



Till
Kommunstyrelsen

Uppföljning av budget 2012 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2012

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen: Revidering av instruktion till kommunstyrelsens ekonomiutskott, dnr 012-1413/2012

Finanspolicy, dnr 130-495/2012

Uppföljning miljöprogram, dnr 303-1316/2012

Renovering och ombyggnad av fastigheten Beriedarebanan 10, Hötorgshallen. reviderat genomförandebeslut, dnr 305-1116/2012

Ändring av felaktig karta över alkoholförtäringförbudsområde i Fruängens centrum, dnr 667-1498/2012

Sammanställning av uppföljning av vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet, i samtliga regiformer, samt stadens uppföljning av ramavtal om enstaka platser, för år 2011, dnr 327-943/2012

Överenskommelse för verksamheter som drivs i egen regi, dnr 327-1134/2012

Införande av värdighetsgarantier för äldreomsorgen i Stockholms stad, dnr 327-1127/2012

Ickevalssystem i hemtjänst för Stockholms stad, dnr 327-1439/2012

Införande av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, dnr 327-928/2012

Handlingsplan för 2013-2018, Landstings, regioners och kommuners samarbete inom e-Hälsoområdet, dnr 325-1019/2012



Kommunstyrelsen: Remiss av Hemsjukvård 2015 – Inriktning, dnr 327-991/2012

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Delårsbokslut per 31 augusti 2012 för Stockholms stad godkänns.
2. Budgetjusteringar för kvalitetsutveckling om 91,6 miljoner kronor för drift godkänns, att finansieras av ökade skatteintäkter under finansförvaltning.
3. Budgetjusteringar för kvalitetsutveckling, om 5,0 miljoner kronor för investeringar godkänns, att finansieras ur central medelsreserv 4.
4. Schabloner och peng för pedagogiska verksamheter revideras enligt ärendets bilaga 8, att finansieras ur central medelsreserv 2.
5. Begäran från fastighetsnämnden att genomföra renoverings- och ombyggnadsarbeten till en utgift om 127,0 mnkr, dnr 305-1116/2012, godkänns. Utgiften får inrymmas i investeringsbudgetarna för 2012 och 2013.
6. Förändring av indikatorer, årsmål eller ansvarig nämnd/bolag godkänns enligt ärendets bilaga 3.
7. För 2012 ska utdelningen från koncernen Stockholms Stadshus AB uppgå till 0 kr i enlighet med vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Stockholms Stadshus AB uppmanas att sammankalla extra bolagsstämma i enlighet med detta beslut.
8. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad inklusive däri angivna ramar för total extern upplåning och intern utlåning till och borgens-teckning för bolagen samt utlåning till stadens slutna redovisningsenheter fastställs, bilaga 4.
9. Fördelning av 18,0 miljoner kronor för ekonomiskt bistånd till stadsdelsnämnderna utifrån antalet barn samt beslutad tyngd i socialstyrelsens normhöjning för ekonomiskt bistånd till barn godkänns.
10. Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och kontinuerligt revidera underlag till överenskommelser som därefter tecknas mellan varje stadsdelsnämnd och deras respektive verksamheter i egen regi, dnr 327-1134/2012.



11. Under förutsättning av att kommunfullmäktige senare i år beslutar om stadens värdighetsgarantier inom äldreomsorgen, ska äldrenämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna att göra dessa kända för alla som har insatser från äldreomsorgen och för all personal inom äldreomsorgen i Stockholm, dnr 327-1127/2012.
12. Ny modell för ickevalssystem för hemtjänsten godkänns enligt vad som sagt, i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, dnr 327-1439/2012.
13. Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete godkänns enligt stadsledningskontoret tjänsteutlåtande, dnr 327-928/2012.
14. Handlingsplan för 2013-2018. Landstings, regioners och kommuners samarbete inom e-Hälsoområdet, dnr 325-1019/2012, godkänns.
15. Kommunstyrelsen ska genom centralupphandling besluta om förfrågningsunderlag, annonsering, tilldelning av kontrakt, tecknande, löpande uppdatering, förlängning, uppsägning och hävning av avtal med vald leverantör för statistik och till detta närliggande tjänster inom kommunkoncernen.
16. Stadens bolagsstyrelser anmodas, genom Stockholms Stadshus AB, att lämna fullmakt för att delta i upphandlingen och den kommande avtalsförvaltningen av statistik och närliggande tjänster.
17. Stockholms Stadshus AB hemställan om att koncernen undantas från att fatta utredningsbeslut och upprätta projektdirektiv i de fall det av affärs- mässiga- eller genomförandeskäl, underlättar bolagens investeringsprocess avseende bygg- och anläggningsprojekt godkänns.
18. Kommunstyrelsen ska förhandla och teckna ett nytt Enterpriseavtal med Microsoft angående grundläggande licensvillkor, samt teckna avrop om inköp av licenser via stadens upphandlade licensåterförsäljare.
19. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge stadens alla bolagsstyrelser i uppdrag att lämna fullmakt för deltagande i ett nytt Enterprise-avtal med Microsoft.
20. Micasa fastigheter får i uppdrag att omvandla trygghetsboendet i fastigheten Rio 9 till seniorboende.
21. Hägersten-Liljehomens begäran om att ändra felaktig karta över alkoholförtäringförbudsområde i Fruängen centrum, Allmänna lokala ordningsfö-



reskrifter för Stockholms kommun, dnr 667-1498/2012 godkänns enligt detta utlåtande, bilaga 5.

22. Förändrad hantering av nämndernas prestationer inom förskolan godkänns enligt vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, bilaga 6.
23. Redovisningen av uppföljning av miljöprogram 2008-2011, bilaga 7, godkänns.
24. Sammanställning av uppföljning av vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet, i samtliga regiformer, samt stadens uppföljning av ramavtal om enstaka platser, för år 2011, dnr 327-943/2012, godkänns.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Tertialrapport 2 för 2012 för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 119,7 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2012 års budget.
3. Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar om budgetjustering för kvalitetsutveckling, medges nämnderna budgetjustering med 91,6 miljoner kronor för ökade nettokostnader att finansieras av ökade skatteintäkter under finansförvaltning.
4. Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar om budgetjustering för kvalitetsutveckling, medges nämnderna budgetjustering med 5,0 miljoner kronor för ökade nettoutgifter, att finansieras ur central medelsreserv 4.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 565,5 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* i 2012 års budget.
6. Nämnderna medges budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsplanen med 10,1 mnkr. Finansiering ur *Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2012 års budget.
7. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 28,8 mnkr. Finansieringen sker genom att omfördela för ändamålet budgeterade medel under Kommunfullmäktige m.m. i 2012 års budget.



8. Nämnderna medges projektmedel för att motverka hemlöshet om 2,2 mnkr. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
9. Nämnderna medges stimulansbidrag med 16,8 mnkr för inkomna ansökningar för utbyggnad av förskolelokaler, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppfylls. Beslut om beviljade stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler gäller tidsbegränsat till och med 2012.
10. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnds ansökan om stimulansbidrag om 0,5 miljoner kronor för startkostnader för Sture Hills gruppbostad på Sjövikshöjden godkänns.
11. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 262,5 mnkr för redovisade omslutningsförändringar samt för övriga omfördelningar och justeringar enligt bilaga 1.
12. Utöver vad som framgår ovan avslås övriga framställningar i tertialrapport 2 från nämnderna.
13. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunstyrelsens ekonomiutskott att ansvara för mottagning av anmälan om utredningsbeslut för investeringsprojekt överstigande 300,0 miljoner kronor enligt vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Instruktion för kommunstyrelsens ekonomiutskott ändras enligt bilaga 6.
14. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunstyrelsens ekonomiutskott att besluta om slutlig justering av budget för förskola enligt vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Instruktion för kommunstyrelsens ekonomiutskott ändras enligt bilaga 6.
15. Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar om centralupphandling av statistik och till detta närliggande tjänster ges stadsdirektören i uppdrag att fatta beslut om förfrågningsunderlag, annonsering, tilldelning av kontrakt, tecknande av avtal med vald leverantör i enlighet med förfrågningsunderlaget angivna villkor samt vid behov avbryta upphandlingen. Delegationen innefattar även beslut om eventuella förlängningar, uppsägning, hävning, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet utifrån affärsmässiga grunder.
16. Stadsledningskontoret ska genomföra upphandling av tjänster för analys och prognoser samt undersökning. Stadsdirektören ges i uppdrag att fatta beslut om förfrågningsunderlag, annonsering, tilldelning av kontrakt, teck-



nande av avtal med vald leverantör i enlighet med i förfrågningsunderlaget angivna villkor samt vid behov avbryta upphandlingen. Delegationen innefattar även beslut om eventuella förlängningar, uppsägning, hävning, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet utifrån affärsmässiga grunder.

17. Stadsledningskontoret ska genomföra upphandling av tjänster inom upphandlingsområdet. Stadsdirektören ges i uppdrag att fatta beslut om förfrågningsunderlag, annonsering, tilldelning av kontrakt, tecknande av avtal med vald leverantör i enlighet med i förfrågningsunderlaget angivna villkor samt vid behov avbryta upphandlingen. Delegationen innefattar även beslut om eventuella förlängningar, uppsägning, hävning, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet utifrån affärsmässiga grunder.
18. Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar om att Enterpriseavtal ska tecknas med Microsoft, ges stadsdirektören i uppdrag att förhandla och teckna avtal, samt löpande avropa de licenser som behövs genom stadens licensåterförsäljare. Delegationen innefattar även beslut om eventuella förlängningar, uppsägning, hävning, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet utifrån affärsmässiga grunder.
19. Som svar på remissen ” Hemsjukvård 2015 – Inriktning” hänvisas till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.



Irene Lundquist Svenonius
Stadsdirektör

Staffan Ingvarsson
Biträdande stadsdirektör

Gunnar Björkman
Biträdande stadsdirektör



Bilagor

1. Av nämnderna begärda och av stadsledningskontoret avstyrkta/tillstyrkta budgetjusteringar samt av nämnderna redovisade omslutningsförändringar
2. Resultatprognos och prognos på investeringsplan
3. Förändring av kommunfullmäktiges indikatorer, målvärden med mera
4. Finanspolicy
5. Alkoholförbudsområde i Fruängen
6. Instruktion till kommunstyrelsens ekonomiutskott
7. Uppföljning av miljöprogram 2008-2011
8. Nya schabloner för lärarsatsningar
9. Remiss av Hemsjukvård 2015 - Inriktning



Sammanfattning

Stadsledningskontoret bedömer att koncernen kommer att uppfylla samtliga tre inriktningsmål under året. Stadsledningskontoret bedömer att staden delvis uppnår verksamhetsmålet *Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas*. Koncernen Stockholms Stadshus AB bedömer att verksamhetsmålet *Det ska byggas många bostäder i Stockholm ej kommer att uppfyllas* och målen *Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande jobb* samt *Budgeten ska vara i balans* uppnås delvis.

Koncernen redovisar ett resultat efter skatter och finansnetto på 3 962,8 mnkr (2 375,5). Det högre periodresultatet jämfört med föregående år beror främst på ett bättre resultat i staden.

I koncernens resultat ingår resultatet för staden, resultatet för koncernen Stockholms Stadshus AB samt resultatet för stadens övriga bolag som inte ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB.

Efter ianspråktagande av tidigare års avsättningar och periodens avsättningar uppgår periodens resultat för staden till 4 024,4 mnkr (2 179,2). Resultatet beror bland annat på en god budgetkontroll av verksamheterna. Skatteintäkterna beräknas bli högre än budgeterat, främst beroende på en positiv slutavräkning för 2012. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) beräknar att skatteunderlagstillväxten blir större än motsvarande prognos vid budgeteringstillfället. Den kraftiga befolkningstillväxten i Stockholm leder till att staden erhåller mer i kostnadsutjämning än budgeterat.

Helårsprognosen för 2012 års resultat jämfört med budget visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott på 2 187,8 mnkr. I prognosen för 2012 beräknas stadens sammanlagda finansiering ge ett överskott motsvarande 1 324,7 mnkr jämfört med budget.

Nämnderna totalt prognostiserar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott jämfört med budget på 166,3 mnkr. Efter överföring av resultatensheternas resultat prognostiseras ett överskott på 300,5 mnkr. Stadsdelsnämnderna prognostiserar ett underskott på 6,9 mnkr efter resultatöverföringar.

Koncernen Stockholms Stadshus AB:s samlade resultat efter finansiellt resultat för perioden uppgår till 1 720,9 mnkr (1 011,7).



Ärendets beredning

Ärendet innehåller stadens tertialrapport 2 med delårsbokslut per 31 augusti 2012. Stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB har analyserat samtliga nämnders respektive bolags tertialrapporter per den 31 augusti med delårsbokslut och helårsprognoser i förhållande till budget 2012.

Förvaltningsberättelse

Viktiga beslut under perioden

Under perioden 1 januari till 31 augusti 2012 har bland annat följande beslut fattats av kommunfullmäktige, besluten återges i kronologisk ordning.

- Strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2011-2015 antogs.
- Kommunikationspolicy för Stockholms stad antogs.
- Inriktningsbeslut för renovering av Sergels torg samt genomförandebeslut av etapp 1 godkändes.
- Program för kvinnofrid antogs.
- Kulturvision 2030 antogs.
- Program för kvalitetsutveckling antogs
- Evenemangsstrategi antogs
- Åtgärdsprogram för klimat och energi 2010-2020 antogs
- Reinvesteringsprogram för gatuytor och kommuncentrala parker med tillhörande anordningar godkändes.

Omvärld och framtid

Under det första halvåret 2012 har BNP-tillväxten varit svag i de flesta regioner i världen. Utvecklingen påverkas fortfarande kraftigt av skuldkrisen i eurozonen. Trots den svaga tillväxten i världsekonomin har Sveriges ekonomi utvecklats väl det första halvåret 2012. Den svaga internationella utvecklingen och den starka kronkursen dämpar dock förutsättningarna för exporten som ett fortsatt starkt draglok för svensk ekonomi.

Även på arbetsmarknaden i staden syns tecken på konjunkturavmattningen, framför allt avseende en svag sysselsättningsutveckling. Antalet arbetslösa inskrivna hos arbetsförmedlingen i Stockholms stad i augusti 2012 var 20 595 personer, vilket är på ungefär samma nivå som de senaste åren för augusti men betydligt fler än under högkonjunkturen 2007/08. Även antalet varsel och nyanmälda platser var under juli och augusti ungefär i nivå med de senaste åren. I jämförelse med övriga



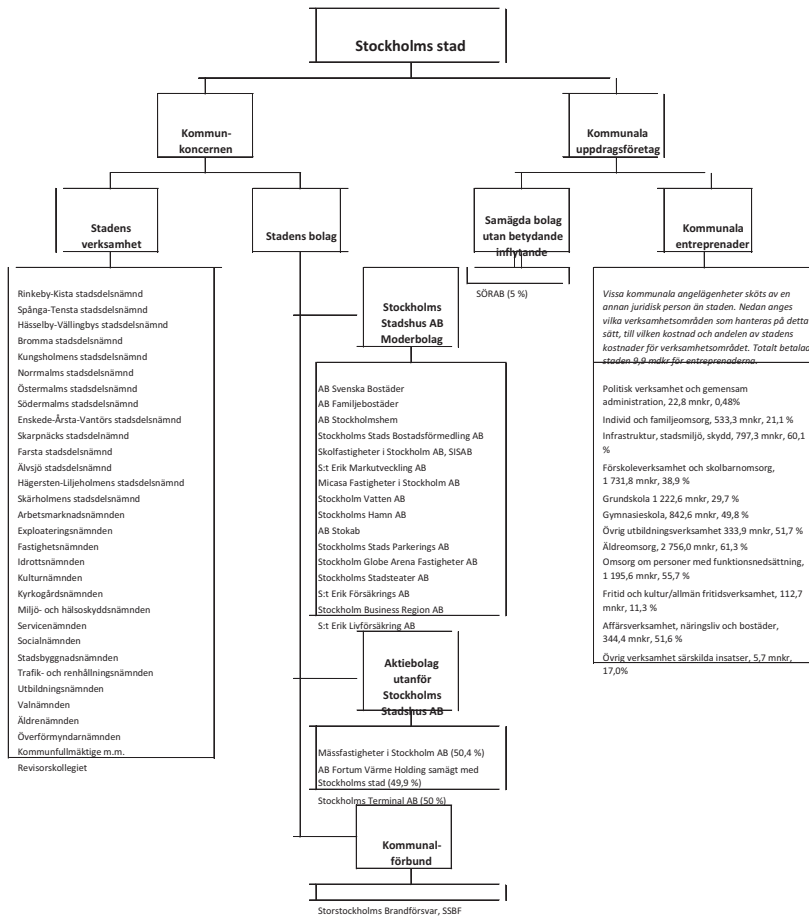
riket är Stockholms arbetsmarknad fortfarande god, men konjunkturavmattningen ger nu tydliga avtryck i sysselsättningsutvecklingen.

Under de senaste två decennierna har stadens befolkning ökat med i genomsnitt ca 1,1 procent per år. Under de senaste tre åren har ökningen varit drygt 2 procent per år. Den starka befolkningstillväxten i Stockholms stad förväntas fortsätta, även om den på lång sikt inte förväntas ligga kvar på de senaste årens exceptionellt höga nivå.

Organisation och styrning

I figuren nedan illustreras de verksamheter som ingår i Stockholms stads samlade kommunala verksamhet per den 31 augusti 2012. I redogörelsen klassificeras de juridiska personerna i:

- koncernföretag med bestämmande respektive betydande inflytande
- uppdragsföretag av typen andra samägda företag respektive kommunala entreprenader



Integrerat lednings- och styrsystem – ILS

Stadens styrmodell, integrerad ledning och styrning av verksamhet och ekonomi, benämns ILS. Styrningen tar sin utgångspunkt i Vision 2030 som är den långsiktiga visionen för hur staden ska utvecklas. I budgeten för varje år fastställer kommunfullmäktige inriktningsmål, mål för verksamhetsområdena, indikatorer och aktiviteter. Indikatorerna mäter målpåföllelsen och aktiviteterna ska bidra till att målen nås. Nämnderna och styrelserna konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena genom nämnd-/bolagsmål inom ram för beslutad budget.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Uppsiktsplikt innebär enligt kommunallagens definition att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Som ett led i uppsiktsplikten har kommunstyrelsen granskat nämndernas verksamhetsplaner inklusive risk- och väsentlighetsanalyser för 2012. I de fall nämnderna hade angivit för låga årsmål för indikatorer uppmanades de att återkomma med mer ambitiösa värden i syfte att säkra uppfyllelsen av kommunfullmäktiges årsmål. Kommunstyrelsen har även granskat och lämnat återkoppling till nämnderna i samband med tertialrapport 1.

God ekonomisk hushållning och periodens måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har i budget 2012 beslutat om följande tre inriktningsmål:

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Inriktningsmålen utgör ramen för stadens styrning av verksamheterna. Uppfyllelsegraden av inriktningsmål och därmed mål för verksamhetsmålen är en förutsättning för att god ekonomisk hushållning uppnås i staden. Utifrån indikatorernas utfall har en bedömning av kommunfullmäktiges verksamhetsmål gjorts och den samlade bedömningen är att staden kommer att uppfylla kraven för en god ekonomisk hushållning för helår 2012.

Uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål

I tabellen nedan illustreras den samlade bedömningen av hur nämnder och bolag prognostiserar sin måluppfyllelse för helår 2012 för kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. I anslutning till tabellen kommenteras de mål som bedöms uppfyllas delvis.



Inriktningsmål/verksamhetsmål	Kommunkoncernens måluppfyllelse
<i>Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök</i>	<i>Uppfyllt</i>
Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Uppfyllt
Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Uppfyllt
Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Uppfyllt
Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Uppfyllt
Framkomligheten i regionen ska öka	Uppfyllt
Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	Uppfyllt
Stockholm ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Uppfyllt
<i>Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras</i>	<i>Uppfyllt</i>
Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Uppfyllt
Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas	Delvis uppfyllt
Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg	Uppfyllt
Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande jobb	Uppfyllt
<i>Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva</i>	<i>Uppfyllt</i>
Budgeten ska vara i balans	Uppfyllt
Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Uppfyllt

Stadsledningskontoret bedömer att alla tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året. Målet *Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas* bedöms uppnås delvis. Stadsledningskontorets samlade bedömning är att verksamhetsområdet förskola och grundskola delvis kommer att nå kommunfullmäktiges mål för år 2012.

Koncernen Stockholms Stadshus AB bedömer att verksamhetsmålet *Det ska byggas många bostäder i Stockholm* ej kommer att uppfyllas. Anledningen är att bo-



stadsbolagen har svårt att nå uppsatta mål för nyproduktion. Det beror främst på förskjutningar i projekt som på grund av överklaganden påbörjas först efter årsskiftet 2012/2013.

Finansiella mål för staden

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att staden ska kunna leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen uttrycker att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. De långsiktiga finansiella målen för en god ekonomisk hushållning framgår nedan.

Ekonomiskt resultat

Periodens ekonomiska resultat är det mål som tydligast sammanfattar det ekonomiska läget. Målet är att stadens ekonomiska resultat enligt balanskravet för 2012 ska uppgå till 0,1 mnkr. Då resultat enligt balanskravet per den 31 augusti 2012 uppgår till 3 333,9 mnkr är målet hittills uppfyllt. Ökade skatteintäkter bidrar till det positiva resultatet liksom en god budgethållning i stadens nämnder.

Stadens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter

Måttet stadens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter mäter hur stor del av löpande nettokostnader som finansieras med skatteintäkter. Om nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkter överstiger 100 procent, kan staden tvingas använda det egna kapitalet till den löpande driftverksamheten. På kort sikt kan finansieringen av budgeten ske med ändliga resurser, det vill säga stadens positiva finansnetto och utdelning från koncernen. Målet för 2012 är att nettokostnaderna inte ska överstiga skatteintäkterna inklusive finansiellt resultat och utdelning. För räkenskapsåret 2012 fram till och med sista augusti utgör verksamhetens nettokostnader 87,8 procent av skatteintäkter inklusive finansiellt resultat och utdelning. Nettokostnadernas andel av enbart skatteintäkterna uppgår till 93,8 procent. Målet är därmed uppfyllt på kort och lång sikt. God ekonomisk hushållning och den gynnsamma utvecklingen av skatteintäkterna samt ökad aktieutdelning bidrar till måluppfyllelsen.

Soliditet

Soliditeten definieras som det egna kapitalet i relation till tillgångarna. Om soliditeten är hög, har tillgångarna i hög grad finansierats av egna medel och graden av lånefinansiering är låg. Målet för kommunkoncernen och stadens soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden är att den på lång sikt inte ska understiga 34,0 procent och 30 procent på kort sikt.

I tertialbokslut per den 31 augusti 2012 uppgår soliditeten för staden inklusive pensionsåtaganden till 36,1 procent. Detta innebär att måttet är uppfyllt på kort och lång sikt. Stadens balansomslutning har under perioden ökat med 5 284,8 mnkr. Balansomslutning påverkas bland annat av stadens investeringsvolym. Värdet av stadens fastigheter har ökat med 2 333,4 mnkr. I en växande ekonomi med en ökande tillgångsmassa måste det egna kapitalet öka för att stadens ekonomiska ställning inte ska urholkas. Periodens resultat medger en sådan ökning.

Motsvarande soliditetsmått för kommunkoncernen inklusive pensionsåtaganden är 55,1 procent (54,5). Kommunkoncernen uppnår därmed målet på kort och lång sikt.

Kapitalkostnadernas del av nettodriftkostnader

Stadens investeringar medför årliga drift- och kapitalkostnader, som i flera fall överstiger beräknade intäkter från investeringarna. Sådana projekt motiveras utifrån andra skäl än ekonomiska och belastar stadens löpande ekonomi. Investeringsvolymen måste anpassas efter stadens finansiella resurser, annars kommer utrymmet för verksamhet och andra behov att begränsas. Stadens långsiktiga mål är att kapitalkostnadernas andel av stadens nettodriftkostnader, inklusive kapitalkostnader, inte ska överstiga 7,0 procent. Målet för perioden är uppfyllt då andelen uppgår till 6,9 procent.

Budgetföljsamhet före och efter tekniska justeringar

En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning. Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten. För nämnderna görs uppföljningen för driftbudgeten inklusive kapitalkostnader, resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar (budgetjusteringar och resultatöverföringar). Målet för budgetföljsamheten är att den före och efter tekniska justeringar ska vara 100 procent. Målet är därmed i delårsbokslutet uppfyllt både före tekniska justeringar, 98,7 procent, och efter tekniska justeringar, 99,1 procent.

Periodens resultat för kommunkoncernen

I kommunkoncernens resultat ingår resultatet för staden, resultatet för koncernen Stockholms Stadshus AB samt resultatet för stadens övriga bolag som inte ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Efter att koncerninterna mellanhavanden, inklusive utdelning, har eliminerats uppgår resultatet efter skatter och finansiellt resultat för kommunkoncernen till 3 962,8 mnkr (2 375,5). Det högre periodresultatet jämfört med föregående år beror främst på ett högre resultat i staden.

Koncernen Stockholms Stadshus AB:s samlade resultat efter finansiellt resultat för perioden uppgår till 1 720,9 mnkr (1 011,7).

Periodens resultat för staden

Efter ianspråktagande av tidigare års avsättningar och periodens avsättningar uppgår periodens resultat (förändring av eget kapital) till 4 024,4 mnkr (2 179,2). Resultatet beror bland annat på en god budgetkontroll av nämnderna. Skatteintäkterna beräknas bli högre än budgeterat främst beroende på en positiv slutavräkning för 2012. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) beräknar att skatteunderlagstillväxten blir större än motsvarande prognos vid budgeteringstillfället. Den kraftiga befolkningstillväxten i Stockholm leder till att staden erhåller mer i kostnadsutjämning än budgeterat.

Realisationsvinster och ökad aktieutdelning bidrar även till det positiva resultatet. Den ökade aktieutdelningen består av 200 mnkr från AB Fortum Värme Holding och 670 mnkr utgör en utdelning enligt § 5:1 allbolagen. Denna är riktad till den del av kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller tillgodoser bostadsbehovet för personer, som kommunen har ett särskilt ansvar för.

En återbetalning av premier avseende avtalsförsäkringar för 2007 och 2008 ger ett tillskott på 507,3 mnkr.

Avstämning mot balanskravet

En avstämning mot balanskravet ska göras mot kommunallagens krav på en ekonomi i balans enligt Kommunallagen 8 kapitlet 4§. Resultaträkningen utgör utgångspunkt för avstämning. Syftet med balanskravet är att visa att en kommun inte lever över sina tillgångar. Reavinster utgör del av försäljning av tillgångar och ska vid god ekonomisk hushållning inte användas för att finansiera löpande driftkostnader. Realisationsvinster ska därför inte räknas in i resultatet när avstämning mot balanskravet görs. Undantag från denna regel kan endast göras om det står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning, till exempel om försäljningen är ett led i en omstrukturering. Realisationsförluster ska inräknas i kostnaderna då avstämning mot balanskravet görs.

Balanskravsutredning

Stadens resultat justerat enligt kommunallagens krav visar att staden uppfyller kravet på en ekonomi i balans då resultatet är positivt med 3 333,9 mnkr (2 163,8).

	<i>mnkr</i>
Periodens resultat	4 024,4
Avgår: jämförelsestörande intäkter	-1 077,5

Tillägg: försäljningsintäkter avseende exploateringsfastigheter	272,5
Periodens resultat enligt balanskravet innan synnerliga skäl	3 219,4
Tillägg: kostnader som inte behöver inräknas enligt synnerliga skäl 8 kap 5b§KL	114,5
Periodens resultat enligt balanskravet	3 333,9

Av årets realisationsvinster på 570,2 mnkr avser 272,5 mnkr exploateringsfastigheter, som enligt gällande regler redovisas som omsättningstillgångar. Denna typ av realisationsvinster behöver enligt undantagsmöjligheten inte minska resultatet. Jämförelsestörande intäkter avseende återbetalning av premier för avtalsförsäkring 2007 och 2008 på 507,3 mnkr undantas inte enligt gällande regelverk.

I samband med tidigare års bokslut har beslut fattats om att använda överskott till Vision Järva och Vision Söderort, satsningar på verksamhetsutveckling med stöd av it samt till kompetensfonden. Enligt kommunallagen 8 kapitlet 5b§ finns det möjlighet att undanta kostnader från balanskravet om synnerliga skäl finns. Staden anser att reavinsterna ska användas för att komma stadens invånare till godo genom varaktiga satsningar. Kostnaderna utgör engångskostnader för varaktiga satsningar och inte löpande driftkostnader. Dessa kostnader uppgår för året till 114,5 mnkr och undantas enligt synnerliga skäl. Årets resultat enligt balanskravet blir därmed 3 333,9 mnkr.

Budgetavräkning

Helårsprognosen för 2012 års resultat jämfört med budget visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott på 2 187,8 mnkr. I prognosen för 2012 beräknas stadens sammanlagda finansiering ge ett överskott motsvarande 1 324,7 mnkr jämfört med budget.

Nämnderna totalt prognostiserar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott jämfört med budget på 166,3 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat prognostiseras ett överskott på 300,5 mnkr. Stadsdelsnämnderna prognostiserar ett underskott på 6,9 mnkr efter resultatöverföringar.

Personalkostnaderna har totalt för staden ökat med 1,5 procent i jämförelse med föregående år. Ett ökat barnantal inom förskola och skolbarnomsorg bidrar till ökningen medan kostnaderna fortsätter att minska för personal inom omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning beroende på en större del upphandlad verksamhet. Totalt sett har antalet medarbetare hittills i år fortsatt att minska. De lokala överenskommelserna om årets löneförändring är ännu inte klara, varför de beräknade lönekostnadsökningarna kan komma att ändras. Arbetsgivaravgifter

för stadens personal, redovisar en positiv avvikelse mot budget. Ett fortsatt minskat personalantal samt beslut om att ingen premie tas ut 2012 för avtalsgruppsjukförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring bidrar till överskottet. En återbetalning av premierna för dessa försäkringar avseende 2007 och 2008 ger en ej budgeterad intäkt på 507,3 mnkr.

Aktieutdelningen beräknas på årsbasis bli 27,0 mnkr lägre än budgeterat. Skatteintäkter och utjämning beräknas ge ett överskott jämfört med budget främst beroende på en större slutavräkning för 2012 samt ett högre kostnadsutjämningsbidrag beroende på en ökad befolkningstillväxt.

Pensioner

Kostnader för pensioner i resultaträkningen uppgår till 1 350,1 mnkr inklusive finansiella poster (1 293,9). I balansräkningen redovisas pensionsavsättningar med totalt 4 157,4 mnkr inklusive särskild löneskatt (3 891,6). Pensionskulden har främst ökat beroende på att en större del av personalen uppnår den så kallade brytpunkten, vilket berättigar till högre pension. Lokala pensionsbestämmelser utöver det kommunala pensionsavtalet, KAP-KL, ingår i pensionskulden.

Ansvarsförbindelsen för pensionskund intjänad till och med 1997 uppgår till 17 252,9 mnkr inklusive löneskatt, en ökning med 161,0 mnkr jämfört med 2011-12-31. Ett något högre inkomstbasbelopp ger upphov till ökningen. Pensionsavsättningarna säkras i stadens tillgångar.

Kommunkoncernens investeringsverksamhet

Kommunkoncernens bruttoinvesteringar uppgår under perioden till 8 514,8 mnkr, motsvarande period 2011 uppgick bruttoinvesteringarna till 6 500,6 mnkr. Bruttoinvesteringarna för koncernen Stockholms Stadshus AB uppgick under perioden till 5 675,9 mnkr och motsvarande period 2011 till 4 586,7 mnkr.

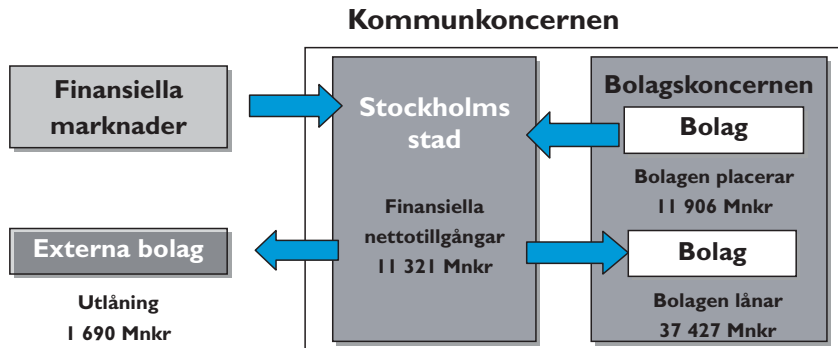
Stadens bruttoinvesteringar till och med augusti uppgår till 2 683,1 mnkr, vilket är 38 procent högre än föregående år, det vill säga hittills en betydligt större investeringsvolym. Investeringsbidrag för året uppgår till 29,7 mnkr .

Under året räknar bolagen med att genomföra ett omfattande investeringsprogram som ligger på en fortsatt hög nivå. I prognosen beräknas den totala investeringsvolymen för bolagskoncernen uppgå till drygt 9,8 mdkr. Detta är ca 500,0 miljoner kronor lägre än budget och de främsta skälen är försening av Tele2 Arena samt att investeringar i hamnprojekten Stockholm-Norvik och Värtapiren förskjuts i tid på grund av överklaganden.

Kommunkoncernens finansiella ställning

Bilden nedan visar en överblick över kommunkoncernens finansiella ställning.

15



Kommunkoncernen Stockholms stad hade den 31 augusti 2012 en nettoskuldportfölj på 14 201,0 mnkr (10 518,5). Den externa nettoskulden har under året ökat med 3 682,5 mnkr. Ökningen beror främst på ett ökat investeringsbehov i form av nyproduktion av olika bostadsprojekt och byggnation av Stockholmsarenan, samtidigt som inflöden från försäljningar av fastigheter till bostadsrättsföreningar har avtagit.

Medarbetarna

Redovisningen av stadens sjukfrånvaro görs i förvaltningsberättelsen enligt de lagstadgade kraven på sjukfrånvaroredovisning. Denna redovisning utgår delvis från en annan beräkningsgrund än stadens interna mätmetod det vill säga indikatorn "sjukfrånvaro". Stadens metod ställer sjukfrånvaron i relation till avtalad arbetstid. Den lagstadgade redovisningen ställer sjukfrånvaron i relation till faktisk arbetad tid, vilket innebär att frånvaro utan lön till exempel föräldraledighet och tjänstledighet inte ingår. Att frånvaro utan lön exkluderas gör att faktisk arbetstid blir lägre än den avtalade arbetstiden som staden räknar med. Följden blir att sjukfrånvaron enligt den lagstadgade redovisningen inte blir jämförbar med stadens egen sjukfrånvaroindikator.

Sjukfrånvaro i procent av faktisk arbetstid enligt den lagstadgade redovisningen

	<i>Jan – aug</i>	<i>Jan – aug</i>
	<i>2012</i>	<i>2011</i>

Totalt	5,4	5,4
Kvinnor	6,0	6,1
Män	3,5	3,5
Yngre än 30 år	4,0	3,8
30-49 år	5,2	5,1
Äldre än 49 år	5,9	6,2

Sjukfrånvaro i relation till faktisk arbetstid uppmättes för perioden januari till augusti 2012 totalt till 5,4 procent, vilket är samma nivå som uppmättes året innan. Av de redovisade grupperna har störst minskning av sjukfrånvaron skett i åldersgruppen äldre än 49 år där minskningen var 0,3 procentenheter. I de två yngre åldersgrupperna, yngre än 30 år och 30-49 år, har sjukfrånvaron ökat marginellt med 0,2 respektive 0,1 procentenheter medan de andra grupperna har oförändrad eller marginellt minskad sjukfrånvaro jämfört med samma period 2011. Långtids-sjukfrånvaron, det vill säga den andel av total sjukfrånvaro som varat 60 dagar eller mer, uppmättes från januari till augusti 2012 till 48,2 procent. Vid en jämförelse med samma period 2011, då samma mått var 51,6 procent, blir det en minskning av långtidssjukfrånvaron med 3,4 procentenheter.

Indikatoruppföljning	Kf-mål helår	Utfall tertiäl 2	Kommentar
Sjukfrånvaro	4,5% (4,8% 2011)	5,3 % aug	Prognos helår: Kortsiktig trend ¹ : 5,1% (5,2% 2011) Långsiktig trend ² : 4,8% (4,8% 2011)

Medarbetarna i siffror

Den sista augusti 2012 var totalt 38 780 anställda i Stockholms stad. Av dessa var 36 397 månadsavlönade anställda i stadens nämnder och 2 383 var anställda i stadens bolag.

De vanligaste avgångsorsakerna

¹ Den kortsiktiga trenden baseras på rullande 12-månadersgenomsnitt av sjukfrånvaron från november 2010

² Den långsiktiga trenden bygger vid mätningen 2011 på rullande 12-månadersgenomsnitt av sjukfrånvaron från juni 2001 och 2012 baseras mätningen på genomsnittet från januari 2010.



Månadsavlönade	Jan-aug 2012	Jan-aug 2011
Tidsbegränsad anställning upphör	3 050	2 872
Slutat på egen begäran	1 556	1 558
Pension (ålderspension, avtalspension samt sjukersättning tillsvidare)	624	598
Verksamhetsövergång eller personalövertagande	313	260

Den vanligaste avgångsorsaken bland de som slutade arbeta inom staden under perioden januari till augusti 2012 var att tidsbegränsat arbete upphörde, och den orsaken ökade något jämfört med samma period 2011. Antalet som slutat på egen begäran är detsamma som året innan medan pensionsavgångarna har ökat något, 4 procent.



Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas. Bedömningen baseras på att samtliga sju underliggande verksamhetsmål uppfylls eller delvis uppfylls. Koncernen Stockholms Stadshus AB bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas delvis. Nedan redovisas stadens måluppfyllelse per verksamhetsmål.

Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Förutsättningen att möta framtidens utmaningar ligger i Stockholms förmåga att vara en attraktiv stad för företag att starta och utvecklas i. Stockholm har sedan några år tillsammans med 49 andra kommuner framgångsrikt marknadsfört regionen som Stockholm - The Capital of Scandinavia. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2012.

Svenskt Näringsliv rankar årligen företagsklimatet i landets samtliga 290 kommuner. Stockholms stad har stadigt klättrat i denna lista från plats 132 år 2006 till plats 23 i årets mätning. Det är en förbättring sedan förra året med 8 platser.

Den 29 maj hölls det årliga Stockholmsmötet på Waterfront Congress Center. Ämnet för mötet var infrastruktur och diskussionen handlade om vilka som är de smartaste och mest effektiva lösningarna för framtiden och vilka beslut som behöver fattas på lokal, regional och nationell nivå.

I juni presenterades den årliga s k ICCA-listan över världens mest mötesfrekventerade destinationer. Stockholm behåller sin 17:e plats bland de 400 destinationer som ingår i statistiken.

Stadsdelsnämnderna fortsätter med att i näringslivsråd och företagsföreningar arbeta för att skapa gynnsamma förutsättningar för näringsliv och företag.

Flertalet nämnder anger att årsmålet för indikatorn andel upphandlad verksamhet i konkurrens kommer att uppnås. Några nämnder har angett att årsmålet endast delvis kommer att uppfyllas och skälen till detta har i huvudsak angetts vara att extert utförd verksamhet tagits tillbaks i egen regi efter det att leverantören inte uppfyllt sina åtaganden.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35%	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal nystartade företag	öka	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt
Företagens nöjdhet med effektiviteten	66	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt Mätningen redovisas i VB
Företagens nöjdhet med information från staden	69	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt Mätningen redovisas i VB
Näringslivets nöjdhet med staden som myndighet	69	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt Mätningen redovisas i VB

Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

Stockholms förmåga att vara en attraktiv stad, med en dynamisk arbetsmarknad där framtidens jobb kan växa fram är avgörande för måluppfyllelse. Stockholm ska tydligt präglas av arbetslinjen och respekt för människors egna önskemål och behov. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste ges förutsättningar att göra detta utifrån sin egen förmåga. Invånarna i Stockholm ska vara eller ges verktyg för att bli självförsörjande. Genom Jobbtorg Stockholm och Jobbtorg Resurs ska alla som är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb individuell bedömning. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2012.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har utvecklats något mer positivt än vad som förväntades i samband med budget 2012 samt tertialrapport 1 2012. I Sweco Eurofuture AB:s årsprognos från oktober 2012 görs bedömningen att kostnaderna för ekonomiskt bistånd 2012 kommer att uppgå till 965,0 miljoner kronor. Det är en minskning med 28,0 miljoner kronor jämfört med budget 2012 och med 46,0 mnkr jämfört med prognos i april 2012 och fördelad budget i tertialrapport 1. Totalt prognostiserar nämnderna ett underskott inom verksamhetsområdet mot kommunfullmäktiges budget om 51,0 miljoner kronor. I nämndernas tertialrapporter redovisas minskning av antalet hushåll, dock nämns att kostnaderna ökat mer än för-

väntat bland annat på grund av normhöjning samt ökade hyror. Även hotellkostnader anges som en orsak till kostnadsnivån.

Andelen biståndstagare, både vuxna, barn och långtidsberoende, minskar i staden under 2012. Nämndernas utfall för samtliga indikatorer i tertialrapport 2, uppfyller kommunfullmäktiges mål. Under perioden har socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, stadsdelsnämnderna samt kommunstyrelsen arbetat med att utveckla arbetsmarknadsinsatser samt tillsammans ta fram utrednings- och bedömningsinstrument för personer som söker ekonomiskt bistånd. Syftet med arbetet är att samtliga personer som söker ekonomiskt bistånd ska bedömas på samma grund. Detta gör även att staden på sikt kan koppla ihop olika insatser till individens problembild och därmed utvärdera om insatser faktiskt ger resultat. Parallellt utvecklas även flera e-tjänster.

Nämndernas och bolagens aggregerade målvärde för indikatorn Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi, uppgår till 4 378, vilket är 878 fler sommarjobb än utfallet för kommunfullmäktiges mål för 2011 som var 3 500. Målet för året är öka. Under våren har en vidareutveckling av e-tjänsten för att göra rekryteringsförfarandet lättare gjorts.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel aspiranter som återmitterats till stadsdelsnämnderna exklusive föräldralediga, insatser via AF (arbetsförmedlingen) och Jobbtorg Resurs	fastställs 2012	2%	2%	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm	öka	78%	79%	Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	4,5%	4,2%	4,4%	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd	2,4%	2,2%	2,2%	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhål-	2,4%	2,1%	2,2%	Målet bedöms uppfyllas helt

lande till befolkningen				
Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i befolkningen	2,0%	1,6%	1,7%	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,4%	1,4%	1,4%	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	Öka	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt

Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

Stockholm arbetar med de globala miljöutmaningarna ur ett lokalt perspektiv. Staden prioriterar klimatarbetet genom antagna och tydliga mål på både kort, medellång och lång sikt. Inom ramen för stadens miljöprogram 2012-2015 arbetar staden för att minska verksamheternas klimatpåverkan såväl som att påverka invånare som företag att minska sin miljöbelastning. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2011.

Stadens bilflotta prognostiseras i stort sett helt bestå av miljöbilar vid 2012 års utgång. Staden har dock redan tagit nästa steg och nämnder och bolagsstyrelser har satt ambitiösa mål för elbilsanskaffande. Som helhet för staden har målet satts att fem procent av fordonsflottan ska bestå av elbilar. Den inrapporterade andelen elbilar har sedan tertial 1 ökat, men fortfarande bedöms det tveksamt om kommunfullmäktiges mål nås om inte åtgärder vidtas. Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd, fastighetsnämnden och arbetsmarknadsnämnden uppmanas vidta aktiviteter som säkerställer måluppfyllelse.

Stadens nämnder rapporterar mycket god måluppfyllelse för indikatorer med direkt beröring till klimatmålen. Indikatorerna *Energianvändning per m²*, *Växthusgasutsläpp per stockholmare*, *Andel m² area som energieffektiviserats vid större ombyggnad*, *Andel markanvisningar med kravet att energianvändningen är högst 55 kwh/m²* tillsammans med indikatorn *Elanvändning per kvm*, prognostiseras samtliga ha hel måluppfyllelse. Stadsledningskontoret uppmanar dock stadsdelsnämnderna Enskede- Årsta- Vantör, Skarpnäck, Spånga- Tensta och Älvsjö samt Stockholm Vatten AB att vidta åtgärder för att säkerställa att det egna målet tillsammans med kommunfullmäktiges mål nås.

Staden har i flera års tid arbetat aktivt med att få utökade verktyg och rådighet i syfte att hantera miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid och partiklar. Utifrån stadens tämligen begränsade rådighet har en negativ trend kring dessa indikatorers utfall brutits genom ett intensivt och proaktivt arbete. Dock väntas inte miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid och partiklar klaras under 2012. Den önskade minskningstakten av kvävedioxiden motverkas av att dieselbilen blir populärare på marknaden.

Partikelhalterna på Sveavägen och Hornsgatan uppvisar stora minskningar jämfört med Folkungagatan och Norrlandsgatan. De förstnämnda gatorna har varit föremål för insatser av dammbindningsmedel och intensifierad städning under våren. Medan Folkungagatan och Norrlandsgatan redan är nära gränsen på ”tillåtna” 35 dagarna överskridande, ligger Hornsgatan och Sveavägen på endast 22 respektive 19 dagar per den 16 juli. I avvaktan på avgörande instrument, som till exempel införande av dubbdäcksavgift, är det dock troligt att utfallet blir överskridna miljö kvalitetsnormer i mätpunkterna.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel elbilar	5 %	3,7%	2,4%	Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel flerbostadsfas-tigheter i staden (totalt) som har radonhalt under riktvärdet 200 Bq/m ³ luft	43%	44,2%	44,2%	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel m ² area som energieffektiverats vid större ombyggnad	0,2			Målet bedöms uppfyllas helt
Andel markanvisningar med kravet att energi-användningen är högst 55 kwh/m ²	50%			Målet bedöms uppfyllas helt
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100%	97,8%	97,6%	Målet bedöms uppfyllas helt
Andel miljöklassade byggnader				Definition arbetas fram under 2012



Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	80%			Målet bedöms uppfyllas helt
Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	95%			Målet bedöms uppfyllas helt
Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft	0			Målet bedöms ej uppfyllas
Antal dygn över normvärdet för PM 10 i luft	0			Målet bedöms ej uppfyllas
Elanvändning per kvadratmeter	35 kWh			Målet bedöms uppfyllas helt
Energianvändning per m ²	175 kWh			Målet bedöms uppfyllas helt
Total fosforhalt i sjöar	83 %			Målet bedöms uppfyllas helt
Växthusgasutsläpp per stockholmare	3,3 ton inv			Målet bedöms uppfyllas helt

Det ska byggas många bostäder i Stockholm

Den växande staden förutsätter fler bostäder, inom mindre än 20 år prognostiseras befolkningen öka med cirka 200 000 personer. För att stadens vision, Stockholm 2030, ska uppnås ska staden planera för en långsiktig bostadsförsörjning med minst 100 000 nya bostäder. Detta innebär att skapa förutsättningar för 5 000 nya bostäder per år – hyresrätter, bostadsrätter, studentbostäder, hus och ägarlägenheter - de kommande 20 åren. För att nå den högt ställda ambitionen i bostadsbyggandet samtidigt som stadens livsmiljöer utvecklas och upplevs som attraktiva krävs att hela staden samarbetar. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2012 och att det finns goda förutsättningar att kommande år nå de långsiktigt högt uppställda målen för bostadsbyggandet.



Kommunfullmäktiges högt ställda ambition för bostadsbyggandet genomsyrar såväl exploateringsnämndens som stadsbyggnadsnämndens planering för 2012. Nämnderna ska under 2012 skapa förutsättningar för en ökad ambition i bostadsbyggandet genom att planera för ett tillskott av cirka 5 000 nya bostäder årligen inom Stockholms stad.

Såväl exploateringsnämnden som stadsbyggnadsnämnden prognostiserar att målet för bostadsbyggandet kommer att uppnås helt 2012. Stadsledningskontoret konstaterar att utfallet till och med tertialrapport två om 2 064 bostäder i antagna/godkända detaljplaner är en lägre nivå jämför med samma period 2011 (2 800), men då den reviderade prognosen i samband med månadsrapportering för september visar att prognosen för helåret uppgår till 5000 bostäder i godkända/antagna detaljplaner bedöms målet uppfyllas helt.

Stadsledningskontoret konstaterar att för att klara den högre ambitionen i bostadsbyggandet är det av största vikt att takten på markanvisningar och detaljplanearbetet hålls på en hög nivå så att de uppsatta målen för respektive år kan nås. För 2012 års måluppfyllelse kan konstateras att antalet bostäder i godkända/antagna detaljplaner till viss del är beroende av underhandsbesked från exploateringsnämnden, varför exploateringsnämnden uppmanas att bistå stadsbyggnadsnämnden med de besked som krävs. För 2013 och 2014 prognostiseras antalet bostäder i godkända/antagna detaljplaner nås helt då antalet bostäder i pågående detaljplaner och bostäder i programfas väsentligt överstiger målsättningen på 5000.

Stadsledningskontoret konstaterar att antalet markanvisningar ligger på en hög nivå om cirka 3 200 bostäder, vilket är betydligt fler jämfört med samma period föregående år. Också antalet studentbostäder har överträffat exploateringsnämndens mål då antalet markanvisningar avseende studentbostäder vid tertialrapport 2 uppgår till 660 stycken, att jämföra med målsättningen på 400 stycken.

Stadsledningskontoret anser vidare att antalet påbörjade bostäder till och med tertialrapport 2 är på en låg nivå i förhållande till årets målsättning och också en lägre nivå jämfört med samma period år 2011. Under året har signaler på marknaden indikerat en avmattning i konjunkturen och bostadsbyggande. Exploateringsnämnden kan konstatera i kontakter med byggherrar är att de farhågor som det ges uttryck för i den konjunkturrapport som Handelskammarens publicerade i augusti delvis bekräftas. Försäljningen av bostadsrätter har mattats av och perioden från säljstart till att byggherrar sålt de antal bostäder som krävs för att starta projektet har blivit längre. Detta medför att antalet byggstarter blir färre än föregående år när det gäller bostadsrätterna. Hyresrätterna möter fortfarande en bra efterfrågan.

Bakgrunden till avmattningen avseende bostadsbyggandet går tillbaka till bostadsköparnas efterfrågan och betalningsvilja. Den finansiella oron i Europa, pågående debatt om ränteläge och ränteavdrag, lånetak och krav på att den egna bostaden ska ha sålts innan en ny förvärvas kan vara en av orsakerna till en svagare efterfrågan.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	5 000 st	2 064 st (2 800 st)	600 st	Målet bedöms uppfyllas helt Prognos helår: 5000
Antal färdigställda bostäder	3 750 st	2 055 st (1 380 st)	1 260 st	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal markanvisade bostäder	5 000 st	3 118 st (1 571 st)	1 073 st	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal påbörjade bostäder	4 500 st	2 290 st (2 835 st)	470 st	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal påbörjade hyresrätter	1 500 st	612 st (709 st)	106 st	Målet bedöms uppfyllas helt
Antal påbörjade ägarlägenheter	25 st	0 st (0 st)	0 st	Målet bedöms uppfyllas delvis
Antal studentbostäder	400 st	172 st (103 st)	90 s t	Målet bedöms uppfyllas helt

(*) Inom parentes anger utfallet till och med T2 2011

Framkomligheten i regionen ska öka

Ett väl fungerande trafiksystem som är pålitligt, förutsägbart, tryggt och säkert är avgörande för att tillgodose näringslivets transporter såväl som medborgarnas behov. Ett effektivt transportsystem med god framkomlighet och tillgänglighet är också viktigt i arbetet för en minskad miljöbelastning. Ett växande Stockholm ställer ökade krav på utbyggd infrastruktur, såväl vägar, kollektivtrafik som cykelinfrastruktur. Genom satsningar på nya tvärförbindelser med spårväg samt Förbifart Stockholm knyts regionen tätare samman och skapar ökade möjligheter till resor mellan de norra och södra delarna av regionen. Förutom en utbyggnad av infrastrukturen förutsätter även en ökad framkomlighet i regionen att den befintliga infrastrukturen underhålls och att resurser tillägnas detta.

Stadsledningskontoret prognostiserar att målet uppfylls helt under 2012. Stadsledningskontorets bedömning om måluppfyllelse grundar sig på att de arbeten som pågår i staden sammantaget bedöms utveckla staden i en riktning som ökar fram-

komligheten. Bland annat projekteras ett nytt trafikstyrningssystem för att möjliggöra en samordnad styrning av de nordsydliga förbindelserna, och högre krav ställs på entreprenörer vid gatuombyggnader, nybyggnader och renoveringar så att störningar i trafiken minskar.

Under årets första åtta månader finns det få mätningar som ger underlag för en kvantitativ prognos för måluppfyllelse av KF:s indikatorer. Däremot gör trafik- och renhållningsnämnden bedömningen att årsmålet för merparten av KF:s indikatorer kommer att uppfyllas. Även exploateringsnämnden prognostiserar att målet om antal meter nyanlagd cykelväg kommer att uppnås.

Trafik- och renhållningsnämnden genomför bland annat trimningsåtgärder samt åtgärder för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. I augusti antog trafik- och renhållningsnämnden framkomlighetsstrategin som planeras för antagande i fullmäktige senare under hösten. I linje med den pågår ett målriktat arbete som på sikt kan förväntas bidra till ökad framkomlighet i Stockholm. Det gäller inte minst på cykelområdet med investeringar om en miljard kronor fram till 2018. Bland annat har nya cykelbanor börjat anläggas, fler cykelställ byggs, en översyn av cykelvägvisningen har påbörjats och låncykelsystemet byggs ut. Efter vårens remiss av cykelplanen har en ny version utarbetats för antagande i trafik- och renhållningsnämnden under hösten.

Indikator	KF-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel cyklande	10%			Målet bedöms uppfyllas helt.
Antal meter nyanlagda cykelvägar i staden	Öka			Målet bedöms uppfyllas helt.
Antal cyklande	57000			Målet bedöms uppfyllas helt.
Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	Öka			Mätning görs senare i år och presenteras i verksamhetsberättelsen..
Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	Öka			Mätning görs senare i år och presenteras i verksamhetsberättelsen..
Procentuell förlängning av restiden, innerstadsga-	Oförändrad			Mätning görs senare i år och presenteras i verksamhetsberät-

tor				telsen..
Procentuell förlängning av restiden, inre infarter	Oförändrad			Mätning görs senare i år och presenteras i verksamhetsberättelsen..
Procentuell förlängning av restiden, tvärleder	Oförändrad			Mätning görs senare i år och presenteras i verksamhetsberättelsen..
Procentuell förlängning av restiden, yttre infarter	Oförändrad			Mätning görs senare i år och presenteras i verksamhetsberättelsen..

Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

Stockholms stads kulturverksamheter bidrar till ett fritt och öppet kulturliv som präglas av hög kvalitet, mångfald i kulturella uttryck, bredd i antalet aktörer och tillgängligt för alla. Staden ska sträva efter att stärka det fria kulturlivets och idrottsföreningarnas frihet, ekonomiska självständighet och livskraft. Möjligheten för kulturskapare att leva på sina yrken ska förbättras. Idrottsföreningarnas förutsättningar att bedriva näringsverksamhet i anknytning till evenemang och anläggningar ska öka. Stadens prioriteringar och satsningar inom idrott ska genomsyras av ett jämställdhets- och folkhälsoperspektiv. En målsättning är att få fler ungdomar, som aldrig tidigare idrottat, att pröva på en sport. Stockholmsarenan med kapacitet för 30 000 åskådare ska stå färdig sommaren 2013. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2012. Samtliga nämnder som berörs av målet bedömer att det kommer att uppnås.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms idrottsliv	80%	74%	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms kulturliv	91%	84%	-	Målet bedöms uppfyllas delvis
Ungdomars nöjdhet med möjligheterna till eget utövande av kulturaktiviteter	48%	-	-	Ingen mätning Mätningen redovisas i VB

Ungdomars nöjdhet med tillgång till spontanidrott	50%	-	-	Ingen mätning Mätningen redovisas i VB
Ungdomars nöjdhet med tillgång till organiserad idrott	50%	-	-	Ingen mätning Mätningen redovisas i VB

Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

Stockholm ska vara en ren och trygg stad. Trygga, rena och väl upplysta stadsmiljöer ska säkerställas. De återkommande trygghetsmätningar som genomförs i staden ska ingå som underlag i stadens trygghetsarbete. Mörka och otrygga platser ska lysas upp. Kvaliteten på stadens parkmark och grönytor ska öka.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2012. Bedömningen om måluppfyllelse grundar sig på en sammanvägning av utfallet av KF:s indikatorer och nämndernas bedömningar om måluppfyllelse.

26 nämnder av 29 prognostiserar att målet för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas helt. Fyra av nio KF-indikatorer prognostiseras uppfyllas helt och för övriga fem prognostiseras målen uppfyllas delvis. Utfallet för flera av dessa fem ligger dock strax under målvärdet.

Exempel på verksamhet som bidrar till måluppfyllelsen är trafik- och renhållningsnämndens städgarantier som innebär att städning och tömning av papperskorgar ska åtgärdas inom 24 timmar efter anmälan. När det gäller säkerhet har nästan alla nämnder och bolag planerat att genomföra krisledningsövningar. Undantag är Rinkeby-Kista och AB Stockholmshem som planerar sina tidigt år 2013.

Åtgärder för att öka tryggheten görs inom alla stadsdelsnämnder. Inom området för belysningens påverkan på tryggheten genomförs ett antal trygghetsvandringar med stadsdelsnämnder och polis med flera för att identifiera vilka åtgärder som behövs. Information för mellanstadieelever genomförs för att informera om elsäkerhet i samband med vandalisering av belysningsanläggningar.

Trafik- och renhållningsnämnden ser över gällande frekvenser för barmarksrenhållningen. Införandet av parkeringsförbud en dag i veckan i hela ytterstaden möjliggör en förstärkt städning. Planeringsarbetet med omskyltning av gator i ytterstaden är påbörjad och uppsättning av skyltar sker under sommar och höst, så att systemet kan tas i bruk under hösten. Skräpplockardagar och lokala ”städfester” i



stadsdelarna är andra exempel på åtgärder som vidtagits i riktning mot en ren och snygg stad.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100%			Målet bedöms uppfyllas helt.
Andel invånare som känner sig trygga i sitt stadsdelsnämndsområde	63%	62%		Målet bedöms uppfyllas delvis.
Antal inrapporterade cykelolyckor i staden	minska			Målet bedöms uppfyllas helt.
Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	46 st			Målet bedöms uppfyllas helt.
Antalet bostadsbränder jämfört med år 2010	-20%			Målet bedöms uppfyllas delvis.
Stockholmarnas nöjdhet avseende sanering av klotter/skadegörelse	54%	60%		Målet bedöms uppfyllas helt.
Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat	54%	53%		Målet bedöms uppfyllas delvis.
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	61%			Målet bedöms uppfyllas delvis.
Upplevelsen av Stockholm som tillgänglig stad för alla	85%	83%		Målet bedöms uppfyllas delvis.



Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen baseras på att tre av de fyra underliggande verksamhetsmålen prognostiseras att uppnås helt. Även bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Det mål som bedöms uppfyllas delvis är "Förskolor och skolor ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas". Det är framförallt kunskapsmålen som uppnås delvis inom de pedagogiska verksamheterna.

Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald

Det är de enskilda medborgarna som är bäst lämpade att bestämma vilka vård- och omsorgsgivare de och deras familjer vill ha, vilken omsorgsform som bäst passar deras barn och vilken skola barnen ska gå i. Alla människors rätt att välja ska respekteras och det är stadens ansvar att skapa och erbjuda en sådan flexibilitet.

Idag finns möjligheten för enskilda medborgare att välja utförare inom förskola, skola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt socialpsykiatri. Medborgarna kan välja mellan många privata och kommunala utförare. Stadens viktigaste verktyg för att underlätta valfriheten är att förse medborgarna med information och vägledning om de olika valmöjligheter som finns. Exempelvis finns Jämför service på stadens hemsida, Kontaktcenter med Äldre direkt, och ett växande antal e-tjänster.

Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2012. För fyra utav sju indikatorer bedöms kommunfullmäktiges årsmål uppnås. Det är sex utav sju indikatorer som följs upp med brukarundersökningar. Bedömningen grundar sig på att nämnderna prioriterar kontinuerligt sitt arbete med att på olika sätt informera medborgarna om de olika valmöjligheter som finns. En viktig fråga för att stockholmarna och brukarna ska uppleva att det finns valfrihet är enkel och tillgänglig information om vad valfrihet innebär och vilka alternativ som finns.

Arbetet med att utveckla valfriheten fortsätter. Ett förslag till valfrihetsmodell inom LSS-insatsen korttidstillsyn har tagits fram. Ett informationsmaterial i form av en "handbok i valfrihet" håller på att utarbetas. Den ska kunna användas av handläggare i verksamheterna i samtal med brukarna.

E-tjänsterna har utvecklats mer och mer och bidragit till bättre service till allmänhet och företagare. Det senaste tillskottet är en e-tjänst genom vilken allmänheten

kan ta del av inspektionsresultaten från samtliga livsmedelsverksamheter i staden, t.ex. restauranger och butiker, vilket ger en mycket påtaglig valfrihet.

För SFI-studenter är valfriheten stor. De kan välja mellan nio upphandlade utbildningsanordnare och tre anordnare i stadens egen regi. Utbildningarna finns tillgängliga på ett 20-tal platser i staden och de studerande kan läsa på dagtid, kvällstid, lördagar och på distans. Inom den kommunala vuxenutbildningen finns 24 upphandlade utbildningsanordnare och tre i stadens egen regi. Vuxenutbildningen återfinns på drygt 50 platser i länet.

Upplevelsen av valfrihet inom förskolan har minskat med en procentenhet sedan förra året. Stadsledningskontoret bedömer att trots den kraftiga utbyggnadstaken påverkas resultatet av att antalet platser inom förskolan inte ökat i motsvarande takt som barnkullarna. Andelen som erhållit en plats i förskolan enligt de köalternativ man har valt är 77 procent, intressant att jämföra med årets utfall av den upplevda valfriheten på 74 procent.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom förskola	Öka	74 %	74 %	Utfallet är detsamma som 2011. Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning.	Öka			Målet bedöms uppfyllas helt. Ingen mätning har gjorts Utfall 2011 var 58 %. Samtliga SDN prognostiserar att målet uppfylls.
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom skola	Öka	82 %	82 %	Utfall 2011 var 84 % Målet bedöms uppfyllas delvis
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	Öka			Ingen mätning har gjorts Utfall 2011 var 69 % Målet bedöms uppfyllas helt. Samtliga SDN prognostiserar att målet uppfylls.
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	Öka			Ingen mätning har gjorts Utfall 2011 var 53 % Målet bedöms uppfyllas delvis Samtliga SDN prognostiserar att

				målet uppfylls.
Andel medborgare som vet var information finns för att kunna göra sina val	Öka	49 %	49 %	Utfall 2011 var 49 % Målet bedöms uppfyllas delvis
Antal kommunala hyresrätter i ytterstaden som friköpts och ombildats till bostadsrätter	Öka			Ingen mätning har gjorts Målet bedöms uppfyllas helt

Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas

Stockholms barn och ungdomar ska erbjudas en förskola och skola i världsklass. Det ska finnas ett brett urval av verksamheter, inriktningar och fristående alternativ, där kunskap, lärande och omsorg står i fokus. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppfyllas delvis under 2012.

Förskola

Stadsledningskontorets samlade bedömning är att verksamhetsområdet förskola delvis kommer att nå kommunfullmäktiges mål för år 2012. Resultatet för verksamhetsområdet mäts med hjälp av sju kommunfullmäktige indikatorer. Kommunfullmäktige har inför tertialrapport två fastställt nya mål för sex indikatorer. Samtliga stadsdelsnämnder har anmodats att se över sina mål. I samband med tertialrapport 2 finns utfall för följande tre indikatorer:

- Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö.
- Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande.
- Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året.

Kommunfullmäktiges mål är att andelen föräldrar som är nöjda avseende trygg och säker miljö ska uppgå till 79 procent. Resultatet från årets förskoleundersökning visar att detta mål delvis nås. Nöjdheten med de kommunala förskolorna uppgår till 76 procent, vilket är en minskning med en procentenhet jämfört med år 2011. Nöjdheten med de fristående förskolorna har minskat med fyra procentenheter till 81 procent under samma period. Nöjdheten avseende trygg och säker miljö har minskat de senaste tre åren.

Avseende andelen föräldrar som är nöjda med barnens utveckling och lärande så har kommunfullmäktige fastställt ett målvärde på 78 procent. Resultatet från årets

förskoleundersökning visar att detta mål delvis nås. För de kommunala förskolorna uppgår nöjdheten till 75 procent, vilket är en minskning med två procentenheter jämfört med 2011. Nöjdheten med de fristående förskolorna uppgår till 80 procent, vilket är en minskning med fyra procentenheter jämfört med 2011.

Samtliga stadsdelsnämnder har klarat barnomsorgsgarantin för perioden januari till augusti år 2012 och bedömer att de även kommer att göra det under återstoden av året.

Utfallet för följande fyra indikatorer redovisas i verksamhetsberättelsen:

- Antal barn per avdelning.
- Antal förskolebarn per anställd.
- Personalens bedömning av förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling.
- Andel förskollärare av antal anställda.

Samtliga stadsdelsnämnder bedömer att de kommer att nå kommunfullmäktiges mål på maximalt 16 barn per avdelning. Tretton nämnder bedömer att de uppfyller målet på maximalt 4,8 förskolebarn per anställd. En stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmen, har sänkt sin prognos i tertialrapport 2 till "uppnås delvis".

Tretton stadsdelsnämnder bedömer att de kommer att nå kommunfullmäktiges mål avseende personalens bedömning av förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling. En stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta, sänker i samband med tertialrapport 2 sin prognos till "uppnås delvis".

Kommunfullmäktiges mål är att andelen förskollärare ska uppgå till 41 procent. Stadsledningskontoret bedömer att målet kommer att uppnås delvis. Fyra stadsdelsnämnder rapporterar att de kommer att nå målet och tio att de delvis kommer att nå det. Bromma, Farsta, Skarpnäck, Spånga-Tensta och Älvsjö stadsdelsnämnder har alla sänkt sina prognoser för målet från "uppfylls helt" i tertialrapport 1 till "uppfylls delvis" i tertialrapport 2.

Kvalificerad personal är av avgörande betydelsen för verksamhetens kvalitet. Stadsdelsnämnderna uppmanas därför vidta åtgärder för att nå upp till kommunfullmäktiges mål.

Skola

Utbildningsnämnden bedömer att angivna mål kommer att uppnås delvis. Precis som i tidigare års tertialrapporter är det inte slutgiltiga resultat på fullmäktiges

indikatorer som redovisas då resultaten inte är helt fastlagda och officiellt publicerade.

Utbildningsnämndens sammanställning för stadens kommunala grundskolor visar på en negativ resultatutveckling för de flesta indikatorer jämfört med föregående år. Vid en jämförelse längre bak i tiden ligger utfall för många av kunskapsresultaten någorlunda konstant.

Andel elever i årskurs 9, kommunala skolor

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Uppnått målen i alla ämnen	74,5	74,0	73,8	76,9	75,0	77,0	74,6
Behöriga till nationellt program på gymnasiet	89,3	87,6	88,3	88,9	87,3	88,0	85,9

*preliminära siffror för läsåret 2011/2012

Det senaste läsårets negativa betygsutveckling i stadens kommunala skolor kan enligt utbildningsnämnden till stor del härledas till försämrade resultat i skolor med tyngre socioekonomiska förutsättningar. I analysen av förra årets resultat var det just denna grupp av skolor som hade förbättras mest. Stadsledningskontoret anser att det är oroande att resultaten i dessa skolor förefaller uppvisa större svängningar än andra skolor. Det är viktigt att utbildningsnämnden arbetar aktivt för att långsiktigt förbättra resultaten för alla elever och stärka skolans kompensatoriska uppdrag.

De preliminära uppgifterna visar att andelen elever i kommunens skolor som inte når behörighet till nationellt program på gymnasiet nu är 14 procent. Utbildningsnämnden betonar i tertialrapporten att en djupanalys av denna grupp elever behöver göras omedelbart för att i dialog med skolorna kunna identifiera vilka strategier som behöver ses över och utvecklas för att fler elever ska bli behöriga till gymnasieskolan. Stadsledningskontoret välkomnar denna analys men noterar samtidigt att en likande åtgärd även lyftes fram i motsvarande ärende, föregående år. Det är av stor vikt att denna analys och tillhörande insatser konkretiseras i samband med verksamhetsberättelsen för 2012 och i verksamhetsplan för 2013.

Stockholms kommunala gymnasieskolor har under många år haft tämligen höga resultat och årets resultat visar en fortsatt positiv utveckling. För flera indikatorer

är utfallen något högre jämfört med föregående år. Trots förbättrade resultat uppnås inte de beslutade målen. Än finns inga uppgifter om andel elever med slutbetyg, men prognosen är god då resultaten från årskurs 9 för tre år sedan är bland de högsta under den senaste sexårsperioden. Det senaste läsårets negativa resultatutveckling inom grundskolan kan få påverkan på de kommande resultaten för gymnasieskolan. Utifrån underlaget om resultaten i årskurs 9 kan det emellertid vara svårt att dra några mer omfattande slutsatser då ungefär 40 procent av stockholms-eleverna går i fristående skolor och många elever i stadens gymnasieskolor kommer från andra kommuner.

Vuxenutbildning och SFI

Arbetsmarknadsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges angivna mål delvis kommer att uppnås. Andelen studerande som fullföljer kurs har förbättrats inom grundläggande vuxenutbildning och är oförändrad inom gymnasial vuxenutbildning, men årsmålen nås inte.

Under det senaste året har arbetsmarknadsnämndens arbete med att följa upp och analysera utbildningsanordnarnas resultat intensifierats. Enligt nämnden arbetar skolorna som bedriver vuxenutbildning nu mer systematiskt med studieplaneringen, följer den studerande och återkopplar till eleven. Betygsresultaten inom såväl den grundläggande och den gymnasiala vuxenutbildningen har förbättrats från föregående år och särskilt positivt är att andelen som uppnår målen i Matematik A har förbättrats med fyra procentenheter.

Resultaten inom SFI är fortsatt goda. Andelen studerande som klarar hela utbildningen på ett år är i nivå med årsmålet och andelen som klarar kursmålen har fortsatt att öka.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel förskollärare av antal anställda.	41 %			Fyra stadsdelsnämnder bedömer att målet kommer att uppfyllas helt och tio bedömer att målet uppfylls delvis. Fem stadsdelsnämnder har sänkt till uppnås delvis i T2:an.
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygghet och säker miljö	79 %	76 %		Brukarundersökningen för 2012 är genomförd. Utfallet har minskat med en procentenhet jämfört med år 2011.

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	78 %	77 %		Brugarundersökningen för 2012 är genomförd. Utfallet har minskat med tre procentenheter jämfört med år 2011.
Antal barn per avdelning	16			Samtliga stadsdelsnämnder bedömer att målet nås.
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st.	0 st.	0 st.	Samtliga stadsdelsnämnder bedömer att målet nås.
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,8			Tretton stadsdelsnämnder bedömer att de helt når målen för år 2012. Hägersten-Liljeholmen har sänkt till uppfylls delvis i T2:an.
Personalens bedömning av "Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,5			Tretton stadsdelsnämnder bedömer att de helt når målen för år 2012. Spånga-Tensta har sänkt från till uppfylls delvis i T2:an.
Andel behöriga lärare i grundskolan	Öka	84 %		Målet uppfylls helt. Utfallet är en procentenhet bättre än föregående år.
Andel elever i skolundersökningen i årskurs 8 som är nöjda med "Jag känner mig trygg i skolan"	Öka	83 %		Målet uppfylls delvis. Utfallet är två procentenheter lägre än föregående år.
Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen	Öka	75 %		Målet uppfylls delvis. Utfallet är två procentenheter lägre än föregående år.
Andel elever som har klarat samtliga delprov i matematik på de nationella proven i årskurs 3	Fastställs 2012	76 %		Målet uppfylls delvis. Ny indikator 2012.
Andel elever som har klarat samtliga delprov i svenska på de nationella proven i årskurs 3	Fastställs 2012	76 %		Målet uppfylls delvis. Ny indikator 2012.
Andel elever som läser med flyt i årskurs 3	Öka	74 %		Målet uppfylls delvis. Utfallet är en procentenhet lägre än föregående år.

Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 6	Öka	80 %	Målet uppfylls delvis. Ny indikator för 2012.
Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 9	Öka	85 %	Målet uppfylls delvis. Utfallet är dock en procentenhet högre än föregående år.
Andel elever som är behöriga till nationella program	Öka	86 %	Målet uppfylls delvis. Utfallet är två procentenheter lägre än föregående år.
Ogiltig frånvaro i grundskolan	Minska	2,2 %	Målet uppfylls helt. Utfallet är 0,3 procentenheter lägre än föregående år.
Andel behöriga lärare i gymnasieskolan	Öka	85 %	Målet uppfylls helt. Utfallet är två procentenheter högre än föregående år.
Andel elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet	Öka	91 %	Målet uppfylls delvis. Utfallet är 1,6 procentenheter högre än föregående år.
Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i gymnasiet	Öka		Målet bedöms uppfyllas helt
Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (exkl. IV-programmet)	Öka	68 %	Målet uppfylls delvis. Utfallet är två procentenheter högre än föregående år.
Andel gymnasieelever som fullföljt utbildningen inom fyra år	Öka		Målet bedöms uppfyllas helt.
Andel gymnasieelever som har arbetsro på lektionen	Öka	49 %	Målet uppfylls delvis. Utfallet har sjunkit med en procentenhet sedan föregående år.
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	Öka	90 %	Målet uppfylls delvis. Utfallet är detsamma som föregående år.
Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	Minska	6 %	Målet uppfylls delvis. Frånvaron har sjunkit med 1,5 procentenheter.

Andel godkända sfi elever efter ett år	Öka	43 %		Målet uppfylls helt. Utfallet är dock två procentenheter lägre än föregående år.
Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning som under läsåret fullföljt kurs	Öka	82 %		Målet uppfylls delvis. Utfallet är fyra procentenheter högre än föregående år.
Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning som under läsåret fullföljt kurs	Öka	84 %		Målet uppfylls delvis. Utfallet är detsamma som föregående år.

* Utfall för grund- och gymnasieskola bygger på utbildningsnämndens preliminära siffror för lä

Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg

Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och att ha ett arbete att gå till. Omsorg och insatser ska präglas av värdighet och respekt och hänsyn ska tas till de olika behov som yngre och äldre har.

Äldreomsorg

Stadsledningskontoret bedömer att målet för verksamhetsområdet äldreomsorg uppfylls under 2012, baserat på nämndernas bedömningar innan årets brukarundersökningar genomförts. Av äldreomsorgens tio indikatorer baserar sig nio på de kommunövergripande brukarundersökningar som genomförs under hösten 2012. Detta innebär att det inte finns några resultat i denna rapport för äldreomsorgen. För fyra av de nio indikatorerna prognostiserar samtliga nämnder att målet kommer att uppnås. För övriga indikatorer varierar prognoserna mellan sju till tretton nämnder som bedömer att målet kommer att uppnås.

Stadsledningskontorets bedömning om måluppfyllelse grundar sig på att nämndernas egna mål för indikatorerna, med några undantag är lika med eller högre än kommunfullmäktiges mål. Med undantag av indikatorn om nöjda omsorgstagare i hemtjänsten har nämnderna prognostiserat en mycket hög måluppfyllelse av sina egna mål. Om den höga måluppfyllelse som nämnderna redovisar ska uppnås krävs en förbättring, särskilt för hemtjänst, av den upplevda kvaliteten i jämförelse med 2011.



Under 2012 har en inspektionsenhet organiserats inom äldrenämnden vars övergripande uppdrag är att, tillsammans med stadsdelsnämnderna, inspektera, granska och följa upp stadens äldreomsorg. Syftet är att såväl förebygga som säkerställa en god kvalitet och följsamhet gentemot lagar, avtal och riktlinjer. Äldrenämnden ska samordna stadsdelsnämndernas uppföljningsarbete och ambitionen är att all avtalsuppföljning och individuppföljning inom stadens äldreomsorg ska genomföras enligt stadsgemensamma modeller fr.o.m. 2013.

Sedan 2011 har 50 mnkr per år fördelats till demensboenden verksamma inom staden. Detta har bland annat lett till att bemanningen kunnat ökas och att den boendes vardag blivit lugnare och mer innehållsrik. Under året har såväl kommunala som privata utförare av hemtjänst kunnat söka medel för igångsättningskostnader av demenssteam inom hemtjänsten.

Matupplevelsen är ett viktigt utvecklingsområde. Arbete med att förbättra maten och upplevelsen kring måltiden har pågått i flertalet stadsdelsnämnder. Stadsdelsnämndernas kostekonomer och enheternas kostombud arbetar tillsammans för att öka kunskapen om mat och hälsa bland sina medarbetare. Detta har bland annat inneburit en högre kvalitet på maten och ett utökat antal val av maträtter, både inom hemtjänst och i vård- och omsorgsboenden. Kostråden på vård- och omsorgsboenden har medverkat till att utveckla hela matsituationen. Inom flertalet stadsdelsnämnder finns dietister på äldreboendena som genomför handledning och utbildning av personalen. Det pågår även ett antal projekt inom stadsdelsnämnderna för att förbättra nöjdheten med maten och upplevelsen kring måltiden.

Kvaliteten på dokumentationen är ojämn bland och även inom stadsdelsnämnderna. För att nå framsteg inom detta område har chefer utbildats i social dokumentation i syfte att skapa en samsyn som grund för en heltäckande satsning på kompetensutveckling av medarbetarna. En granskning har också gjorts av genomförandeplaner och dokumentation vid entreprenaddrivna verksamheter.

Det är viktigt att de resultat som nämnderna får fram genom bland annat brukarundersökningar används och analyseras. Kungsholmens stadsdelsnämnd har ett utvecklingsråd med representanter från stadsdelsförvaltningen och de största privata utförarna för att utveckla äldreomsorgen i stadsdelsnämnden. I rådet förs en dialog utifrån resultaten av den samlade kvalitetsuppföljning som genomförs av stadsdelsnämnden med fokus på önskade resultat och effekter för brukare. Älvsjö stadsdelsnämnd har, som ett komplement till brukarundersökningarna, haft fokusgrupper och intervjuer med äldre som har hemtjänstinsatser.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andelen nöjda omsorgsgare - Boende	84%			Målet bedöms uppfyllas delvis. Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
Andelen nöjda omsorgsgare - Biståndsbedömd dagverksamhet	84%			Målet bedöms uppfyllas helt Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - Hemtjänst	84%			Målet bedöms uppfyllas helt Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - Boende	89%			Målet bedöms uppfyllas helt Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
Maten smakar bra – Hemtjänst	75%			Målet bedöms uppfyllas helt Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
Maten smakar bra – Boende	75%			Målet bedöms uppfyllas helt Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
Upplevelsen av maten och måltidssituationen - Boende	75%			Målet bedöms uppfyllas helt Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs – Hemtjänst	74%			Målet bedöms uppfyllas helt Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
Andelen nöjda omsorgsgare - Hemtjänst	84%			Målet bedöms uppfyllas delvis Mätning genomförs under hösten och resultat presenteras i

				verksamhetsberättelsen
Andel omsorgspersonal med grundutbildning	-			Målet bedöms uppfyllas helt Resultat presenteras i verksamhetsberättelsen.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stadsledningskontorets bedömning för verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att målet uppfylls delvis. Det finns sju indikatorer inom verksamhetsområdet. Sex av dem hämtas från brukarundersökningen som genomförs årligen. Kommunfullmäktiges årsmål för dessa indikatorer bedöms uppfyllas helt för två och delvis för fyra. Den indikator som prognostiseras att inte uppfyllas är antal nytillkomna omsorgslägenheter. Kommunfullmäktiges mål är 100 nya lägenheter och nämndernas aggregerade mål uppgår till 29 stycken. Alla stadsdelsnämnder uppmanas att justera målvärdet för antalet nytillkomna omsorgslägenheter och ta fram aktiviteter som stöder dessa.

Samtliga nämnder förutom Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Södermalm, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Arbetsmarknadsnämnden, Exploateringsnämnden, Fastighetsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Kyrkogårdsnämnden och Socialnämnden uppmanas att ta fram aktiviteter som stöder målen utifrån programmet för delaktighet för personer för funktionsnedsättning. Samtliga bolagsstyrelser anmodas göra detsamma.

Brukarundersökningarna för verksamhetsområdet har överlag visat att brukarna är nöjda med kvalitén på stadens service. Under 2011 försämrades resultaten generellt och nämnderna har under året utrett de områden som försämrats och vidtagit aktiviteter för att förbättra resultaten och nå uppsatta mål. Stadsledningskontoret bedömer att en av riskerna för måluppfyllelse är att nämnderna under året inte hinner vidta nödvändiga åtgärder för att förbättra resultaten.

Brukarundersökningar är viktiga verktyg i förbättringsarbetet. Under året har nämnderna fortsatt arbeta för att öka brukarnas upplevelse av nöjdhet och trygghet. Flera nämnder har påbörjat arbetet med "Vad gör vi med resultaten?" Arbetet syftar till att utveckla redovisningen och användandet av resultat från brukarundersökningar, hitta former för hur man kan arbeta med förbättringsåtgärder och sprida goda exempel. Målet är att stadens verksamheter använder resultatet från undersökningarna på ett strukturerat sätt i sitt utvecklingsarbete.

Nämnderna fortsätter arbetet med implementeringen av det nya programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Alla nämnder och bolag som inte tagit fram tre aktiviteter som stöder måluppfyllelse utifrån programmet uppmanas respektive anmodas att genomföra detta.

Nämnderna arbetar kontinuerligt med att hantera det ekonomiska underskott som finns inom verksamheterna. Systematiska genomgångar av ärenden pågår i syfte att se om insatserna ger förväntat resultat. Nämnderna arbetar även med att omförhandla de avtal som reglerar placering i grupp och servicebostäder hos vårdgivare som inte är anslutna till stadens LOV avtal. Kostnaderna för dessa placeringar är högre än de ersättningar som nämnderna erhåller och utgör i vissa fall en betydande del av underskottet.

Som ett gott exempel kan nämnas att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har tagit fram en kvalitetshandbok. Boken har arbetats fram av verksamhetscontrollers samt biståndshandläggarna för både personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Syfte har varit att stärka den enskildes rättsäkerhet och likställighet genom att tydliggöra och underlätta handlägningsprocessen för den enskilde handläggaren. Handboken innehåller flödesscheman och rutinbeskrivningar för bl a: klagomåls- hantering inom beställarenheten, individuell plan enligt LSS och köp av icke upphandlade platser.

Stadsdelsnämnderna uppmanas att titta på Farsta och Skärholmens arbetssätt som utgör goda exempel. Det som skiljer Farsta och Skärholmen är att de använder sin uppföljning på ett väldigt proaktivt sätt för att hålla kostnaderna inom budget..

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel personer som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal.	Fastställs 2012			Igen mätning har gjorts, redovisning sker i verksamhetsberättelsen. Målet bedöms uppfyllas helt. 14 av 14 SDN prognostiserar att målet uppfylls.
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning.	Fastställs 2012			Igen mätning har gjorts, redovisning sker i verksamhetsberättelsen.. Målet bedöms uppfyllas helt. 14 av 14 SDN prognostiserar att målet uppfylls.

Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	100	29	29	Målet bedöms ej uppfyllas. 10 SDN prognostiserar att målet uppfylls, 2 SDN delvis och 2 SDN ej.
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %			Igen mätning har gjorts, redovisning sker i verksamhetsberättelsen.. Målet bedöms uppfyllas delvis 12 av 14 SDN prognostiserar att målet uppfylls och 2 prognostiserar delvis.
Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %			Igen mätning har gjorts, redovisning sker i verksamhetsberättelsen. Målet bedöms uppfyllas delvis 14 av 14 SDN prognostiserar att målet uppfylls.
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %			Igen mätning har gjorts, redovisning sker i verksamhetsberättelsen. Målet bedöms uppfyllas delvis 14 av 14 SDN prognostiserar att målet uppfylls.
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %			Igen mätning har gjorts, redovisning sker i verksamhetsberättelsen.. Målet bedöms uppfyllas delvis 12 av 14 SDN prognostiserar att målet uppfylls och 2 prognostiserar delvis.

Individ och familjeomsorg

Stadsledningskontoret bedömer att målet för verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg kommer att uppnås helt under 2012.

Grunderna för bedömningen är att nämndernas aggregerade årsmål för tio av fjorton indikatorer når upp till kommunfullmäktiges mål. Resterande fyra är nya och riktvärden tas fram till verksamhetsberättelsen. Samtliga nämnder prognostiserar att flertalet indikatorer ska uppnås och för ett resonemang om hur arbetet ska utföras.



ras och hur resultaten ska tolkas då det för ett antal indikatorer inte går att säga att om utfallet är bra eller dåligt.

Stadsledningskontoret ser mycket positivt på att alla nämnder arbetar med en tydlig inriktning mot evidensbaserade metoder och att följa upp resultatet av de insatser som utförs. Till exempel tas metoder fram för att utveckla arbetet med sociala insatsgrupper i samverkan mellan socialtjänst, polis, skola och andra viktiga aktörer i den unges nätverk. Syftet med sociala insatsgrupper är att bryta ogynnsam social utveckling, till exempel begynnande kriminalitet.

Det förebyggande arbetet är viktigt inom socialtjänstens alla områden och stadsledningskontoret ser positivt på att nämnderna fortsatt prioriterar detta.

Kartläggning av personer som är 20 år och äldre i Stockholm och som är hemlösa genomförs vartannat år i april. Totalt inrapporterades 2 866 hemlösa, en minskning med 116 personer jämfört med 2010. Antalet unga vuxna i hemlöshet har minskat och visar att de särskilda satsningar som riktats mot denna grupp sett resultat. Arbetet med att utforma Origo – ett resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld har påbörjats. Stockholms stad ansvarar för verksamheten som drivs gemensamt av länets kommuner, Stockholms läns landsting och polismyndigheten, Stockholms län.

Stockholmsenkäten är genomförd och bearbetad på en stadsövergripande nivå. Svarsfrekvensen är 76 procent. De stadsövergripande resultaten är till stora delar positiva och resultaten ska utgöra grund för nämndernas fortsatta arbete och för att förebygga bland annat brottslighet och drog- och alkoholkonsumtion.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel av inkommande anmälningar inom BoU där det inleds en utredning (IoF)	35 %.	-	-	Samtliga SDN prognostiserar att målet uppfylls. Målet sätts lågt då andelen inte går att värdera om andelen bör öka eller minska. Nämndernas mål är i snitt 38,8 %
Andel barn och ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak (IoF)	Öka	-	-	Resultat från mätning 2012 är inte klart men målet förväntas uppfyllas. Resultat presenteras i verksamhetsberättelsen. Stockholmsenkäten 2010 var 75 %.
Andel barn och ungdomar som	75 %	84,4 %	81 %	Samtliga SDN prognostiserar att målet uppfylls.

<p>varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)</p>				
<p>Andel mål för den enskilde, med insatser inom socialpsykiatri, som i snitt uppnås (IoF)</p>	Fastställs 2012	-	-	Mäts för första gången kan ej bedömas
<p>Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (IoF)</p>	Öka?	-	-	Mäts för första gången kan ej bedömas. Utfall tas fram i kvalitetssystemet för individuell uppföljning.
<p>Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)</p>	76 %	-	-	Brukarenkät. Samtliga SDN prognostiserar att målet uppfylls. Mätning genomförs under året och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen
<p>Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som på det hela taget är nöjda med sin insats (IoF)</p>	82 %	-	-	Brukarenkät. Samtliga SDN prognostiserar att målet uppfylls. Mätning genomförs under året och resultat presenteras i verksamhetsberättelsen

Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol (IoF)	Öka	-	-	Resultat från mätning 2012 är inte klart men målet förväntas uppfyllas. Resultat presenteras i verksamhetsberättelsen. I stockholmsenkäten 2010 var resultatet 43 % för pojkar och 36 % för flickor.
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika (IoF)	Öka	-	-	Resultat från 2012 inte klart ännu men målet förväntas uppfyllas. Resultat presenteras i verksamhetsberättelsen. Resultatet i stockholmsenkäten 2010 var 87 %.
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	65 %	75,4%	65 %	Samtliga SDN prognostiserar att målet uppfylls.
Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad (IoF)	Fastställs 2012	161	157	Mäts för första gången kan ej bedömas. Mätmetoden och förutsättningar är inte enhetliga över staden. Utfall ger en indikation på hur många familjer som saknar stadigvarande bostad varje månad.
Antal förmedlade försöks- och träningslägenheter via Bostad Stockholm (IoF)	310	258	115	Prognosen är att hela 380 lägenheter ska förmedlas i år.
Antal nytillkomna försöks- och träningslägenheter (IoF)	Fastställs 2012	-	-	12 av 14 SDN prognostiserar att målet uppfylls helt. Socialnämnden prognostiserar också att målet uppfylls då nämnderna satt mål på 278 utifrån utfall 2011
Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet för-	Fastställs 2012	-	-	Mäts för första gången kan ej bedömas



sökslägenheter i stadsdelsnämnden (IoF)				
Tak-över-huvudet-garantin (IoF)	100 %	100 %	100 %	Socialnämnden prognostiserar att målet nås.

Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

Hur väl staden lyckas uppfylla verksamhetens mål och ge stockholmarna en god service är i hög grad beroende av engagemang och kompetens hos medarbetare och chefer. Det är därför av största vikt att staden är, och fortsätter att vara, en attraktiv arbetsgivare som erbjuder spännande och utmanande arbeten. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2012.

Bedömningen av verksamhetsmålet grundar sig på att 24 nämnder bedömer att målet uppnås helt och ingen nämnd bedömer att målet inte kommer att uppfyllas. Bolagen uppfyller i huvudsak målet. Stadsledningskontoret bedömer att nämnderna arbetar systematiskt för att sänka sjukfrånvaron med fokus på riktade och förebyggande insatser. Ett gott exempel på förebyggande insatser är Farsta som prövar schemalagd friskvård på fyra enheter. Många nämnder arbetar med kompetenshöjande aktiviteter för att utveckla chefs- och ledarskap. Majoriteten av nämnderna arbetar aktivt med arbetsmiljön.

Under våren 2012 deltog 1000 chefer i stadens ledardag. I ständig förändring i ett växande Stockholm. Utvecklingsprogram och traineeprogram för chefer i äldreomsorgen har genomförts. Hälsoträffar erbjuds stadens chefer. Traineeprogram för akademiker har startat. Under hösten genomförs tre seminarietillfällen för cirka 600 chefer totalt på temat, Att gå från ord till handling, som syftar till att stödja arbetet med utveckling utifrån medarbetarenkätens resultat.

Projektet Verksamhet och hälsa involverar stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista, Skarpnäck och Spånga-Tensta och har som mål att skapa effektiva, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser som syftar till både bättre verksamhet för stadens brukare och friskare medarbetare. Projektet kommer att utvärderas, arbetssättet visar på en positiv utveckling på enhetsnivå i fråga om sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaro

Stadsledningskontoret bedömer att stadens årsmål om en sjukfrånvaro på 4,5 procent inte uppnås. Den positiva utvecklingen av sjukfrånvaron har planat ut. Flerta-

let av nämnderna koncentrerar sig på korttidssjukfrånvaron och analyserar den specifikt. Goda exempel: Skärholmen och Rinkeby-Kista. Äldre-nämnden, Södermalms stadsdelsnämnd och Älvsjö stadsdelsnämnd har uppgett att målet inte kommer att nås. Facknämnderna har en relativt låg sjukfrånvaro jämfört med stadsdelsnämnderna. De stadsdelsnämnder som har ökat sjukfrånvaron mest sedan årsskiftet är Spånga-Tensta, Södermalm, Norrmalm och Hägersten-Liljeholmen. Den lägsta sjukfrånvaron har stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Skärholmen och Bromma, där Skarpnäck står för den största sänkningen på 4 procent. 3 bolag prognostiserar att de kommer att uppnå målet delvis, dessa är Svenska Bostäder, Stockholms Stads Bostadsförmedling och SISAB.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	75	-	-	Utfall redovisas i VB Nämndernas årsmål bedöms uppfyllas helt. Kf:s årsmål bedöms uppfyllas delvis.
Sjukfrånvaro	4,5	5,3 %	5,3 %	En bedömning av trenden indikerar att målet sannolikt inte kommer att nås. Prognostiserat utfall ligger i intervallet 4,8–5,1 %
Aktivt medskandepandeindex	-	-	-	Mäts för första gången i medarbetarundersökningen 2012.
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	80 %	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt. Mäts i medarbetarundersökningen.
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	80 %	-	-	Målet bedöms uppfyllas helt. Mäts i medarbetarundersökningen.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Stadsledningskontoret bedömer att inriktningsmålet uppnås under året. Bedömningen baseras på att de två verksamhetsmålen prognostiseras att uppnås. Stadens

budget ska vara i balans och budgethållning hos nämnderna är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige har anslagit används för avsett ändamål. Vidare ska resurser frigöras för kärnverksamheten i stadens verksamheter genom ökad produktivitet/effektivitet, bland annat genom bättre styrning och förtydligade former för uppföljning och jämförelser. Bedömningen förstärks av att även bolagskoncernen Stockholm Stadshus AB bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året.

Budgeten ska vara i balans

Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige har anslagit ska räcka till. Stadens styrsystem underlättar budgethållning och det ska vara självklart att givna budgetramar hålls. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt under 2012.

Det ekonomiska resultatet är det mått som tydligast sammanfattar stadens ekonomiska ställning. Helårsprognosen för 2012 års resultat visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott på 2 187,9 miljoner kronor. Nämnderna har generellt en god budget och redovisar efter resultatöverföring ett prognostiserat överskott jämfört med budget om 300,5 miljoner kronor. Ett undantag är Hässelby-Vällingby som prognostiserar ett underskott om 61,9 mnkr för året.

Före resultatdispositioner prognostiseras en positiv budgetavvikelse om 184,3 miljoner kronor. Flera nämnder prognostiserar ett underskott innan resultatöverföring, det vill säga att nämnderna bedömer att de förbrukar mer medel än vad som tilldelats i kommunfullmäktiges budget. Följden blir att nämnderna använder sina överskott i resultatfonderna för att få en ekonomi i balans. Stadsledningskontoret poängterar att överskott i resultatfonderna ska användas till kostnader av engångskaraktär och ej till löpande drift. Stadsledningskontoret ser också en risk i att nämnderna ökar sina driftskostnader mer än budget 2012 och kommer att följa denna utveckling noga. Det är viktigt att nämnderna har överskott även före resultatöverföring, för att ha ett betydligt bättre utgångsläge för 2013. De nämnder som prognostiserar underskott 2012 ska vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans. Att nämnderna visar balans under 2012 är en förutsättning för att staden ska kunna ha en ekonomi i balans även under 2013. Nedan redovisas stadens måluppfyllelse per verksamhetsmål.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
-----------	--------	-----------	-----------	---------------------

Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	99,9 %	99,6 %	Målet är uppfyllt
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	98,7 %	99,1 %	Målet är uppfyllt
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)	+/- 1 %			Ingen bedömning
Stadens ekonomiska resultat (mnkr)	0,1 mnkr	3 333,9 mnkr		Målet är uppfyllt
Stadens kapitalkostnader per nettodriftskostnader	7,0 %	6,9 %		Målet är uppfyllt
Stadens nettodriftskostnader per skatteintäkter	100 %	93,8 %		Målet är uppfyllt
Stadens soliditet inkl. pensionsåtaganden	34 %	36,7		Målet är uppfyllt

Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Under 2012 fortsätter arbetet med att frigöra resurser för kärnverksamheten i stadens verksamheter. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva och präglas av en sund ekonomi för såväl dagens skattebetalare som för kommande generationer. Stadsledningskontoret bedömer att verksamhetsmålet uppfylls under 2012.

En majoritet av stadens nämnder gör bedömningen att administrationens andel av de totala kostnaderna kommer att minska under året. Hässelby-Vällingby samt Kungsholmens stadsdelsnämnd bedömer att indikatorn administrationens andel av de totala kostnaderna kommer att uppfyllas delvis. Genom att arbeta med lean och resultatbaserad styrning samt genom att i högre grad använda sig av IT i verksamheterna bedöms att de administrativa processerna kan effektiviseras ytterligare.

Arbetet med att effektivisera och samordna funktioner som finns hos många av stadens nämnder pågår, främst genom inrättande av nya stadsövergripande funktioner hos servicenämnden. Förutom utveckling av de redan befintliga verksamhetsområdena löne- och ekonomiadministration, upphandlingsverksamhet, gemensam IT-service, gemensam växel och Kontaktcenter, så pågår utveckling inom flera områden. Nya funktioner som kommer att inrättas under året är administration av EU-projekt och kontrakts- och hyresadministration.



I april 2012 beslutade kommunfullmäktige att en centralupphandling ska genomföras avseende ett koncerngemensamt ekonomisystem. Projekt SUNE (Stockholms stads Upphandling av Nytt Ekonomisystem) ska realisera beslutet på ett så effektivt sätt som möjligt. Under försommaren har projekt SUNE arbetat främst med planering, organisation, resurser och administrativa delar, för att efter sommaren påbörja arbetet med nulägeskartläggningen.

Indikator	Kf-mål	Utfall T2	Utfall T1	Bedömning/Kommentar
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	Minska	Minska		Målet är uppfyllt
Andel invånare som anser att stadens verksamheter har en god service	Öka	Ingen mätning	Ingen mätning	
Andel invånare som vet var information finns för att komma i kontakt med stadens verksamheter	Öka	Ingen mätning	Ingen mätning	
Andel personer som anser att stadens webbplats fungerar bra och är användarvänlig	Öka	Ingen mätning	Ingen mätning	

Stimulans för Stockholm

Flera av koncernens bolag genomför ett omfattande åtgärdsprogram inom ramen för Stimulans för Stockholm. Bolagen genomför utökad nyproduktion av bostäder, energisparåtgärder, tidigareläggande av eftersatt underhåll samt upprustning av fastigheter i miljonprogramsområden skolor och äldrebostäder. Det är Svenska Bostäder, Familjebostäder, Stockholmshem, Micasa fastigheter, SISAB och Stockholm Parkering som sedan år 2009 svarar för stimulansprogrammet i bolagskoncernen.

Under perioden 2009 - 2011 har bolagen genomfört insatser, som uppgår till sammanlagt 8,2 mdkr. Av genomförda projekt avser 5,8 mdkr upprustningar och investeringar i bolagens befintliga bestånd och 2,4 mdkr avser ytterligare nyproduktion av lägenheter. Bolagens stimulansinsatser har i stor utsträckning finansierats av det



ökade ekonomiska utrymme som uppkommit vid försäljningar av fastigheter under senare år.

I prognos 2 för 2012 bedömer bolagen att ca 2,2 mdkr kommer att investeras i bolagskoncernens fastigheter och ca 0,6 mdkr i ytterligare nyproduktion under året. Det innebär att bolagen räknar med att Stimulans för Stockholm kommer att genomföras enligt budgeterad nivå, på sammanlagt 3,3 mdkr. Bolagens stimulansprojekt fördelar sig enligt prognosen på energieffektivisering 29 %, nyproduktion 18 %, upprustning ca 38 % och trygghetsskapande åtgärder till ca 12 %.

Svenska Bostäder tidigarelägger investeringar i nyproduktion i projekten Kusun Vitamin (114 lght) i Annedal, kvarteret Ungraren (70 lght) i Blackeberg och kvarteret Kantskäraren/ Jordfräsen (146 lght) i Hässelby. Stockholmshem tidigarelägger nyproduktion i Plomben 6, 144 lght i Örnberg, Årstadalsskolan 4 (153 lght) i Liljeholmen, Golvläggaren 1 (160 lght) i Liljeholmen, Välmågan (106 lght) på Kungsholmen och Syllen (247 lght) i Liljeholmen. Totalt omfattar dessa projekt drygt 1 100 lägenheter.

Svenska Bostäder svarar för den största andelen av bolagens stimulansinsatser. Under 2012 beräknas bolaget genomföra 42 % av de totala stimulansåtgärderna, vilket utgör 1,4 mdkr. Det beror på att bolaget har ett stort eftersatt underhåll, som genom Stimulans för Stockholm har kunnat tidigareläggas. Stora insatser pågår bl.a. inom Järvaområdet, där bostadsbolagen nu bedriver ett intensivt arbete med åtgärder inom Stimulans för Stockholm och Järvalyftet. Svenska Bostäder har kunnat åtgärda flera tusen bostäder i miljonprogramsområdena i form av upprustning av bostadslägenheter, gårdsupprustningar, kulvertbyten och energibesparande- och trygghetsskapande åtgärder. Satsningar görs även i dotterbolaget Stadsholmen.

Stimulans för Stockholm omfattar ca 600 mnkr hos Familjebostäder. Insatserna är fokuserade på energieffektiviseringar i fastighetsbeståndet, drygt 60 %.

Stockholmshem genomför år 2012 en utökning av energieffektiviseringar, upprustning samt standardhöjande och trygghetsskapande åtgärder i det befintliga beståndet. Genomförandet av satsningarna pågår enligt planerna i budget för 2012. Hittills under året har installation av frånluftsvärmepumpar och ombyggnad av ventilation skett i bland annat Solberga, Aspudden och Hökarängen. Vattensparåtgärder genomförs även i ett stort antal bostadsområden. De trygghetsskapande åtgärder som pågår är förbättrad belysning i bland annat Bagarmossen och Hässelby samt utbyte av portar i Sättra och Bällsta. Upprustning och standardhöjande



åtgärder fortlöper med stambyten i 1950-talsbeståndet och de sista totalupprustningarna i 1940-talsbeståndet. Dessutom genomförs fasad- och fönsteråtgärder.

Micasa Fastigheter har under året ökat takten på upprustningen av fastighetsbeståndet bl.a. genom upprustning av Västberga Gård. Takbyte kommer genomföras i fastigheten Vattenpasset 16 på Södermalm. Upprustning av köket i fastigheten Kumlet 24 och handikappsanspassning av Sörklippan 1 beräknas medföra lägre kostnader än budgeterat. Härigenom har två konverteringsprojekt till bergvärme från olja kunnat påbörjas.

Sisabs energieffektiviseringsprojekt beräknas uppgå till 34,5 mnkr under året. På fem fastigheter byts gamla innerfönster för att minska värmebortfallet. Detta görs på Nybohovsskolan, Sköndalsskolan, Eriksdalsskolan, Norra Reals Gymnasium och Kullsskolan. På sju fastigheter har byten skett till modern energieffektiv belysningsarmatur som styrs av dels dagsljussensorer dels närvarosensorer. Nyinstallation av bergvärmepumpar sker på två fastigheter. På Kristinebergs gymnasium och Skärholmens gymnasium byggs ventilationen om för energioptimering. Gamla till- och frånluftsfläktar ersätts av moderna och effektiva fläktar med värmeåtervinning. Sammantaget omfattar SISAB:s energieffektivisering, inom ramen för Stimulans för Stockholm, en yta om cirka 24 000 kvadratmeter och en uppskattad energieffektivisering på cirka 1 440 900 kWh/år.

Sisab genomför en satsning på inomhusmiljön som beräknas till 45,5 mnkr år 2012. Ventilationsåtgärder genomförs på ett antal fastigheter i Skärholmens gymnasium, förskolan Bruklövergränd 18-20, förskolan Astrakangatan 106 samt på Blackebergsskolan. Fuktkproblem åtgärdas på förskolorna Getfötsvägen 54 a-b, Morkullsvägen 5, Trollesundsvägen 120, Vällingbyvägen 145, Pajazzo, Mästerkatten.

Stockholms Stads Parkering har i huvudsak genomfört fastighetsunderhåll i P- hus David Bagare och i de anläggningar där nya hyresavtal upprättats och underhållsåtagande ingår. Av de olika åtgärderna fördelar sig 4 mnkr på trygghetsskapande åtgärder, 6 mnkr på energieffektivisering, 7 mnkr på upprustning och 3 mnkr på övriga åtgärder.

Delårsbokslut och helårsprognos

Omvärlden

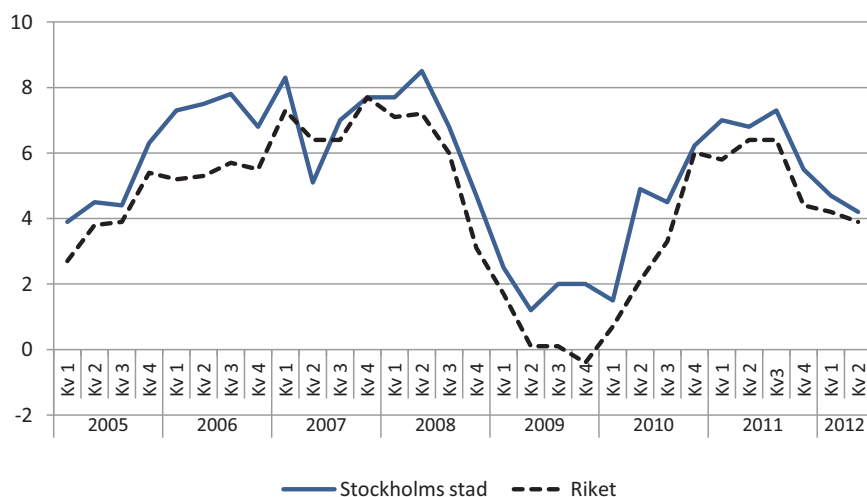
Konjunkturen dämpas avsevärt under hösten

Under det första halvåret 2012 har BNP-tillväxten varit svag i de flesta regioner i världen. Utvecklingen påverkas fortfarande kraftigt av skuldkrisen i eurozonen. I delar av euroområdet och Storbritannien finns nu tydliga tecken på recession samtidigt som den amerikanska återhämtningen går trögt och tillväxtekonomierna påverkas av en vikande global efterfrågan. Enligt Konjunkturinstitutet (KI) tyder de flesta förtroendeindikatorer på en fortsatt svag tillväxt i världsekonomin under resten av 2012 och även under 2013.

Trots den svaga tillväxten i världsekonomin har Sveriges ekonomi utvecklats väl det första halvåret 2012. Den svaga internationella utvecklingen och den starka kronkursen dämpar dock förutsättningarna för exporten som ett fortsatt starkt draglok för svensk ekonomi. Istället förväntas tillväxten bli svag under återstoden av 2012 liksom även 2013. Enligt KI beräknas BNP öka med måttliga 1,3 procent helåret 2012 och med endast 1,8 procent under 2013.

Utveckling av lönesummor

Procentuell förändring jämfört med samma period föregående år



Källa: SCB/Sweco

Det framgår också av utvecklingen av lönesummorna att konjunkturen mattas av. Lönesummornas tillväxt har dämpats under 2012 både i riket och i Stockholms



stad. Även den konjunkturindikator som publiceras av Konjunkturinstitutet och Handelskammaren för riket respektive staden bekräftar bilden av en mycket tydlig avkylning i svensk ekonomi under hösten.

Arbetsmarknaden

Även på arbetsmarknaden i staden syns tecken på att konjunkturavmattningen, framför allt avseende en svag sysselsättningsutveckling. Sysselsättningen i Stockholms stad ökade bara med ca 4 500 personer under andra kvartalet 2012 jämfört med motsvarande kvartal 2011, vilket är den lägsta ökningstakten på mycket länge.

Antalet arbetslösa inskrivna hos arbetsförmedlingen i Stockholms stad i augusti 2012 var 20 595 personer vilket är på ungefär samma nivå som de senaste årens siffror för augusti men betydligt fler än under högkonjunkturen 2007/08. Även antalet varsel och nyanmälda platser var under juli och augusti var ungefär i nivå med de senaste åren. I jämförelse med övriga riket är Stockholms arbetsmarknad fortfarande god, men konjunkturavmattningen ger nu tydliga avtryck i sysselsättningsutvecklingen.

Befolkningen

Under de senaste två decennierna har stadens befolkning ökat med i genomsnitt ca 1,1 procent per år. Under de senaste tre åren har ökningen varit drygt 2 procent per år. Den starka befolkningstillväxten i Stockholms stad förväntas fortsätta, även om den på lång sikt inte förväntas ligga kvar på de senaste årens exceptionellt höga nivå.

I arbetet med Vision 2030 gjordes en prognos där man trodde att befolkningen i Stockholms stad skulle uppgå till cirka 950 000 invånare år 2030. Denna utveckling kommer dock att vida överträffas, Stockholms befolkning växer kraftigt. Av den senaste prognosen framgår att befolkningen i Stockholms stad kommer att nå miljongränsen kring år 2023. Framför allt kommer andelen skolbarn och yngre pensionärer att öka. Andelen av befolkningen i arbetsför ålder förväntas minska något liksom ungdomar i gymnasieåldern. Skillnaderna mellan olika stadsdelar kan dock variera kraftigt. Stadsdelar med mycket nybyggnation såsom Hägersten-Liljeholmen, Bromma och Östermalm är de som i antalet personer ökar mest, och i dessa stadsdelar ökar också den yngre delen av befolkningen mest.

Ekonomisk och finansiell analys

Redovisningen omfattar kommunkoncernen Stockholms stad. I kommunkoncernen ingår staden och de kommunala bolagen. Med de kommunala bolagen menas i



huvudsak stadens majoritetsägda bolag som finns samlade i koncernen Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB ägs av Stockholms stad och fungerar som en sammanhållande funktion för huvuddelen av stadens aktiebolag.

Om kommunkoncernen

I stadens bokslut ingår alla nämnder, det vill säga den i huvudsak skattefinansierade verksamheten, samt bokslutet för finansförvaltningen vilket bland annat omfattar stadens centrala finansiering. Den sammanställda redovisningen, som är den kommunala motsvarigheten till koncernredovisning, för kommunkoncernen Stockholms stad omfattar förutom stadens verksamhet även den verksamhet som bedrivs i aktiebolagsform. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av hela kommunkoncernens ekonomi och åtaganden.

Resultatposterna jämförs med motsvarande period föregående år, medan balansposterna jämförs med utfall per 31 december 2011.

Periodens resultat

I kommunkoncernens resultat ingår resultatet för staden, resultatet för koncernen Stockholms Stadshus AB samt resultatet för stadens övriga bolag som inte ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Efter att koncerninterna mellanhavanden, inklusive utdelning, har eliminerats uppgår resultatet efter skatter och finansiellt resultat för kommunkoncernen till 3 962,8 mnkr (2 375,5). Det högre periodresultatet jämfört med föregående år beror främst på ett högre resultat i staden.

Resultat för kommunkoncernen, mnkr – per 31 augusti

2012	2011	2010	2009	2008
3 962,8	2 375,5	6 158,0	4 842,8	6 977,9

Koncernen Stockholms Stadshus AB:s samlade resultat efter finansiellt resultat uppgår till 1 720,9 mnkr (1 011,7). Årets resultat för koncernen Stockholms Stadshus AB består till större delen av realisationsvinster som genererats av bostadsbolagen vid försäljningar av fastigheter. Nivån på dessa försäljningar är ungefär jämförbar med motsvarande period föregående år. Koncernen Stockholms Stadshus AB:s dispositioner och skatt uppgår till 453,9 mnkr (270,8) och periodens resultat uppgår till 1 267,0 mnkr (740,9).

Avskrivningar

Avskrivningarna på anläggningstillgångar ökade med 174,9 mnkr under perioden och uppgår till 2 160,7 mnkr (1 985,8). Ökningen av avskrivningarna beror på att investeringsvolymerna i framförallt bostäder har legat på en hög nivå under de



senare åren. Att avskrivningarna inte ökar mer trots de höga investeringsvolymerna beror främst på att investeringarna sker i pågående nyanläggningar som inte börjar skrivas av förrän de är helt färdigställda.

Finansiella intäkter och kostnader

Det finansiella resultatet för kommunkoncernen är negativt och uppgår till -268,2 mnkr (-167,5). Det försämrade finansiella resultatet jämfört med motsvarande period föregående år, beror till största delen på ökade räntekostnader på grund av en ökad låneskuld.

Kassaflödesanalys

I stort sett har hela kommunkoncernen gemensam hantering av finansiella flöden som administreras av staden. De kommunala bolagen har antingen en fordran på eller en skuld till staden. Enligt finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad ska kommunkoncernens kassaflöden kvittas mot varandra och all extern lånefinansiering och placering sker centralt inom kommunkoncernen.

Balansräkning

Soliditet

Soliditeten visar det egna kapitalet i förhållande till balansomslutningen. Det egna kapitalet för kommunkoncernen har ökat med 3 959,8 mnkr och uppgår till 93 841,1 mnkr (89 881,3). Förändringen av det egna kapitalet är hänförlig till periodresultatet på 3 962,8 mnkr, minskat med extern lämnad utdelning på 3,0 mnkr. Balansomslutningen uppgår till 139 091,9 mnkr (133 461,6). Detta medför en ökning av balansomslutningen på 5 630,3 mnkr.

Kommunkoncernens soliditet uppgår till 67,5 procent exklusive pensionsåtaganden (67,3). Motsvarande soliditetsmått för kommunkoncernen inklusive pensionsåtaganden är 55,1 procent (54,5). En långsiktigt stabil soliditet är bra för att ge kommunkoncernen en god betalningsförmåga på lång sikt och därmed en god finansiell handlingsberedskap för framtiden.

Soliditet för kommunkoncernen (exklusive pensionsåtaganden), procent

2012-08-31	2011	2010	2009	2008
67,5	67,3	71,5	69,6	68,5

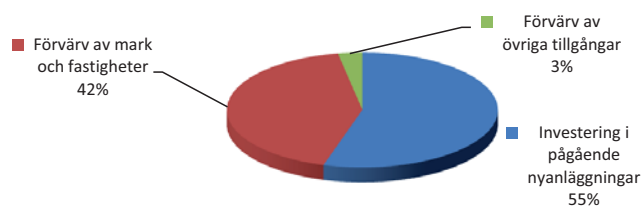
Investeringar

Kommunkoncernens bruttoinvesteringar uppgår under perioden till 8 514,8 mnkr, motsvarande period 2011 uppgick bruttoinvesteringarna till 6 500,6 mnkr. För helåret 2011 uppgick bruttoinvesteringarna till 12 498,3 mnkr.

Bruttoinvesteringarna för koncernen Stockholms Stadshus AB uppgick under perioden till 5 675,9 mnkr och motsvarande period 2011 till 4 586,7 mnkr. Helåret 2011 uppgick bruttoinvesteringarna för koncernen Stockholms Stadshus AB till 8 567,3.

Diagrammet nedan ger en översikt över hur bruttoinvesteringarna för kommunkoncernen har fördelats per 31 augusti 2012. Investeringarna består främst av nyproduktion av bostäder samt förvärv av mark och fastigheter. Med pågående nyanläggningar menas investeringar i anläggningstillgångar av väsentligt värde som är under uppförande, men ännu inte färdigställda.

Bruttoinvesteringar per 31 augusti 2012



Finansiell verksamhet

Kommunkoncernens lånebehov tillgodoses genom en central upplåning. Därigenom minimeras räntekostnaderna för skulden.

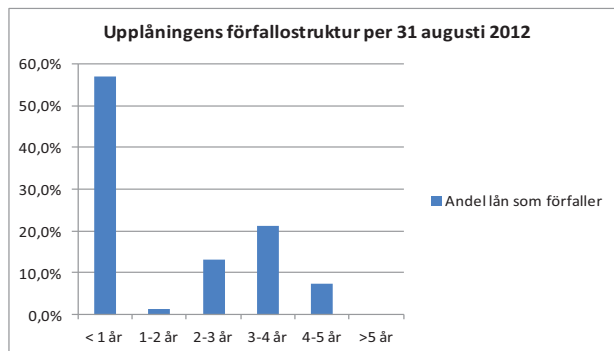
Kommunkoncernen Stockholms stad hade den 31 augusti 2012 en nettoskuldportfölj på 14 201,0 mnkr (10 518,5). Den externa nettoskulden har under året ökat med 3 682,5 mnkr. Ökningen beror främst på ett ökat investeringsbehov i form av nyproduktion av olika bostadsprojekt och byggnation av Stockholmsarenan, samtidigt som inflöden från försäljningar av fastigheter till bostadsrättsföreningar har avtagit.

Kommunkoncernens upplåning

Kommunkoncernen har en mycket hög kreditvärdighet, så kallad rating. Ratingen ska återspegla kommunkoncernens förmåga att infria sina betalningsåtaganden och finansiella skyldigheter på kort respektive lång sikt. Kreditbedömningen utförs av kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's som ger kommunkoncernen

Stockholms stad högsta möjliga betyg för både den korta och långa upplåningen, A-1+ respektive AAA. Ratingen uppdateras årligen och bekräftades den 20 december 2011. För investerarna innebär denna rating att det är förknippat med mycket låg risk att låna ut pengar till Stockholms stad. Detta möjliggör att kommunkoncernen erhåller fortsatt förmånliga lånevillkor.

Genom att låna på ett strukturerat och konsekvent sätt minimeras kostnaderna. Detta innebär även att kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar ska vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Den genomsnittliga upplåningsräntan för kommunkoncernens externa skuldportfölj var under perioden 2,74 procent på årsbasis. Målet för den genomsnittliga räntebindningstiden har uppdaterats under 2012 till 2,5 år med ett tillåtet avvikelseintervall. Kommunkoncernen har under tidigare år amorterat ner skulden till en låg nivå som ett resultat av försäljningar. Skulden har därefter successivt börjat öka i takt med kommunkoncernens investeringsbehov. Den 31 augusti 2012 var den genomsnittliga räntebindningstiden för den externa nettoskuldportföljen 2,55 år (1,90). Löptiderna på den externa upplåningen varierar upp till maximalt fem år enligt nedan tabell.



Låneplanering och betalningsberedskap

Grunden för en god låneplanering är bra prognoser över koncernens kassaflöden. Bolagen och de stora förvaltningarna i kommunkoncernen upprättar både kortsiktiga och mer långsiktiga prognoser över sina kassaflöden. Dessa prognoser är en förutsättning för att kunna se till att upplåning och placering sker på lämpliga räntenivåer och löptider.



Kommunkoncernen lånar i huvudsak genom olika marknadsprogram direkt på den finansiella marknaden. Det sker genom att Stockholms stad ger ut certifikat (korta lån) och obligationer (långa lån).

Marknadsprogram och utnyttjad andel per 31 augusti 2012;

	Rambelopp, lokal valuta	Utnyttjat, lokal valuta	Utnyttjat, SEK *
Kommuncertifikat, KC, miljoner SEK	12 000	0	0
Euro commercial paper, ECP, miljoner USD	1 500	320	2 124
Medium term note, MTN, miljoner SEK	10 000	4 900	4 900
Euro medium term note, EMTN, miljoner EUR	2 000	963	8 033

*Enligt balansdagens valutakurs.

Kommunkoncernen har en stark finansiell ställning. Risken är mycket liten för att kommunkoncernen inte ska kunna leva upp till sina åtaganden och inte betala i tid. Som en extra säkerhet finns ett syndikerat kreditlöfte utställt av en grupp banker som garanterar tillgång till 2 500 mnkr. Utöver detta finns en checkräkningskredit på 3 000 mnkr.

Finanspolicyn sätter ramarna

Finanspolicyn anger mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen samt identifierar de finansiella risker som kommunkoncernen är exponerad för och hur de ska hanteras.

Risker förenade med stadens finansiella verksamhet hänför sig huvudsakligen till kredit- och marknadsrisk. Kreditrisk är risken för att en motpart inte kan uppfylla sina betalningsförpliktelser gentemot kommunkoncernen. Kreditexponering och kreditvärde mäts per motpart eller instrument. Marknadsrisk definieras som risken för att förändringar av räntor, växelkurser och priset leder till en ofördelaktig förändring av värdet av tillgångar och skulder. Ränterisk uttrycks som målduration med ett tillåtet avvikelsetervall och en tillåten ränte- samt kapitalförfallostruktur. Lån och placeringar ska valutakurssäkras till 100 procent. Det finns även andra risker såsom likviditetsrisk och operativa risker.

Riskerna följs upp löpande av en riskcontroller och rapporteras till kommunstyrelsen.



Om staden

Periodens resultat

Resultatet för perioden, efter skatteintäkter och finansiellt resultat, uppgår till 3 418,7 mnkr (1 884,0). Skatteintäkterna bidrar till resultatet främst genom en beräknad positiv slutavräkning för 2012 på grund av ett större skatteunderlag i riket än enligt ursprungliga prognoser. Skatteunderlagsutvecklingen är beroende av fortsatt ekonomisk stabilitet. Reavinsterna uppgår till 570,3 mnkr. Överskott inom nämndernas verksamhet samt ej budgeterade aktieutdelningar från Stockholm Stadshus AB enligt allbolagslagen och från AB Fortum Värme Holding bidrar också till resultatet. Premierna för avtalsgruppsjukförsäkringen och avgiftsbefrielseförsäkringen har ej behövt erläggas för 2012 och motsvarande premier för 2007 och 2008 har återbetalats.

Efter ianspråktagande av tidigare års avsättningar och periodens avsättningar uppgår periodens resultat (förändring av eget kapital) till 4 024,4 mnkr (2 179,2). Resultatet justerat enligt kommunallagens krav på en ekonomi i balans, visar att staden uppfyller kravet då resultatet är positivt, och uppgår till 3 333,9 mnkr (2 163,8).

Resultat per den 31 augusti, mnkr

	2012	2011	2010	2009	2008
Resultat efter skatteintäkter och finansiellt resultat	3 418,7	1 884,0	2 588,3	875,7	1 655,8
Resultat förändring eget kapital	4 024,4	2 179,2	2 705,3	1 214,3	2 068,0
Resultat enligt balanskravet	3 333,9	2 163,8	2 471,6	1 098,1	1 453,6

Resultat per den 31 december, mnkr

	2011	2010	2009	2008
Resultat efter skatteintäkter och finansiellt resultat	1 136,8	1 761,8	1 210,5	1 564,8

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 6 341,0 mnkr (6 347,4), vilket är en minskning med 6,4 mnkr eller 0,1 procent jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på att introduktionsersättning för flyktingar har överförts till arbetsförmedlingen och fasas ut helt under 2012, samt minskade intäkter för personlig assistent, när verksamhet överförs till externa utförare övergår intäkterna till dessa. Intäkterna för markhyror och arrenden ökar. En dom har fallit till stadens fördel i ett avgäldsregleringsmål, vilket ger stora engångsintäkter. EU-bidragen ökar, framförallt avseende arbetsmarknadsåtgärder.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader, exklusive avskrivningar, uppgår till 28 382,0 mnkr (27 603,3), vilket är en ökning med 778,7 mnkr eller 2,8 procent. Inflationen under motsvarande period uppgår till 0,7 procent. En växande befolkning innebär bland annat ett större barnantal inom skola och förskola, vilket påverkar kostnadsutvecklingen.

Överföring av verksamhet från egen regi till entreprenadverksamhet har fortsatt under perioden.

Bidrag och transfereringar

Kostnaden för bidrag och transfereringar uppgår till 1 468,2 mnkr (1 413,9), vilket är en ökning med 3,8 procent jämfört med föregående år. Kostnaden för ekonomiskt bistånd har ökat med 1,5 procent jämfört med samma period föregående år och uppgår till 660,9 mnkr (651,2). Ökningen är hänförlig till en höjning av riksnormen vid årsskiftet. Antalet hushåll med bistånd har minskat i ett tolv månaders perspektiv. Av de vuxna biståndstagarna var 48 procent arbetslösa i juli. Den totala arbetslösheten i staden har i ett tolv månadersperspektiv minskat med 1,6 procent.

Under året genomförs en satsning på utökad bemanning inom demensboenden vilket bidrar till kostnadsökningen. Till personer med kommunalt vårdnadsbidrag betalades ut 17,3 mnkr under perioden. Hittills i år har 1 324 personer fått ersättning via vårdnadsbidrag, vilket är en minskning med 20 personer jämfört med samma period 2011. Kostnaderna för ersättning för personlig assistans har ökat med 10,1 mnkr. Introduktionsersättningen för flyktingar har för stadens del upphört helt 2012 och administreras numera av arbetsförmedlingen.

Entreprenader och köp av verksamhet

Kostnaderna för entreprenader uppgår till 9,9 mdkr (9,4). Andelen entreprenadkostnader av totala verksamhetskostnader har ökat något från 34,3 procent till 35,5 procent jämfört med samma period föregående år. Verksamhetsområdet äldreomsorg och infrastruktur har en andel utförd av externa utförare som överstiger 60 procent. För verksamhetsområdena stöd och service till personer med funktionsnedsättning, utbildning gymnasieskolan, övrig utbildning och affärsverksamhet är omkring hälften av verksamheten utlagd på externa utförare. Överföringen av stadens IT-verksamhet till Volvo Information Technology AB (Volvo IT) uppgår för perioden till 344,9 mnkr (328,0).



Personalkostnader

Personalkostnaderna totalt ökar något på grund av avtalsenliga ökningarna, men personalstyrkan fortsätter att minska. Under perioden har personalkostnaderna ökat med 1,5 procent. Personalen inom förskoleverksamhet och barnomsorg ökar till följd av ett ökat barnantal medan personalen inom övriga verksamhetsområden minskar på grund av överföring av verksamhet till externa utförare. Premien för avtalsgruppsjukförsäkring, som ingår i personalkostnaderna, har utgått 2012 på grund av minskningar av sjukersättningsfall generellt.

Under perioden januari till augusti var det genomsnittliga antalet helårsarbeten 38 683 vilket innebär 445 färre helårsarbeten jämfört med samma period föregående år. Det är främst inom äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning som minskningen skett. Sjuklönekostnaderna har under perioden ökat med 6,2 procent jämfört med samma period 2011. Ökningen hänförs till att sjukfrånvaron dag 2-14 har ökat. Eftersom den perioden står för 85 procent av stadens totala sjuklönekostnad medför en liten sjukfrånvaroökning för dag 2-14 en relativt stor ökning av stadens sjuklönekostnad.

Jämförelsestörande poster

För perioden uppgår jämförelsestörande intäkter till 1 077,5 mnkr (211,9) och jämförelsestörande kostnader till 114,6 mnkr (94,4). Intäkterna avser realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar och exploateringsfastigheter på sammanlagt 570,2 mnkr. En återbetalning på 507,3 mnkr av erlagda premier för avtalsgruppsjukförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring 2007 och 2008 betraktas även som jämförelsestörande. Jämförelsestörande kostnader är förbrukade medel för ytterstadssatsningen 49,4 mnkr, e-tjänstprogrammet, 48,8 mnkr, kompetensfonden, 10,7 mnkr samt it - satsning effektivt inköp, 5,7 mnkr. Dessa kostnader finansieras från tidigare års överskott enligt fullmäktigebeslut 2002, 2006, 2010 och 2011.

Avskrivningar

Periodens avskrivningar av anläggningstillgångar uppgår till 530,9 mnkr (474,6), en ökning om 56,3 mnkr. Avskrivningar enligt plan uppgår till 530,6 mnkr och nedskrivningar av värdet på anläggningstillgångar uppgår till 0,3 mnkr. Den stora ökningen på 11,9 procent beror på en högre investeringsvolym de senare åren.

Skatter, statsbidrag och utjämning

Periodens skatteintäkter beräknas öka med 5,9 procent till 22 957,4 mnkr (21 687,6). Kostnadsökningar inklusive avskrivningar uppgår hittills i år till 3,0



procent, men investeringar till följd av den stora befolkningsökningen de senaste åren har endast påbörjats.

Generella statsbidrag och utjämning är beräknade till 451,1 mnkr för perioden (915,5). Det är framförallt regleringsbidraget som beräknas minska beroende på att det tillfälliga konjunkturstödet, som staten tillsköt 2011, utgår. Besparingen beroende på gymnasiereformen påverkar även regleringsbidraget 2012. Den inkomstutjämningsavgift som staden beräknas betala 2012 är nästan 100 mnkr högre än för motsvarande period 2011. Stadens sammanlagda intäkter från skatter, statsbidrag och utjämning har totalt ökat med 3,6 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

Det finansiella resultatet inkluderar räntenettet för staden samt övriga finansiella intäkter och kostnader. Stadens finansiella resultat uppgår till 1 619,2 mnkr (893,8). År 2012 har en riktad utdelning erhållits från Stockholm Stadshus AB på 670,0 mnkr enligt den nya allbolagslagen. Åtgärder, som finansieras av denna aktieutdelning, ska främja integration och social sammanhållning eller tillgodose bostadsbehovet, när staden har ett särskilt ansvar.

Räntenettet för staden är positivt och uppgår till 271,6 mnkr (286,2). Staden hantear bolagskoncernens upplåning mot ränta inklusive omkostnadsersättning, vilket resulterar i ett positivt räntenetto för staden.

Övriga avsättningar

Resultatet för kyrkogårdsnämnden, 4,2 mnkr, har avsatts i begravningsfonden.

Ianspråktagande av övriga avsättningar har gjorts för evidensbaserade projekt inom hemlöshet med 3,4 mnkr, satsningar på åtgärder för funktionshindrade 7,5 mnkr, stimulansbidrag till nystartade förskoleavdelningar, 44,1 mnkr, avfallsverksamhet, 0,2 mnkr och infrastrukturella bidrag till spårtunnel under E18, Citybanan, Lindhagens plan och intunnling Hagastaden 554,7 mnkr.

Kassaflödesanalys

Summan av periodens kassaflöde är negativt och uppgår till 329,7 mnkr. Kassaflödet från verksamheten består av periodens resultat och återläggning av ej likvidpåverkande poster i form av avskrivningar, avsättningar med mera. Från verksamheten uppgår kassaflödet till 4 199,2 mnkr (1 921,1).

Kassaflödet från förändringen av kortfristiga fordringar/skulder samt lager är främst avhängigt av förändringar i fordringar/ skulder gentemot stadens bolag.



Förändringen är negativ för perioden, -3 550,2 mnkr, beroende på högre nettofordran på bolagen. Dessa har en fortsatt hög investeringsvolym, vilket ökat upplåningsbehovet. Kassaflödet från stadens investeringsverksamhet är negativt, -2 029,7 mnkr, beroende på den ökade investeringsvolymen. Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur bidrar till det negativa flödet med -554,7 mnkr.

Staden har ökat sina långfristiga skulder för att täcka bolagens lånebehov. Sammanlagt har lån på kort och lång sikt ökat med 3,5 mdkr. Bolagens låneskuld till staden har ökat med 4,1 mdkr. Flödet från den löpande verksamheten täcker därmed investeringsutgifterna inklusive bidrag till statlig infrastruktur och en del av bolagens ökade lånebehov. De räntebärande nettotillgångarna uppgår till 11 486,7 mnkr. De har ökat med 0,5 mdkr under perioden.

Balansräkning

Stadens balansomslutning har ökat med 5 284,7 mnkr till 102 348,5 mnkr (97 063,8). Staden administrerar upplåning och placering för stadens bolag. Stadens nettofordran på bolagen har ökat med 4 627,1 mnkr. Den kort- och långfristiga upplåningen har ökat med 3 480,7 mnkr för att möta bolagens lånebehov.

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har ökat med 2 103,1 mnkr och uppgår till 58 402,0 mnkr (56 298,9). Bruttoinvesteringar uppgår till 2 683,1 mnkr, av- och nedskrivningar till 530,9 mnkr och det bokförda värdet vid försäljningar till 79,2 mnkr. Investeringsvolymen har ökat i jämförelse med föregående år motsvarande period med 742,6 mnkr, men årsutfallet beräknas understiga budgeterad investeringsvolym. Investeringarna sker främst i exploateringsfastigheter och infrastruktur. En omklassificering av exploateringsfastigheter från omsättnings- till anläggningstillgångar har gjorts under perioden på 35,0 mnkr beroende på förändrade planer avseende försäljningar. Från och med 2010 bruttoredovisas investeringsinkomster i form av avgifter och bidrag vid aktiveringen, så att inkomsterna skuldförs och intäktsredovisas i takt med en anläggnings förbrukning. Dessa investeringsinkomster uppgår för perioden till 29,7 mnkr (4,8).

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har ökat med 3 181,6 mnkr och uppgår till 43 946,5 mnkr (40 764,9). Förändringen förklaras med bolagens ökade upplåningsbehov på 4 079,2 mnkr. Vid årsskiftet hade staden likvida tillgångar på 192,7 mnkr. Vid årsskiftet var motsvarande summa 522,5 mnkr. Förutbetalda kostnader är lägre än vid årsskiftet.



Eget kapital och skulder

Det egna kapitalet har ökat med 4 024,5 mnkr till 54 175,6 mnkr (50 151,1) till följd av periodens resultat. I enlighet med beslut i kommunfullmäktige 2002, 2006, 2010 och 2011 om disposition av eget kapital har sammanlagt under perioden disponerats 114,5 mnkr. Dessa redovisas under jämförelsestörande kostnader.

Långfristiga skulder har under perioden ökat med 5 803,3 mnkr till 13 916,9 mnkr (8 113,6). Obligationslån och reverslån har tagits upp för att möta bolagens ökade lånebehov.

Kortfristiga skulder minskar med 4 203,1 mnkr till 21 632,2 mnkr (25 835,3). Det ökade lånebehovet har i högre grad täckts med långfristig upplåning än med certifikatlån, som minskat med 2 322,6 mnkr. Stadens kortfristiga skulder till bolagen har minskat med 547,9 mnkr. Leverantörsskulden vid tertialboks slutet var högre än i bokslutet.

Soliditet

Soliditeten visar det egna kapitalet i förhållande till balansomslutningen. Stadens soliditet uppgår till 36,1 procent inklusive pensionsåtaganden, det vill säga målet uppnås. Eget kapital inklusive ansvarsförbindelse uppgår till 36 922,7 mnkr, vilket motsvarar cirka 42 345 kr per invånare. Stadens soliditet har hittills i år ökat beroende på det höga resultatet.

Pensioner

Pensionsskulden för perioden redovisas i balansräkningen med totalt 4 157,4 mnkr, inklusive särskild löneskatt. Pensionsavsättningarna har under perioden ökat med 265,8 mnkr, bland annat beroende på ett större antal av personalen som når upp till brytpunkten som berättigar till en högre pension. Beräkningen av pensionsskulden bygger på Sveriges Kommuner och Landstings riktlinjer, RIPS07. Kalkylräntan ändras om ett rullande femårsgenomsnitt av den nominella räntan på tioåriga statsobligationer går utanför ett fastställt intervall, vilket inträffade 2011. År 2012 kommer ingen motsvarande sänkning av räntan göras, men om nuvarande utveckling fortsätter kommer räntan att sänkas i början av 2013. Detta avses att beaktas i bokslutet för 2012. Grunden för beräkningar är pensionsavtalet KAP-KL. Lokala pensionsbestämmelser utöver det kommunala pensionsavtalet är inlagda i pensionsskulden.

Pensionsskulden intjänad till och med 1997 utgör en ansvarsförbindelse i stadens bokslut och uppgår till 17 252,9 mnkr inklusive särskild löneskatt. Redovisningen,



av denna del av pensionsskulden som ansvarsförbindelse, sker enligt den så kallade blandmodellen. Denna innebär att en del av stadens skulder ej redovisas i balansräkningen, som därmed visar en mer positiv bild av den ekonomiska ställningen. Pensionsskulden intjänad till och med 1997 har ökat med 161,0 mnkr sedan årsskiftet. Den upplupna pensionsavgiften och upplupen löneskatt redovisas som kortfristig skuld och uppgår sammanlagt till 446,5 mnkr.

Försäljningar

Stadens försäljningsinkomster uppgår under året till 649,5 mnkr vilket medför en realisationsvinst för staden om 570,3 mnkr. Försäljningsbetinget för exploateringsnämnden uppgår till 200 miljoner kronor och avser försäljning av mark utanför kommungränsen och friköp av tomträttsmark. Per tertialrapport 2 har nämnden bokfört 359,5 miljoner kronor och helårsprognosen uppgår till 406,0 miljoner kronor.

Fastighetsnämnden bedömer att försäljningsinkomsterna för 2012 uppgår till mellan 50 och 60 miljoner kronor. Den förväntade realisationsvinsten från fastighetsnämndens försäljningar bedöms till mellan 45 och 50 miljoner kronor.

Investeringar

Stadens bruttoinvesteringar under perioden uppgår till 2 683,1 mnkr, vilket är en ökning med 742,6 mnkr i jämförelse med samma period föregående år. Investeringsbidraget för året uppgår till 29,7 mnkr (4,8). Investeringsutgifterna netto uppgår till 2 653,4 mnkr.

Helårsprognosen för 2012 uppgår till 4 270,2 miljoner kronor inklusive central medelreserv 4, vilket är 756,0 miljoner kronor lägre än budgeterat. Budgetavvikelsen förklaras till stor del av att intunnlingen av Norra Länken i Hagastaden redovisas under medfinansiering samt att samverkanscentralen senarelagts i fastighetsnämndens investeringsplanering.

Staden är medfinansierare i ett antal stora statliga infrastrukturprojekt för att angelägena satsningar ska kunna genomföras på väg- och spårtrafiken i Stockholm. Under 2012 beräknar staden att göra utbetalningar för trafikplats Lindhagensgatan med cirka 60,0 miljoner kronor, Citybanan med cirka 90,0 miljoner kronor, överdäckning av E18 med cirka 200,0 miljoner kronor och intunnlingen av Norra Länken i Hagastaden med cirka 320,0 miljoner kronor.

Ansvars och borgensförbindelser

Stadens åtagande avseende borgen och ansvarsförbindelser uppgår till 799,0 mnkr, en minskning med 127,7 mnkr sedan årsskiftet. Borgensåtagandet avser dels ideella föreningar dels stiftelser eller bolag. Staden har även gått i borgen för pensionsutfästelser för stadens majoritetsägda bolag samt till vissa stiftelser. Större delen av dessa pensionsutfästelser har bortförsäkrats till S:t Erik Livförsäkring AB.

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser med mera ställer vissa krav på redovisning i offentliga företag, genom krav på öppen och separat redovisning. Syftet med lagen är att implementera EU-kommissionens direktiv 08/723/EEG i svensk lag (transparensdirektivet) för att motverka otillbörlig konkurrens.

Lagen omfattar offentliga företag där staten, kommuner eller landsting har ett direkt eller indirekt dominerande inflytande genom ägande, finansiell medverkan eller genom de regler som gäller för företaget. Även ekonomisk eller kommersiell verksamhet som drivs i förvaltningsform kan omfattas av begreppet.

Enligt lagen ska offentliga företag som har en årlig nettoomsättning överstigande 40 miljoner euro under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren tillämpa bestämmelserna om öppen redovisning.

De bolag som omfattas av direktivet och uppgiftsskyldigheten är Stockholms Hamn AB, STOKAB och Stockholms Stads Parkerings AB. Inom staden bedrivs ekonomisk verksamhet av enheten för redovisning och finansstrategi, stadsledningskontorets finansavdelning. All upp- och utlåning till stadens bolag sker genom denna enhet. Samtliga bolag erbjuds upplåning och placering med villkor motsvarande kommunkoncernens externa finansieringskostnad med utrymme för eventuell omkostnadsersättning. Inga kapitaltillskott, amorteringsfria lån eller förlustbidrag lämnas.

Uppföljning av resultatbudget och resultatprognos

I budget 2012 har förutsatts att inga nämnder under året begär tilläggsanslag för den löpande verksamheten.

Helårsprognosen för 2012 års resultat jämfört med budget visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott på 2 187,8 mnkr. Stadens sammanlagda finansiering beräknas ge ett överskott motsvarande 1 324,7 mnkr jämfört med budget.



Utdelningen från Stockholms Stadshus AB föreslås fastställas till 0,0 då resultatet så medger.



Resultatprognos

Avvikelser Budget - prognos helårsutfall mnkr	T2 2012		
	Budget efter SLK's justeringar	Prognos	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	11 678,5	12 105,4	426,9
Verksamhetens kostnader (-)	-44 867,0	-45 059,9	-192,9
Avskrivningar (-)	-736,5	-811,4	-74,9
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-285,2	-151,0	134,2
Prestationsreserv	-467,5	-467,5	0,0
Anslag pensioner/arbetsgivaravgifter (-)	-841,6	-664,5	177,1
Återbetalning AGS	0,0	507,3	507,3
Disposition av eget kapital	0,0	-114,5	-114,5
Verksamhetens nettokostnader	-35 519,3	-34 656,2	863,1
Skatter	33 802,4	34 256,7	454,3
Begravningsavgift	125,4	125,1	-0,3
Inkomstutjämnning	-1 638,6	-1 532,0	106,6
Kostnadsutjämnning	1 175,0	1 347,3	172,3
Regleringspost	432,1	424,6	-7,5
Fastighetsavgift	1 135,5	1 115,9	-19,6
LSS-utjämnning	-610,2	-630,2	-20,0
Finansiellt resultat exklusive utdelning	198,1	284,2	86,1
Utdelning	900,0	873,0	-27,0
Realisationsvinster	0,0	570,2	570,2
Realisationsförluster	0,0	-0,1	-0,1
Disposition begravnings- och renh.fond	-0,3	9,3	9,6
Summa finansiering nettokostnader	35 519,4	36 844,1	1 324,7
Avvikelse året	0,1	2 187,9	2 187,8

Uppföljning av nämndernas budget och prognos

Mnkr	KS Budget efter SLK:s justeringar	Prognos på årsutfall efter SLK:s korrigering	Awikelse före resultat- dispositioner	Awikelse efter resultat- dispositioner	Prognos awikelse Investeringsplan
Kommunstyrelsen	-1 341,3	-1 311,3	30,0	30,0	0,0
Revisorskollegiet	-27,7	-27,2	0,5	0,5	0,0
Service nämnden	0,0	0,3	0,3	1,8	0,7
Valnämnden	-3,1	-3,1	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	-17 568,8	-17 628,9	-60,1	-6,9	33,6
Arbetsmarknadsnämnden	256,3	256,3	0,0	0,0	-0,2
Exploateringsnämnden	809,8	1 014,9	205,1	205,1	570,0
Fastighetsnämnden	136,1	136,1	0,0	0,0	103,2
Idrottsnämnden	-547,8	-547,8	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	-844,5	-844,5	0,0	0,0	3,5
Kulturnämnden: stadsarkivet	-53,3	-53,3	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	-125,1	-125,1	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-80,3	-80,3	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	-702,7	-694,5	8,2	8,0	1,1
Stadsbyggnadsnämnden	-161,3	-161,3	0,0	0,0	0,0
TRN: trafik- och gatuverksamheten	-758,3	-685,1	73,2	73,2	28,6
TRN: renhållningsverksamheten	0,0	-9,6	-9,6	-9,6	-4,7
Utbildningsnämnden	-13 358,8	-13 438,5	-79,7	0,0	20,2
Äldrenämnden	-188,7	-188,7	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	-30,1	-31,7	-1,6	-1,6	0,0
Summa nämnder	-34 589,6	-34 423,3	166,3	300,5	756,0

Nämnderna prognostiserar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott jämfört med budget med 166,3 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat prognostiserar ett överskott på 300,5 mnkr.

Beräknad överföring av resultatenheter till 2013

Nämndernas överförda överskott från 2011 till 2012 uppgick till 400,6 mnkr. I tertialrapport 2 har nämnderna beräknat överföra ett nettoöverskott på 266,3 mnkr till 2013, varav stadsdelsnämnderna 155,5 mnkr.

Farsta stadsdelsnämnd begär avveckling av fyra resultatenheter inom hemtjänst på grund av omorganisation till en enhet. I Regler för ekonomisk förvaltning (bilaga 8:4 i budget 2012) regleras hantering av resultatenheter. Begäran bedöms ej ske enligt reglerna och föreslås därför avstyrkas.

Mnkr	KS budget efter SLK's justeringar	Bokfört för perioden	Prognos på årsutfall efter SLK:s korrigering	Avvikelse före resultat- dispositioner	Avvikelse efter resultat- dispositioner	Prognos avvikelse <i>Investeringsplan</i>
Stadsdelsnämnd Rinkeby-Kista	-1 262,5	-819,7	-1 262,5	0,0	3,1	3,6
Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta	-967,3	-648,5	-967,3	0,0	1,9	0,0
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby	-1 521,3	-1 056,6	-1 587,9	-66,6	-61,9	2,7
Stadsdelsnämnd Bromma	-1 252,1	-814,3	-1 261,1	-9,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Kungsholmen	-1 025,4	-671,7	-1 026,9	-1,5	3,0	3,0
Stadsdelsnämnd Normalm	-958,7	-644,4	-964,5	-5,8	0,0	2,7
Stadsdelsnämnd Östermalm	-1 177,8	-762,5	-1 179,1	-1,3	2,2	4,2
Stadsdelsnämnd Södermalm	-2 003,6	-1 305,9	-1 983,6	20,0	23,0	6,1
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör	-2 064,4	-1 338,5	-2 038,2	26,2	29,8	5,3
Stadsdelsnämnd Skarpnäck	-984,9	-646,1	-989,8	-4,9	0,0	3,4
Stadsdelsnämnd Farsta	-1 299,2	-857,0	-1 303,1	-3,9	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Älvsjö	-504,2	-332,1	-506,6	-2,4	0,0	1,9
Stadsdelsnämnd Hägersten-Liljeholmen	-1 583,9	-1 048,2	-1 585,9	-2,0	0,0	0,7
Stadsdelsnämnd Skärholmen	-963,5	-653,8	-972,4	-8,9	-7,9	0,0
Summa stadsdelsnämnder	-17 568,8	-11 599,3	-17 628,9	-60,1	-6,9	33,6

Stadsdelsnämndernas verksamheter

Mnkr	KS budget efter SLK's justeringar	Bokfört för perioden	Prognos på årsutfall efter SLK:s korrigering	Avvikelse före resultat- dispositioner	Avvikelse efter resultat- dispositioner
Nämnd- och förvaltningsadministration	-556,0	-335,9	-515,8	40,2	40,2
Individ- och familjeomsorg	-1 668,3	-1 148,8	-1 715,5	-47,2	-47,5
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>-467,1</i>	<i>-314,1</i>	<i>-474,9</i>	<i>-7,8</i>	<i>-8,1</i>
Flyktningmottagande	-3,7	-3,3	-4,4	-0,7	-0,7
Stadsmiljöverksamhet	-176,8	-112,2	-179,5	-2,7	-2,7
avskrivningar	-35,3	-22,3	-34,4	0,9	0,9
internräntor	-18,3	-11,7	-18,3	0,0	0,0
Förskoleverksamhet	-4 080,5	-2 662,7	-4 081,4	-0,9	37,2
Äldreomsorg	-6 500,3	-4 313,5	-6 485,1	15,2	24,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	-2 941,9	-1 953,8	-3 007,9	-66,1	-59,5
Kultur- och föreningsverksamhet	-272,7	-162,5	-259,4	13,3	13,3
Arbetsmarknadsåtgärder	-83,7	-48,8	-73,1	10,6	10,6
Ekonomiskt bistånd	-1 183,1	-815,4	-1 234,0	-51,0	-51,0
<i>varav handläggning</i>	<i>-272,9</i>	<i>-183,8</i>	<i>-274,0</i>	<i>-1,1</i>	<i>-1,1</i>
Övrig verksamhet	-48,3	-8,5	-20,2	28,1	28,1
Summa verksamheter	-17 568,8	-11 599,3	-17 628,9	-60,1	-6,9

Nedan kommenteras ekonomiska prognoser per verksamhetsområde. Vidare kommenteras de nämnder som prognostiserar större avvikelser än +/- 1 procent mot nämndens budget eller där det finns andra skäl för kommentarer. Nämnder som prognostiserar underskott uppmanas att vidta åtgärder för en ekonomi i balans inför bokslut 2012.

Förskoleverksamhet

Prognosen visar ett överskott på 37,2 miljoner kronor efter resultatdispositioner. Elva stadsdelsnämnder prognostiserar överskott, en stadsdelsnämnd prognostiserar underskott och resterande stadsdelsnämnder prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Största överskott prognostiserar Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd



med 14,2 miljoner kronor. Bromma stadsdelsnämnd prognostiserar ett underskott på 2,0 miljoner kronor. Stadsledningskontoret uppmanar berörd nämnd att vidta aktiviteter för att uppnå en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet.

Överskotten beror främst på prestationsförändringar samt överskott från nämndernas resultatenheter. Underskottet beror främst på prestationsförändringar.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Prognosen för verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning visar ett underskott på 59,5 mnkr efter resultatdispositioner vilket motsvarar 2,0 procent av nettobudgeten. Nio stadsdelsnämnder redovisar ett underskott och resterande fem stadsdelsnämnder redovisar överskott. Stadsdelsnämnderna har tagit hänsyn till prestationsförändringar i sina prognoser.

De stadsdelsnämnder som prognostiserar underskott uppmanas att bl.a. studera arbetsätten i Farsta och Skärholmens stadsdelsnämnd som utgör goda exempel då de bedöms använda sin uppföljning på ett proaktivt sätt för att hålla kostnaderna inom budget.

Kultur och föreningsverksamhet

Prognosen för kultur och förening visar ett överskott på 13,3 miljoner kronor efter resultatdispositioner vilket motsvarar 4,9 procent av nettobudgeten. Åtta stadsdelsnämnder redovisar ett överskott, tre stadsdelsnämnder redovisar ingen avvikelse mot budget och tre nämnder redovisar underskott. Det största överskottet redovisar Norrmalm med 5,3 miljoner.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Prognosen för individ- och familjeomsorgen visar ett underskott på 47,5 miljoner kronor efter resultatdispositioner. Avvikelsen motsvarar 2,8 procent av nämndernas nettobudget trots att stadsdelsnämnderna har överfört 80,6 miljoner kronor från andra verksamhetsområden.

Fem stadsdelsnämnder redovisar överskott. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har störst överskott på 5,0 miljoner kronor. Störst underskott har Farsta stadsdelsnämnd med 13,3 miljoner kronor följt av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd med 8,8 miljoner kronor och Skärholmen och Hägersten-liljeholmen stadsdelsnämnder med drygt 8 miljoner kronor.

Äldreomsorg

Prognosen visar ett överskott på 24,0 miljoner kronor efter resultatdispositioner. Sju stadsdelsnämnder prognostiserar överskott och sex stadsdelsnämnder prognostiserar underskott och en nämnd prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Största överskott prognostiserar Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd med 20,0 miljoner kronor samt Södermalms stadsdelsnämnd med 17,8 miljoner kronor. Överskotten beror främst på ett lägre antal placeringar på vård- och omsorgsboende i jämförelse med budgeterat samt budgeterade medel för övertalighet som ej tagits i anspråk. De nämnder som visar underskott ska se över sin verksamhet så att den drivs ekonomiskt effektivt.

Flyktingmottagande

Prognosen för flyktingmottagning visar ett underskott på 0,7 miljoner kronor efter resultatdispositioner. Underskotten avser kostnader för de flyktingar som inte ingår i etableringsreformen. Inga flyktingar kommer att finnas kvar hos nämnderna efter sommaren varvid budgeten kommer att nerjusteras i stor utsträckning. Det är detta som gör att nämnderna prognostiserar underskott i mindre omfattning. Justering av budget utifrån prestationsförändringar sker i samband med tertialrapport 2.

Stadsmiljöverksamhet

Prognosen för stadsmiljöverksamhet visar ett underskott på 2,7 miljoner kronor efter resultatdispositioner vilket motsvarar 1,5 procent av nettobudgeten. Fem stadsdelsnämnder redovisar ett underskott och fyra stadsdelsnämnder redovisar överskott inom verksamhetsområdet. Resterande stadsdelsnämnder redovisar inga avvikelser.

Stadsdelsnämnderna har överfört 17,1 miljoner kronor från andra verksamhetsområden till stadsmiljöverksamhet.

Ekonomiskt bistånd

Totalt har nämnderna fått 1 011,0 miljoner kronor för att betala ut ekonomiskt bistånd samt 211,7 miljoner kronor till handläggning. Vidare har nämnderna ett intäktskrav på 24 miljoner kronor för ekonomiskt bistånd. Nettobudgeten för bistånd uppgår till 1 198,7 miljoner kronor. Nämnderna har omfördelat totalt 15,6 miljoner kronor till andra verksamhetsområden.

Sweco Eurofutures AB:s oktoberprognos för ekonomiskt bistånd uppgår till 965 miljoner kronor vilket är 46 miljoner kronor lägre än av kommunfullmäktige beslutad budget för ekonomiskt bistånd. Anledningen till kostnadsminskningen är framförallt att biståndstagandet i staden de senaste månaderna har minskat. Trots det



försämrade konjunktur- och arbetsmarknadsläget 2011 och 2012 har påverkan på biståndstagandet varit begränsad.

Stadens nämnder prognostiserar dock ett mycket högre underskott jämfört med Sweco Eurofutures AB:s prognos. Totalt för ekonomiskt bistånd prognostiserar nämnderna ett underskott mot kommunfullmäktiges budget efter tertialrapport 2 om 51,0 miljoner kronor. Nämnderna har rätt att fördela om medel mellan verksamhetsområdena. Detta innebär att nämnderna inte alltid fördelar ut lika mycket som kommunfullmäktige budgeterar för verksamheten. Nämnderna prognostiserar i tertialrapport 2 att kostnaden för utbetalat ekonomiskt bistånd skulle bli 1 004,5 miljoner kronor vilket är 57,1 miljoner kronor högre än beslutad nämndbudget år 2012. Detta är 6,5 miljoner kronor mindre än kommunfullmäktiges budget för verksamhetsområdet på 1 011,0 miljoner kronor. Nämnderna har dock omfördelat 15,6 miljoner kronor till andra verksamhetsområden och 61,6 miljoner kronor har omfördelats från utbetalning av bistånd till handläggning av ekonomiskt bistånd.. Stadsledningskontoret ifrågasätter mot bakgrund av detta om nämndernas prognoser är rimliga.

Samtliga stadsdelsnämnder, förutom Södermalm, Enskede-Årsta-Vantör och Farsta, prognostiserar underskott inom ekonomiskt bistånd. De stadsdelsnämnder som prognostiserar störst underskott är Spånga-Tensta (-16,0 mnkr), Hässelby-Vällingby (-14,0 mnkr) och Norrmalm (-5,8 mnkr). Stadsledningskontoret konstaterar att nämnderna har rätt att omfördela medel från ekonomiskt bistånd till andra verksamhetsområden. Nämnderna måste dock i sin analys av resultatprognosen för verksamhetsområdet redovisa det tydligt. Spånga-Tensta är den enda nämnd som inte gör några omfördelningar alls mellan ekonomiskt bistånd och handläggning medan Bromma stadsdelsnämnd omfördelar från handläggning till ekonomiskt bistånd. Detta kan påverka dessa nämnders nivå på ekonomiskt bistånd negativt. Stadsledningskontoret uppmanar därför stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta samt Bromma att nogsamt följa utvecklingen av biståndskostnaderna.

Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för arbetsmarknadsåtgärder visar ett överskott om 10,6 mnkr efter resultatdispositioner. Sju stadsdelsnämnder prognostiserar överskott och två stadsdelsnämnder prognostiserar underskott. Störst överskott redovisar stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista (5,5) Älvsjö(0,8), Hägersten-Liljeholmen(1,1) och Skärholmen(3,2 mnkr). Norrmalms stadsdelsnämnd redovisar ett underskott om 0,8 mnkr och Östermalm en litet underskott om 0,1 mnkr.

Nämnder med avvikelser – driftbudget

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Nämnden prognostiserar ett underskott om 61,9 miljoner kronor efter resultatdispositioner. Avvikelsen motsvarar 4,1 procent av budget. Betydande underskott finns främst inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning och inom äldreomsorgen. Inom individ- och familjeomsorgen inklusive socialpsykiatri samt ekonomiskt bistånd redovisas också stora underskott. Stadsledningskontoret vet att åtgärder vidtagits för att minimera underskottet under 2012 med målet att nå en budget i balans vid utgången av 2013 men vill uppmana nämnden att arbeta med att förbättra prognossäkerheten inom respektive verksamhetsområde då prognosen skiljer sig kraftigt åt mellan rapporteringstillfällena.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd

Nämnden prognostiserar ett överskott mot budget om 29,8 miljoner kronor efter resultatdispositioner vilket motsvarar 1,4 % av nettobudgeten. Överskott finns främst inom förskolan, 12,0 miljoner kronor, vilket beror på att antalet inskrivna barn ökar: överskott redovisas även inom äldreomsorgen, 19,1 miljoner kronor, vilket beror på att beställarenhetens placeringar understiger årets budgeterade placeringar med 4 %.

Södermalm

Nämnden prognostiserar ett överskott mot budget om 23,0 miljoner kronor efter resultatdispositioner. Förutom en generell förbättring inom flera verksamhetsområden, är det främst inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning som förbättringen skett. Kostnaderna för personlig assistans enligt LSS har minskat kraftigt.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden prognostiserar ett överskott på 205,1 miljoner kronor. Avvikelsen motsvarar 25 procent av nettobudgeten. Överskottet beror främst på ökade intäkter. Tomträttsintäkterna bedöms uppgå till 2 227,0 miljoner kronor, vilket är 192,0 miljoner kronor högre än budget, vilket förklaras av domar i avgäldsmål och engångsbelopp. En domstolsprocess kring bland annat avgäldsrentan för en fastighet har pågått under flera år och den 29 juni 2012 beslutade Högsta domstolen att inte meddela prövningstillstånd, vilket innebär att Hovrättens dom står fast. Detta innebär retroaktiva avgälder och räntor till staden om cirka 142 miljoner kronor. Nämndens driftskostnader uppvisar ett underskott om 11,1 miljoner kronor, vilket i stort förklaras av ökade kostnader för återbetalning av tomträttsavgäld och ränta om 6,7 miljoner kronor samt ökade kostnader för förvaltningsuppdrag



om 5,5 miljoner kronor. Ökade kostnader för förvaltningsuppdrag möts dock till viss del av ökade intäkter om 4,4 miljoner kronor.

Trafik och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet

Trafik- och renhållningsnämnden prognostiserar ett överskott på 73,2 miljoner kronor efter resultatdispositioner för trafik- och gatuverksamheten. Avvikelsen motsvarar 9,7 procent av nämndens driftbudget. Överskottet beror främst på ökade upplåtelseintäkter, ökade intäkter för påkörningskador och koncessionsavgifter samt återredovisade medel avsedda för forcering av projekt i syfte att öka framkomligheten under byggtiden.

Trafik och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet

Trafik- och renhållningsnämnden prognostiserar ett underskott på 9,6 miljoner kronor för renhållningsverksamheten. Av underskottet avser 2 miljoner kronor utvecklingsprojekt i enlighet med kommunfullmäktiges beslut år 2011 avseende "Finansiering av teknikutvecklingsprojekt inom avfallshantering". Resterande underskott beror främst på ökade insamlingskostnader som följd av större mängder avfall än beräknat i budget samt åtgärder i verksamhetssystemet. För att täcka underskottet planeras uttag från den centrala avsättningen för balansering av överskott och underskott i samband med bokslutet. Stadsledningskontoret konstaterar att avvikelsen har ökat från 2,0 miljoner kronor i tertialrapport 1 till 9,6 miljoner kronor i tertialrapport 2 och uppmanar därför nämnden att vidta åtgärder för att öka prognossäkerheten. Stadsledningskontoret konstaterar vidare att ett uttag ur balanseringsfonden ska föregås av ett kommunfullmäktigebeslut, vilket i detta fall får göras i efterhand eftersom medlen redan är ianspråktagna. Nämnden har dock under såväl 2010 som 2011 lämnat ett överskott vid årets slut, vilket avsatts till den centrala avsättningen som vid utgången av tertial 2 uppgick till 72,8 miljoner kronor.

Nämnder med avvikelser – investeringsbudget

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämndens investeringsplan 2012 uppgår till netto 2 400,0 miljoner kronor. I prognosen för nettoinvesteringar 2012 ingår (inom parentes prognos per tertial 1 2012):

- Slussen med 252,5 (232,5) miljoner kronor
- Hagastaden, 123,3 (113,9) miljoner kronor
- Norra Djurgårdsstaden, 497,6 (660,1) miljoner kronor
- Hammarby Sjöstad, 111,3 (100,2) miljoner kronor
- Nordvästra Kungsholmen, 147,2 (164,7) miljoner kronor

För att tydliggöra kopplingen mellan investeringsutgifterna och det ökade lönsamhetskravet ingår den del av inkomsterna som utgör bokförda värden från och med 2012 i budgetramen för exploateringsnämndens investeringar. Investeringsplanen för 2012 inkluderar budgeterade exploateringsinkomster om 420,0 miljoner kronor. Vid tertialrapport 2 prognostiserar exploateringsnämnden exploateringsinkomsterna till 89,2 miljoner kronor, vilket är 330,8 miljoner kronor lägre än kommunfullmäktiges budget. Avvikelsen förklaras dels av en för hög bedömning av de bokförda värdenas andel av försäljningsinkomsterna, dels av förskjutningar i tid av försäljningar i exploateringsprojekt.

Utgiftsprognosen har justerats till följd av kommunfullmäktiges beslut om avsättning till infrastrukturella bidrag. Överskottet är per tertialrapport 570,0 miljoner netto kronor exklusive budgeterade exploateringsinkomster och 239,2 inklusive budgeterade exploateringsinkomster. Det kan konstateras att det prognostiserade överskottet har ökat i jämförelse med tertialrapport 1, vilket bland annat förklaras av ytterligare förskjutningar av projekt.

Exploateringsnämndens investeringsplan 2012 uppgår till netto 2 400,0 miljoner kronor. I prognosen för nettoinvesteringar 2012 ingår (inom parentes prognos per tertial 1 2012):

- Slussen med 252,5 (232,5) miljoner kronor
- Hagastaden, 123,3 (113,9) miljoner kronor
- Norra Djurgårdsstaden, 497,6 (660,1) miljoner kronor
- Hammarby Sjöstad, 111,3 (100,2) miljoner kronor
- Nordvästra Kungsholmen, 147,2 (164,7) miljoner kronor
- Persikan, 151,2 (152,5) miljoner kronor

För att tydliggöra kopplingen mellan investeringsutgifterna och det ökade lönsamhetskravet ingår den del av inkomsterna som utgör bokförda värden från och med 2012 i budgetramen för exploateringsnämndens investeringar. Investeringsplanen för 2012 inkluderar budgeterade exploateringsinkomster om 420,0 miljoner kronor. Vid tertialrapport 2 prognostiserar exploateringsnämnden exploateringsinkomsterna till 89,2 miljoner kronor, vilket är 330,8 miljoner kronor lägre än kommunfullmäktiges budget. Avvikelsen förklaras dels av en för hög bedömning av de bokförda värdenas andel av försäljningsinkomsterna, dels av förskjutningar i tid av försäljningar i exploateringsprojekt.

Exploateringsnämndens nettoinvesteringar per tertialrapport 2 är 570,0 miljoner kronor lägre än budgeterat. Utgiftsprognosen har justerats till följd av kommun-

fullmäktiges beslut om avsättning till infrastrukturella bidrag. Inklusivt exploateringsinkomster är avvikelserna 239,2 miljoner kronor. Det kan konstateras att budgetavvikelsen har ökat i jämförelse med tertialrapport 1, vilket bland annat förklaras av ytterligare förskjutningar av projekt.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämndens investeringsbudget uppgår till 821,0 miljoner kronor. Nämnden lämnar en prognos som är 103,2 miljoner kronor lägre än budget. Samverkanscentralen har förskjutits framåt i tiden med 224,0 miljoner kronor samtidigt som projekt motsvarande cirka 77,0 miljoner kronor har godkänts för tidigareläggning, bl.a. Engelbrektskällan, energiinvesteringar i idrottsanläggningar, vattenreningsanläggning i Beckomberga sim- och idrottshall, konstgräsplaner på Kaknäs och Årsta IP samt inköp av två bostadsrätter. Sammantaget innebär det att nämnden borde lämna ett överskott om cirka 147,0 miljoner kronor istället för de redovisade 103,2 miljonerna. Stadsledningskontoret nödgas därför upprepa påpekandet i tertialrapport 1 att nämnden har en långsiktig budget om 415,0 miljoner kronor, och att den utökade budgetramen för särskilda projekt inte ska användas för andra investeringar. Avvikelserna består främst av fördringar av Hötorghallen med 23,0 miljoner kronor, upprustning av Farsta sim- och idrottshall med 13,5 miljoner kronor och Stadion med 7,4 miljoner kronor samt en rad nya projekt såsom Sannadals allaktivitetshus och stadsbiblioteket. Nämnden uppmanas att se över sina rutiner för investeringskalkylering.

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämndens investeringsbudget uppgår till 123,2 miljoner kronor. Nämnden prognostiserar ett utfall enligt budget. Förskjutning framåt i tiden för Kylhuset på Norra kyrkogården ger en prognos för 2012 som är 16,0 miljoner kronor lägre än budget, medan Skogskrematoriet fördras med cirka 4,0 miljoner kronor. Mellanskillnaden om cirka 12 miljoner kronor har använts till diverse projekt, varav skalskyddet på Skogskyrkogården och energieffektivisering tillsammans beräknats till drygt 7,0 miljoner kronor. Stadsledningskontoret nödgas upprepa påpekandet i tertialrapport 1 att nämnden har en långsiktig budget om 10,0 miljoner kronor och att den utökade budgetramen för särskilda projekt inte ska användas för andra investeringar. Nämndens förklaring till varför investeringsmedel om 4,2 miljoner kronor som avser den utökade budgeten för särskilda projekt använts till energieffektiviseringsprojektet är att investeringen är lönsam för nämnden, med en återbetalningstid på fyra år. Skalskyddet på Skogskyrkogården budgeterades under 2010 och 2011, men 3,0 miljoner sköts till 2012 på grund av tidsförskjutning i projektet.



Trafik- och renhållningsnämnden

Investeringsbudgeten 2012 uppgår till netto 882,0 miljoner kronor för trafik- och gatuverksamheten respektive 41,9 miljoner kronor för renhållningsverksamheten.

Trafik- och renhållningsnämndens prognos för trafik- och gatuinvesteringar på 853,4 miljoner kronor är 28,6 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket motsvarar 3,2 procent av nämndens investeringsbudget. Avvikelsen beror främst på minskade utgifter för Söderledstunneln samt det faktum att nämnden bedömer att de inte kommer kunna utnyttja hela utökningen på 50 miljoner kronor för att korta genomförandetiderna i projekt enligt beslut i budget 2012. I prognosen för trafik- och gatuverksamhetens nettoinvesteringar 2012 ingår bl.a. Norra Länken med 128,5 (117,9) miljoner kronor och bullerskydd längs Nynäsvägen i Gamla Enske-de med 142,0 (142,0) miljoner kronor. (Belopp inom parentes avser prognos per tertial 1 2012.)

Renhållningsverksamheten prognostiserar ett budgetöverskridande på 4,7 miljoner kronor främst med anledning av att den nya återvinningscentralen i Sättra blir dyrare än beräknat på grund av utökade markarbeten.

Budgetjusteringar med mera

I budget 2012 fördelas nämndernas budgetramar. Det innebär att det vidare under 2012 inte finns några extra resurser avsatta för nämndernas löpande verksamhet utöver prestationsförändringar och omstruktureringar. Stadsledningskontoret tillstyrker 685,2 mnkr för ökade nettokostnader för driftverksamheten. Medlen finansieras enligt följande:

Budgetjusteringar	(Mnkr)
Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov	119,7
Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar	565,5
Totalt	685,2

Därutöver har omfördelning av centralt budgeterade medel under kommunfullmäktige m.m skett med 28,8 mnkr. Specifikation av tillstyrkta budgetjusteringar framgår av bilaga 1.

Ur *central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2012 års budget har medgetts budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsbudgeten med 15,1 mnkr.

Fördelning av centralt budgeterade medel under Kommunfullmäktige m.m.

Snabb nätverksaccess förskola

För att förbättra nätverksaccessen i stadens förskolor har 10,0 mnkr avsatts 2012. Medlen ska användas för att täcka kostnader vid nyetablering av infrastruktur för snabb nätverksaccess för förskolor där bredband via fiber eller radiolänk idag saknas. Nio stadsdelsnämnder har ansökt om sammanlagt 9,0 miljoner kronor. Stadsledningskontoret föreslår att samtliga ansökningar tillstyrks. Tilldelade medel ska användas för att täcka engångskostnader som uppstår i samband med beställning av verksamhetsaccess hos S:t Erik Kommunikation AB respektive AB Stokab. Utbetalning av medlen sker efter begäran via faktura.

Avveckling och omstrukturering av lokaler

Nämnderna har begärt budgetjusteringar med 11,4 miljoner kronor för ökade kostnader för avveckling och omstrukturering av lokaler. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjustering med 9,8 miljoner kronor. Ansökningar om 1,6 miljoner kronor avstyrks.

Förskolor med hög hyra



Medel har reserverats för bidrag till nämnder med hög förskolehyra.

Utbildningsnämnden har begärt budgetjustering med 3,5 miljoner kronor för utbetalning till enskilt drivna förskolor, vilket stadsledningskontoret tillstyrker.

Avläsningar har gjorts i LOIS för kommunalt drivna förskolor som är berättigade till bidrag för hög hyra. Stadsledningskontoret föreslår budgetjusteringar med 15,5 miljoner kronor, vilket avser helår 2012.

Central medelsreserv

Hemlösa

I *Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* har 10,0 mnkr reserverats för utveckling av boendialternativ och dagverksamheter för hemlösa. Stadsdelsnämnderna kan söka medel för start av nya verksamheter. I samband med tertialrapport 2 inkom ansökningar om totalt 5,5 miljoner kronor, vilka stadsledningskontoret föreslår att 2,3 miljoner kronor beviljas, fördelning av medel framgår av bilaga 1.

Höjd schablon pedagogiska området

100 miljoner kronor fördelas till nämnder med ansvar för pedagogiska verksamheter. Till schablonfinansierad verksamhet tas i detta ärende beslut om revidering av schablonerna. Fördelning av medel framgår i bilaga 1. Nya schabloner framgår av bilaga 8.

Tillgänglighetsinvesteringar

I central medelsreserv 4: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter har utgifter för tillgänglighetsinvesteringar om totalt 50,0 miljoner kronor reserverats för 2012. Medlen är avsedda att användas för att slutföra tidigare planerade projekt eller av andra skäl åtgärda brister som inte kan inrymmas inom nämndens ordinarie investeringsbudget. Åtgärderna ska vara möjliga att genomföras under 2012. Nämnderna tillstyrktes budgetjustering med 23,0 miljoner kronor i tertialrapport 1. I tertialrapport 2 begärs ytterligare 7,8 miljoner kronor. Stadsledningskontoret föreslår att dessa tillstyrks. Fördelning framgår av bilaga 1.

Disposition av i tidigare bokslut avsatta medel

Stimulansbidrag för ny- och ombyggnad av särskilda boenden för äldre och för personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning inklusive hemlösa
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har i tertialrapport 1 ansökt om kompletterande medel med 0,5 miljoner kronor för utbyggnad av särskilda boenden för



personer med funktionsnedsättning gällande Sture Hills gruppboendestad på Sjövikshöjden. Ansökan avser startkostnader och kontoret har avvaktat ställningstagande. Kommunstyrelsens ekonomiutskott har tillstyrkt projektet den 15 december 2010 och samtidigt beviljat övriga stimulansbidrag. Kontoret konstaterar att föreliggande kompletterande ansökan följer gällande anvisningar och föreslår att startbidrag om 0,5 miljoner kronor beviljas. Utbetalning av medlen sker efter begäran via faktura.

Projektmedel – förebyggande insatser för hemlösa med psykisk funktionsnedsättning

Kommunfullmäktige beslutade den 30 mars 2009, § 25, om Stimulans för Stockholm och nämndernas verksamhetsplan med budget för 2009, utl 2009:36. I ärendet beslutades att avsättningen för om- och tillbyggnad av särskilda boenden ska beviljas för insatser och åtgärder som utvecklar det förebyggande arbetet såväl kvantitativt som kvalitativt. Avsättningen ska även disponeras till bland annat utveckling av evidensbaserade modeller för övergången från institution till eget boende samt utveckla stadens boendestöd och modeller för en effektiv budget- och skuldrådgivning till målgruppen. Skärholmen beviljas 2,2 mnkr för ett boendecentrum som innefattar jourhemsverksamhet, stödboende, socialtboende och arbetsmarknadsåtgärder i egen regi. Verksamheterna är för medborgare som inte kan bo kvar hemma eller saknar bostad inom den vanliga bostadsmarknaden. Insatserna riktar sig till medborgare som inte har en pågående missbruksproblematik.

Stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler

Stadsdelsnämnderna har begärt bidrag om 16,8 miljoner kronor, vilket stadsledningskontoret, under förutsättning av att utbyggnaden innebär ett faktiskt tillskott av varaktiga platser och i övrigt uppfyller kraven för bidrag, tillstyrker. Utbetalning av medlen sker efter begäran via faktura och efter kontroll i samband med att verksamheterna öppnar. Beslut om beviljade medel gäller tidsbegränsat längst till och med 2013.

Utbildningsnämnden har begärt budgetjustering med 75,0 miljoner kronor för utbetalning till enskilt drivna förskolor för utbyggnad av nya platser, varav 52,3 miljoner avser förväntade ansökningar fram till årsskiftet. Erfarenhetsmässigt konstaterar kontoret att det är svårt att i detta skede på helårsbas beräkna den faktiska utbyggnaden av enskilt drivna förskolor. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen avvaktar beslut i frågan. Kontoret avser att efter avstämning återkomma i samband med bokslut för 2012.

Särskilda satsningar för kvalitetsutveckling

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att besluta om ökade kostnader om totalt 91,6 miljoner kronor och ökade utgifter om 5,0 miljoner kronor för stadens nämnder i enlighet med kommunstyrelsens ärende avseende tertialrapport 1. Satsningen avses finansieras genom att ta i anspråk del av ökade skatteintäkter under finansförvaltning. Fördelning per nämnd framgår av bilaga 1.

Ytterligare satsningar på jobb, utbildning och praktik

Totalt 27,0 miljoner kronor satsas på jobb, utbildning och praktik, framförallt riktat till ungdomar mellan 16 till 24 år. Arbetsmarknadsnämnden föreslås få 5 miljoner kronor för att förstärka vuxenutbildningen så att fler kan komplettera sina betyg för fortsatta studier samt 5,0 miljoner kronor till ytterligare ungdomsjobb. Stadsledningskontoret föreslås tilldelas 2,0 miljoner kronor för att fördela ut till nämnder för anordnande av feriearbeten under jullovet för ungdomar i åldern 16-18 år. Detta är en försöksverksamhet som avser stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Skärholmen

Medlen föreslås fördelas utifrån andel ungdomar i målgruppen enligt följande.

Stadsdelsnämnd	Födda 94-96	Andel i procent mellan de fyra stadsdelsnämnderna	Fördelning i kronor
Rinkeby-Kista	1774	23 %	450 000 kr
Spånga-Tensta	1779	23 %	450 000kr
Hässelby-Vällingby	2731	35 %	700 000 kr
Skärholmen	1518	19 %	400 000 kr
Totalt	7802	100 %	2 000 000 kr

Stadsdelsnämnderna kan i samband med verksamhetsberättelsen rekvirera medlen från stadsledningskontoret genom fakturering. I tertialrapport 2 tas detta upp som en omslutningsförändring.

Antalet praktikplatser förelås även utökas för trafiknämnden som för detta ändamål föreslås erhålla 5,0 miljoner kronor.



Utbildningsnämnden har under våren inlett ett projekt med att tillhandahålla läsplatlor till vissa elever i grundskolan för att kunna utvärdera på vilket sätt den nya tekniken kan bidra till pedagogiken och leda till högre resultat bland barnen. Utbildningsnämnden föreslås tillföras 10,0 miljoner kronor för att fortsätta projektet och erbjuda läsplatlor till fler elever.

Sommar- och jullovsaktiviteter

Stadsdelsnämnderna Rinkeby- Kista, Spånga- Tensta, Hässelby- Vällingby samt Skärholmen föreslås tilldelas ytterligare medelförstärkning om 0,25 miljoner kronor vardera för sommaraktiviteter samt 0,25 miljoner kronor vardera för att arrangera jullovsaktiviteter.

Höjd ersättning för stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stadsledningskontoret föreslår att ersättningen för omsorgsnivåerna inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning höjs, med 1,62 % för 2012, totalt motsvarande 15,0 miljoner kronor. Schablonerna för pengnivåerna höjs med samma procentsats som omsorgsnivåerna. Höjningen gäller från och med 1 juli 2012 och kvarstår även kommande år.

Utbildningsinsatser för familjehemsplacerade barn

Studier visar att familjehemsplacerade barn generellt har sämre studieresultat och uppnår lägre utbildningsnivå än andra. Socialnämnden och utbildningsnämnden ska inleda ett projekt i syfte att genom satsning på utbildning skapa bättre framtidsutsikter för familjehemsplacerade barn. Projektet kommer att pågå under 2012 och 2013 och omfattar totalt 4,6 miljoner kronor. Medlen föreslås fördelas till socialnämnden, men avser även kostnader som uppstår inom utbildningsnämnden. Nämnderna ska gemensamt komma överens om hur medlen ska användas.

Informationssatsning om kemikalier

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås ges en utökad budget om 2,0 miljoner kronor för informationssatningar rörande kemikalier 2012.

Extra stöd för barn till missbrukare

Socialnämnden föreslås erhålla 1,0 miljon kronor till projekt för att förstärka arbetet med att ge extra stöd till barn till missbrukare. Projektet är angeläget och ska par ytterligare förutsättningar för nämndens förebyggande insatser riktade mot barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa.

Projekt Ung omsorg



Inom äldrenämnden drivs idag projektet Ung omsorg. Projektet syftar till att förbättra den sociala omsorgen på äldreboenden. Ungdomar anställs på äldreboenden några timmar i veckan för att hjälpa de äldre i deras tillvaro. Exempel på aktiviteter är promenader, högläsning och att ordna aktiviteter för de äldre. Äldrenämnden föreslås tilldelas 5,0 miljoner kronor för att samtliga ungdomar som anmält intresse ska kunna medverka.

Satsningar på cykelbanor m.m.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslås få en utökning av driftbudgeten 2012 med 25,0 miljoner kronor för att tidigarelägga satsningar på underhåll av cykelbanor, cykelställ, cykelboxar och dylikt.

Soptunnor med pantburkssortering

Trafik- och renhållningsnämnden föreslås få 2,0 miljoner kronor för ett pilotprojekt på Södermalm för soptunnor med pantburkssortering.

Underhåll av naturreservat

I kommunfullmäktiges budget för 2012, central medelreserv 2, finns 8,0 miljoner kronor avsatta för naturreservat. I tertialrapport 1 beviljades 7,0 mnkr. Kommunstyrelsen föreslår att medel för ändamålet tillförs ytterligare 5,0 miljoner kronor. Nämnderna uppmanades i tertialrapport 1 att inkomma med ansökningar i tertialrapport 2. De inkomna ansökningarna av medel för naturreservat, 7,0 mnkr, överstiger avsatta medel. Då samtliga ansökningar uppfyller kriterier för beviljande föreslås kommunstyrelsen att bevilja medel till alla nämnder som inkommit med ansökningar utifrån en procentuell fördelning baserad på ansökningarnas storlek. Totalt föreslås 6,0 miljoner kronor beviljas i tertialrapport 2.

Bibliotekssatsningar

Kulturnämnden föreslås få 2,5 miljoner kronor för media och e-media i syfte att stärka kulturnämndens utbud och utveckla användandet av modern teknik. Nämnden föreslås också få 5,0 miljoner kronor för att investera i ett antal boksorsteringsrobotar och 0,5 miljoner kronor för bokautomater.

Trygghetslarm

Stadsledningskontoret avser att i samarbete med äldrenämnden nära följa frågan om övergång från analogt till digitalt trygghetslarm.

Omfördelning mellan nämnder

Historiska flyttar trygghetsboende



I fördelningsnycklarna för äldreomsorg görs en omfördelning av medel avseende trygghetsboende. När till exempel ett servicehus omvandlas till trygghetsboende så övergår kostnadsansvaret från den stadsdelsnämnd som beställt servicehusplatsen till den stadsdelsnämnd där trygghetsboendet är beläget. För att inte stadsdelsnämnder som har många trygghetsboenden ska missgynnas görs denna omfördelning.

I budget 2012 finns dock inte effekten med av de enheter som omvandlas under 2012: Axelsbergs servicehus och Tranebergs servicehus. Berörda stadsdelsnämnders budget justeras med effekten av denna omvandling, förändring omfördelning framgår av bilaga 1.

Övrigt

Prestationsjusteringar för förskola

I budget för 2012 beslutade kommunfullmäktige om månadsvis prestationsavläsning inom förskolan, tidigare utifrån tertialrapport 1 och 2. Detta innebär att stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden får slutlig justering av budget i tertialrapport 2 samt verksamhetsberättelse. Nämnderna behöver få besked om slutlig budget innan bokslutet påbörjas. Mot bakgrund av detta föreslås att beslut om slutlig justering tas av kommunstyrelsens ekonomiutskott i december.

Övriga ärenden

Revidering av instruktion till kommunstyrelsens ekonomiutskott, dnr 012-1413/2012

Instruktionen till kommunstyrelsens ekonomiutskott föreslås revideras enligt bilaga 6. Revideringen avser två förändringar, nämnders utredningsbeslut i investeringsärenden och justering av slutlig budget för förskolan.

Finanspolicy, dnr 130-495/2012

All finansiell verksamhet är förknippad med risker. Kommunkoncernens finanspolicy anger mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen. Finanspolicyen identifierar även de finansiella risker kommunkoncernen är utsatt för och hur de ska hanteras. Riskerna följs upp löpande av en riskkontrollfunktion och rapporteras till kommunstyrelsen.

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad ska årligen uppdateras och fastställas. Årets uppdatering innebär en revidering av nuvarande skuldstrategi för att kunna möta en för kommunkoncernen ökande skuldnivå samt anpassa förvaltningen till strukturella förändringar som skett på de finansiella marknaderna. Revideringen av skuldstrategin innebär att skuldförvaltningen delas upp i en kort respektive en lång skuldportfölj. Den korta skuldportföljen utgör den större andelen av den totala skuldportföljen och avser att hantera interna och externa flöden för kommunkoncernen. Den långa skuldportföljen avser att hantera lång upplåning till kommunkoncernen.

Uppdateringen innebär följande;

- förtydliganden avseende ram för upplåning, finanspolicy punkt 1.5
- förtydliganden avseende borgen för bolagens pensionsutfästelser, finanspolicy punkt 1.7 och 1.8
- förändring avseende hantering av risker i den finansiella verksamheten, finanspolicy punkt 3
- förändring avseende finansieringsrisk fördelat på två nya avsnitt, finanspolicy punkt 3.2
- förtydliganden avseende principer för hantering av likviditetsrisk, finanspolicy punkt 3.3.2
- förändring avseende ränterisk fördelat på två nya avsnitt, finanspolicy punkt 3.5
- förtydliganden avseende avsnitt för riskkontroll, finanspolicy punkt 4

Utöver detta har ändringar gjorts mer av redaktionell karaktär. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad redovisas i bilaga 4.



Uppföljning miljöprogram, dnr 303-1316/2012

Hösten 2007 antog kommunfullmäktige ett program för stadens miljöarbete för åren 2008 till 2011. En deluppföljning gjordes av kommunstyrelsen 2009 och den slutliga uppföljningsrapporten av miljöprogram 2008-2011 har färdigställts efter nämndernas redovisning av tertialrapport 1 2012. De bedömningar av miljöprogrammets delmål som återfinns i redovisningen är gjorda av respektive uppföljningsansvarig nämnd.

Nämndernas bedömning av delmålen i miljöprogram 2008-2011:

- 12 av 27 delmål uppfylls helt
- 14 delmål uppfylls delvis
- 1 delmål uppfylls inte

Stadsledningskontoret noterar att delmål med bäst utfall har varit föremål för tydlig prioritering från kommunfullmäktiges sida eller att den ansvariga nämndens egen rådighet över delmålet varit hög. Stadsledningskontoret konstaterar att miljöprogrammets resultat förbättras väsentligt om valet av uppföljningsansvarig nämnd matchas mot rådighet över delmålet utfall.

Anpassning av stadens projektstyrningsmetod till bolagens verksamhet

Stockholms Stadshus AB hemställer om att det sker en anpassning av stadens projektstyrningsmetod till bolagens verksamhet i syfte att ge bolagen större förutsättningar att agera affärsmässigt och underlätta skapandet av nya bostäder. De föreslagna förändringarna avser underlätta bolagens investeringsprocess avseende bygg- och anläggningsprojekt med färre beslutssteg, som möjliggör en snabbare process, utan att göra avkall på styrning och uppföljning i bolagens projekt. Den föreslagna anpassningen innebär att vissa projekt kan undantas från projektdirektiv och utredningsbeslut.

Centralupphandling statistiktjänster

Stadens ramavtal för statistik/prognoser, utredning samt undersökning (dnr 125-2993/2008) löper ut 2013-12-31 och kan inte förlängas. Kommunstyrelsen föreslås föreslå kommunfullmäktige att besluta om att genomföra centralupphandling för statistik och till detta närliggande tjänster inom kommunkoncernen. Stadsdirektören föreslås ges i uppdrag att fatta beslut om förfrågningsunderlag, annonsering, tilldelning av kontrakt, tecknande av avtal med vald leverantör i enlighet med förfrågningsunderlaget angivna villkor samt vid behov avbryta upphandlingen. Delegationen innefattar även beslut om eventuella förlängningar, uppsägning, hävning,



förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet utifrån affärsmässiga grunder.

Upphandling av tjänster för analys och prognoser samt undersökning

Kommunstyrelsen föreslås ge stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra upphandling av tjänster för analys och prognoser samt undersökning. Stadsdirektören ges i uppdrag att fatta beslut om förfrågningsunderlag, annonsering, tilldelning av kontrakt, tecknande av avtal med vald leverantör i enlighet med i förfrågningsunderlaget angivna villkor samt vid behov avbryta upphandlingen. Delegationen innefattar även beslut om eventuella förlängningar, uppsägning, hävning, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet utifrån affärsmässiga grunder.

Upphandling av tjänster inom upphandlingsområdet

Kommunstyrelsen föreslås ge stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra upphandling av tjänster inom upphandlingsområdet. Stadsdirektören ges i uppdrag att fatta beslut om förfrågningsunderlag, annonsering, tilldelning av kontrakt, tecknande av avtal med vald leverantör i enlighet med i förfrågningsunderlaget angivna villkor samt vid behov avbryta upphandlingen. Delegationen innefattar även beslut om eventuella förlängningar, uppsägning, hävning, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet utifrån affärsmässiga grunder.

Renovering och ombyggnad av fastigheten Beridarebanan 10, Hötorgshallen. Reviderat genomförandebeslut, dnr 305-1116/2012

Kommunfullmäktige tog den 21 juni 2010 genomförandebeslut avseende renovering och ombyggnad av fastigheten Beridarebana 10, Hötorgshallen till en total utgift om 85 mnkr. En viktig målsättning med projektet var att öppna upp gatuplanet med nya gångstråk och få in fler enheter med handel av saluhallskaraktär. Saluhallen får med detta också en bättre annonsering mot Hötorget, Sergelgatan och Slöjdgatan.

För bland annat utökade entreprenad- och byggherrekostnader begär nu fastighetsnämnden en utökad investeringsbudget med 42,0 mnkr till 127,0 mnkr.

Skanska vann entreprenadupphandlingen i konkurrens. I förfrågningsunderlaget angavs att entreprenaden ska utföras som en utförandeentreprenad i samverkan med incitament. Entreprenören handlades upp med ett underlag i form av systemhandlingar som fastighetsnämnden tagit fram. Priset, kontraktssumman och som är benämnt målpris i entreprenadavtalet, som den vinnande Entreprenören Skanska lämnade var cirka 78 mnkr. Incitamentet som finns i avtalet innebär att parterna delar lika på skillnaden mellan utfallet av de verkliga entreprenadutgifterna och



målpriset. Målpriset ska enligt avtalet justeras med skillnaden mellan systemhandling och bygghandling vilket ger ett nytt målpris. Staden och Skanska är oense om storleken på det nya målpriset.

Skälen till utgiftsökningen är flera. Jämfört med beskrivningen i genomförandebeslutet har arbetenas omfattning ökat. I genomförandebeslutet bedömdes bland annat att ytskiktet kunde lagas och kompletteras. Det generella skicket i saluhallen har emellertid visat sig vara sämre än vad som först bedömdes och en lång rad arbeten och åtgärder har därför tillkommit i projektet. Byggtiden har ökat. Bland annat har en byggetapp flyttats fram från hösten 2011 till januari 2012 eftersom Skanska meddelat att denna etapp inte kunde färdigställas innan den viktiga julhandeln år 2011.

Investeringen, som beräknas vara färdigställd den 1 mars 2013, visar fortfarande ett positivt nuvärde och kommer, som redovisades i genomförandebeslutet, att lämna positiva resultat från och med 2022.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastighetsnämnden medges genomföra renoverings- och ombyggnadsarbeten till en utgift om 127,0 mnkr. Utgiften får inrymmas i investeringsbudgetarna för 2012 och 2013.

Ändring av alkoholförtäringförbudsområde i Fruängen, dnr 667-1498/2012

När kommunfullmäktige 13 juni 2005 beslutade om alkoholförbud i Fruängen centrum var kartan över området felaktig i beslutsunderlaget. Hägerstens SDN beslutade 2004 att området skulle omfatta: "I Fruängen centrum sträcker sig alkoholförtäringförbudsområdet utanför centrum och omfattar gångtunnel under Fruängsgatan och gångvägen (ca 50 meter ut från tunnelmynningen) under Elsa Brännströms gata" I ett remissyttrande 2008 Dnr 13-2008-006 skriver Hägerstens SDN "en del av västra centrum är inte markerad men däremot en del norr om busshållplatsen som inte utgör centrum". I den felaktiga kartan saknas en del av västra centrum förbudsmarkerad och ett område norr om centrum är felaktigt inritat som förbudsområde.

Ett system med slutlig justering av nämndernas budget först i samband med stadens verksamhetsberättelse föranleder problem för såväl nämnderna som staden i samband med bokslut.

Med anledning av detta föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar om en förändrad hantering av nämndernas budgetjustering av prestationer inom förskolan. Kommunstyrelsen föreslår att slutlig justering istället sker av kommun-



styrelsens ekonomiutskott i december. Avläsningen per 30 november gäller som prestation även för december månad. Förändring görs i instruktion till kommunstyrelsens ekonomiutskott, bilaga 5.

Omvandling av planerade trygghetsboenden till seniorboende Micasa fastigheter
Styrelsen för Micasa Fastigheter har tagit beslut om att föreslå kommunfullmäktige besluta att omvandla lägenheterna på Sandhamnsgatan 6 i fastigheten Rio 9 till seniorbostäder istället för trygghetsboende. Med anledning av den diversifierade verksamheten som redan finns i fastigheten Rio 9 gör Micasa bedömningen att det är bättre att omvandla lägenheterna till seniorboende istället för trygghetsboende.

Sammanställning av uppföljning av vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet, i samtliga regiformer, samt stadens uppföljning av ramavtal om enstaka platser, för år 2011, dnr 327-943/2012

Kommunfullmäktige beslutade 2005-12-12 om en uppföljningsmodell för äldreomsorgen som innebär att alla verksamheter som är belägna inom stadsdelsnämndernas områden och att verksamheter som Stockholms stad har ramavtal med ska följas upp på ett enhetligt sätt. Uppföljningarna avser enheternas följsamhet avseende lagar, avtal, föreskrifter och riktlinjer och är således ingen kvalitetsuppföljning ur ett rent brukarperspektiv.

Genomförda uppföljningar visar i stort på väl fungerande verksamheter med relativt god följsamhet gentemot lagar, avtal och riktlinjer. En positiv utveckling har skett inom flera uppföljningsområden exempelvis högre utbildningsgrad jämfört med tidigare och en utveckling av den äldres aktiviteter. Utvecklingsområden finns bland annat för dokumentation och anpassning av rutiner och bedömningar inom rehabilitering och hälso- och sjukvård. Det finns goda exempel såväl som utvecklingsområden inom samtliga verksamhetsområden och regiformer.

Stadsledningskontoret anser att verksamhetsuppföljningarna tillsammans med individuppföljningar och brukarundersökningar ger såväl stadsdelsnämnderna som respektive enhet ett bra underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen. Stadsledningskontoret föreslår att denna sammanställning av uppföljning godkänns.

Överenskommelser för verksamheter som drivs i egen regi. dnr 327-1134/2012

I ett valfrihetssystem är det viktigt att krav och förutsättningar för utförarna är desamma oavsett regiform. För verksamheter som drivs i privat regi och av entreprenör finns krav och förutsättningar reglerat i avtal medan det inte finns något motsvarande dokument för verksamheter som drivs av staden i egen regi.



Stadsledningskontoret anser därför att överenskommelser, som bygger på de krav som ställs på de privata utförarna, bör tas fram mellan respektive stadsdelsnämnd och nämndens egen regi verksamhet. Stadsledningskontoret föreslår att Äldrenämnden får i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och kontinuerligt revidera underlag till överenskommelser som därefter tecknas mellan varje stadsdelsnämnd och deras respektive verksamheter i egen regi.

Införande av värdighetsgarantier för äldreomsorgen i Stockholms stad, dnr 327-1127/2012

Under hösten 2012 förväntas kommunfullmäktige att besluta om stadens värdighetsgarantier inom äldreomsorgen. Under förutsättning att beslut tas ska äldrenämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna 2013 arbeta med att göra äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantierna kända för alla som har insatser från äldreomsorgen och för all personal inom äldreomsorgen i Stockholm. Föreläsningar, fortbildning och olika verktyg kommer att tas fram för att förankra värdegrunden och värdighetsgarantierna i äldreomsorgens verksamheter.

Icekevalssystem i hemtjänst för Stockholms stad, dnr 327-1439/2012

HSB Omsorg AB har valt att inte förlänga avtalet med Stockholms Stad om att verka som ett icekevalsalternativ i regionerna Västerort, Östra söderort och Västra söderort och Stockholms Stad har valt att inte förlänga samma avtal för Innerstaden. Äldrenämnden har den 16 oktober tagit beslut om en ny modell för icekevalsalternativ. Stadsledningskontoret föreslår därför att följande ska gälla fr.o.m. 1 december 2012.

Organisatoriskt föreslås Stockholms Stad delas som tidigare i fyra regioner. Västerort, Innerstaden, Östra söderort och Västra söderort. För att vara aktuell som icekevalsalternativ i Stockholms Stad ska följande kriterier vara uppfyllda.

- Utförare kan vara både privata eller kommunala.
- Utförare ska vara godkänd av Stockholms stad som utförare av hemtjänst.
- Utförare ska ha hemtjänstuppdrag i Stockholms stad som varat minst de senaste 15 månaderna.
- Utförare ska anmäla intresse för att utgöra ett icekevalsalternativ i en eller flera regioner.
- Utförare ska ha beredskap för brådskande ärenden.

Uppdragen fördelas månadsvis enligt ett förbestämt schema mellan utförarna i respektive region. Turordningen avgörs genom lottning. Systemet innebär att uppdragen fördelas mellan alla berörda LOV-utförare, som anmält sitt intresse. Systemet innebär också att konkurrensneutralitet råder mellan olika utförare.



Införande av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, dnr 327-928/2012
Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) har inkommit med en skrivelse till kommunerna i Stockholms län med anledning av nya krav för att ta del av 4,3 miljoner inom Regeringens satsning ”Bättre liv för sjuka äldre”. Förutsättningen för att kommuner och landsting ska kunna ta del av dessa medel är bland annat att det ska finnas ett formellt politiskt beslut om att följa föreskriften om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. KSL rekommenderar alla kommuner att fatta ett sådant beslut.

Stadsledningskontoret ser positivt på den satsning som görs i och med satsningen ”Bättre liv för sjuka äldre”. Insatser som omfattas av ”Bättre liv för sjuka äldre” är bl.a. registrering i nationella kvalitetsregister såsom Senior alert och Svenska palliativa registret. För att få ta del av denna satsning är Socialstyrelsens Föreskrifter och allmänna råd, som ingår i Socialstyrelsens författningssamling, bindande för verksamheterna att följa. Verksamheternas förpliktelse att inrätta ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete påverkas därmed inte om ett politiskt beslut uteblir. Däremot är ett politiskt beslut en förutsättning för att staden och verksamheterna ska kunna ta del av prestationsersättningar, efter att ha uppnått kraven som ställs för de olika insatserna. Ett formellt politiskt beslut förstärker även vikten av att upprätta och systematiskt arbeta för att uppnå en god kvalitet i vården och omsorgen av sjuka äldre.

Handlingsplan för 2013-2018. Landstings, regioners och kommuners samarbete inom e-Hälsoområdet, dnr 325-1019/2012.

Landsting och regioner har samarbetat och finansierat gemensam eHälsoutveckling sedan 2007. För perioden 2013-2018 har förslag till fortsatt samarbete med möjlighet till inkludering av kommunsektorn, utarbetats. Det mest centrala i det gemensamma arbetet inom eHälsoområdet är enligt planen att fastställa, utveckla och underhålla en gemensam arkitektur samt att hantera utveckling, införande och förvaltning av konkreta tjänster där huvudmännen har samma behov.

Stadsledningskontoret avser att handlingsplanens målsättningar för perioden fram till 2018 är bra och har en viss visionär anstrykning – utan att vara orealistiska, vilket kan bidra till att höja takten och ambitionen i arbetet. Stadsledningskontoret anser dock att det är otydligt i handlingsplanen på vilket sätt den kommunala vård- och omsorgsverksamheten skall integreras i arbetet och hur kommunernas likvärdiga delaktighet skall tillgodoses. Stadsledningskontoret föreslår därför att handlingsplanen antas samt att en dialog initieras med SKL om förtydliganden vad



gäller finansiering och det kommunala perspektivet i syfte att klargöra följande frågor inför 2014-2018:

- hur uppnås lika villkor mellan huvudmännen
- hur beaktas det kommunala deltagandet
- hur ser finansieringsmodellen ut
- hur invånarperspektivet stärks i relation med ett stort antal huvudmän
- samt framtagande av avtal för deltagande

Nytt Enterprise-avtal

Kommunstyrelsen har tidigare beslutat (2009-04-01, dnr 317-211/2009) att staden ska teckna ett Enterprise-avtal med Microsoft. Detta avtal löper ut i slutet på 2013. För att staden fortsatt ska kunna nyttja befintlig it-miljö på ett effektivt sätt föreslås kommunfullmäktige ge kommunstyrelsen i uppdrag att förhandla och teckna nytt Enterprise-avtal med Microsoft. Det är angeläget att även stadens bolag deltar i avtal för att koncerngemensamma synergier och lösningar fortsatt ska kunna nyttjas.

Kostnader för licensavtalet föreslås fortsatt finansieras genom utnyckling på de verksamheter som nyttjar programvarorna. Inga förändringar jämfört med tidigare år.

Remiss av Hemsjukvård 2015 – Inriktning, dnr 327-991/2012

Syftet med ”Hemsjukvård 2015” är att följa regeringens viljeriktning att på frivillig väg överföra delar av hemsjukvården till kommunerna. Det presenterade förslaget innebär i korthet att all hälso- och sjukvård som är sammanhängande över tid och som ges i individens bostad eller motsvarande till personer 18 år och äldre överförs till kommunerna fr.o.m. 2015. Hemsjukvård ska kunna erhållas alla dagar och alla tider på dygnet. Landstinget föreslås även fortsättningsvis vara huvudman för läkarinsatserna.

Stadsledningskontoret ser positivt på den i remissen förslagna omfattningen och inriktningen för den kommunaliserade hemsjukvården. Både ansvarsområden och kostnader behöver dock förtydligas innan dess att Stockholms stad kan ta över ansvaret för hemsjukvården från Stockholms läns landsting. Kontoret är positivt till att rehabiliteringsansvar för hemsjukvårdspatienter följer med vid en kommunalisering, se bilaga 9.



Delårsbokslut
Resultaträkning

mnr	Not	Staden		Kommunkoncernen	
		2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Verksamhetens intäkter	1	6 341,0	6 347,4	12 946,1	12 625,5
Jämförelsestörande intäkter	2	1 077,5	211,9	1 674,4	976,3
Verksamhetens kostnader	3	-28 382,0	-27 603,3	-31 684,5	-31 729,4
Jämförelsestörande kostnader	4	-114,6	-94,4	-124,2	-94,5
Avskrivningar	5	-530,9	-474,6	-2 161,1	-1 986,6
Verksamhetens nettokostnader		-21 609,0	-21 613,0	-19 349,3	-20 208,6
Skatteintäkter	6	22 957,4	21 687,6	22 957,4	21 687,6
Generella statsbidrag och utjämning	7	451,1	915,5	451,1	915,5
Resultat från andelar i intresseföretag		-	-	55,0	115,3
Finansiella intäkter	8	2 288,4	1 385,2	179,8	85,1
Finansiella kostnader	9	-669,2	-491,4	-448,0	-252,6
Resultat efter skatteintäkter och finansiellt resultat		3 418,7	1 884,0	3 845,9	2 342,3
Ianspråktaga avsättningar från föregående år	10	609,9	319,7	609,9	319,7
Avsättningar	10	-4,2	-24,4	-4,2	-24,4
Skatt	11	-	-	-471,7	-276,6
Minoritesandel i årets resultat		-	-	-17,1	14,6
Årets resultat		4 024,4	2 179,2	3 962,8	2 375,5
Avgår: Jämförelsestörande intäkter		-1 077,5	-211,9	-	-
Tillägg: Försäljningsintäkter enligt undantagsmöjlighet		272,5	106,6	-	-
Årets resultat enligt balanskravet innan synnerliga skäl		3 219,4	2 074,0	-	-
Avgår kostnader enligt synnerliga skäl 8 kap 5b§ KL	12	114,5	89,9	-	-
Årets resultat enligt balanskravet		3 333,9	2 163,8	-	-



Kassaflödesanalys

	Not	Staden		Kommunkoncernen	
		2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		4 024,4	881,3	3 962,8	1 473,6
Återläggning reavinster/reaförkluster	13	-570,2	-780,1	-1 644,7	-1 965,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	14	800,1	1 929,4	1 299,8	3 868,9
Minskning av avsättningar pga utbetalningar		-55,2	-109,4	-	-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		4 199,2	1 921,1	3 598,0	3 376,7
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-3 548,6	-5 753,7	434,2	-1 774,3
Ökning/minskning förråd och varulager		2,2	-0,8	1,2	-3,8
Ökning/minskning kortfristiga skulder	16,2	-4 203,1	1 942,9	-2 411,1	2 126,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-3 550,2	-1 890,5	1 622,3	3 725,2
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-554,7	-215,5	-554,7	-215,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-	-	-5,4	-1,4
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		-	-	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	18	-2 649,6	-3 852,7	-8 353,3	-12 475,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		649,5	930,7	2 309,7	3 134,8
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0,0	-21,6	-156,2	-21,6
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,1	0,0	0,1	40,7
Övrig förändring anläggningstillgångar		-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 029,7	-2 943,6	-6 205,0	-9 322,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	16	6 900,7	6 841,5	-	-
Amortering av långfristiga skulder	17	-1 150,2	-2 532,7	-	-
Ökning/minskning av långfristiga skulder	15	53,7	1 377,8	5 816,3	5 580,5
Ökning/minskning av långfristiga fordringar		0,8	-22,0	-1 022,6	772,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		5 804,9	5 664,5	4 793,7	6 353,3
Årets kassaflöde		-329,7	615,0	-343,7	540,2
Likvida medel vid årets början		522,5	-92,5	696,0	155,8
Likvida medel vid periodens slut	19	192,7	522,5	352,3	696,0
Räntebärande nettotillgång/skuld		11 486,7	10 999,2	-	-
Räntebärande nettotillgång/skuld vid årets början		10 999,2	12 535,7	-	-
Räntebärande nettotillgång/skuld vid periodens slut		11 486,7	10 999,2	-	-



Balansräkning

mnr	Not	Staden		Kommunkoncernen	
		2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	20	-	-	96,5	83,1
Summa immateriella anläggningstillgångar		-	-	96,5	83,1
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	21	47 872,2	45 538,8	104 630,8	100 821,5
Maskiner och inventarier	22	425,1	436,9	6 430,7	6 415,4
Pågående ny-, till- och ombyggnader	23	4 548,4	4 765,9	14 901,4	13 224,5
Summa materiella anläggningstillgångar		52 845,7	50 741,6	125 962,8	120 461,3
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar	24	3 853,6	3 853,7	2 245,0	2 089,0
Kapitalandel intresseföretag		-	-	845,6	796,5
Långfristiga fordringar	25	1 702,7	1 703,5	2 188,5	2 187,3
Summa finansiella anläggningstillgångar		5 556,3	5 557,3	5 279,2	5 072,7
Summa anläggningstillgångar		58 402,0	56 298,9	131 338,5	125 617,1
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	26	1 965,0	2 000,0	1 965,0	2 000,0
Varulager och pågående arbete	27	7,0	9,2	46,4	47,6
Kortfristiga fordringar	28	41 736,9	38 183,7	5 344,9	5 051,4
Kortfristig utlåning	29	0,8	0,8	0,8	0,8
Kortfristiga placeringar	30	44,1	48,8	44,1	48,8
Kassa och bank	31	192,7	522,5	352,3	696,0
Summa omsättningstillgångar		43 946,5	40 764,9	7 753,3	7 844,5
SUMMA TILLGÅNGAR		102 348,5	97 063,8	139 091,9	133 461,6



mnr	Not	Staden		Kommunkoncernen	
		2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital		50 151,1	49 269,9	89 881,3	88 409,3
Förändring av eget kapital enligt resultaträkningen		4 024,4	881,3	3 962,8	1 473,6
Utdelning		-	-	-3,0	-1,6
Summa eget kapital	32	54 175,6	50 151,1	93 841,1	89 881,3
Avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	33	4 157,4	3 891,6	6 048,4	5 759,9
Uppskjuten skatteskuld				2 595,4	2 125,6
Övriga avsättningar	34	8 466,4	9 072,1	8 474,5	9 097,5
Summa avsättningar		12 623,8	12 963,7	17 118,3	16 982,9
Minoritetsintresse i eget kapital				195,1	180,3
Långfristiga skulder					
Obligationslån	35	11 946,4	7 193,9	11 946,4	7 193,9
Reverslån	36	1 000,0	0,0	1 000,0	0,0
Statliga lån		-	-	-	-
Övriga långfristiga skulder	37	970,6	919,8	1 421,2	1 395,8
Summa långfristiga skulder		13 916,9	8 113,6	14 367,6	8 589,7
Kortfristiga skulder					
Kortfristiga skulder	38	17 634,1	19 438,0	10 218,1	16 093,7
Kortfristiga lån	39	3 351,8	5 674,4	2 705,5	1 010,9
Stadens semesterlöneskuld m m	40	646,3	722,9	646,3	722,9
Summa kortfristiga skulder		21 632,2	25 835,3	13 569,8	17 827,5
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		102 348,5	97 063,8	139 091,9	133 461,6

Ställda panter		-	-	-	600,4
Ansvars- och borgensförbindelser	41	881,9	926,7	799,0	1 209,2
Ansvarsförbindelse*	42	17 252,9	17 091,9	17 252,9	17 101,3
Derivatinstrument	43	-100,7	48,1	-100,7	48,1
Leasing avtal operationell leasing	44	542,2	468,6	542,2	468,6

*Ansvarsförbindelsen är angiven inklusive löneskatt. Värde saknas för bolagen i T2.



Redovisningsprinciper

Kommunal redovisningslag

Bokslutet har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen (SFS 1997:614) och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer med det undantag som redovisas under rubriken "Avvikande redovisningsprinciper".

Avskrivningar

Staden använder som huvudregel linjär avskrivning – ett lika stort belopp skrivs av varje månad under nyttjandeperioden. Vid tilläggsinvesteringar används saldojusterad avskrivning – tilläggsinvesteringen slutavskrivs vid samma tillfälle, som den ursprungliga investeringen. Omkostnadsförd anläggning - ingen avskrivning görs - används till exempel för konstobjekt. Om behov finns används komponentavskrivning. Som utgångspunkt för bedömning av nyttjandetider har staden hämtat vägledning från Rådet för kommunal redovisnings (RKR) idéskrift Avskrivningar.

I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 18 skuldförs investeringsinkomster från och med 2010 i form av bidrag och avgifter och intäktsförs i samma takt som investeringen förbrukas.

Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 19 Nedskrivningar tillämpas från och med 2012.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar har redovisats till anskaffningsvärdet. Som anläggningstillgång räknas tillgångar som har en livslängd på minst tre år och uppgår till minst ett basbelopp. För investeringar i annans fastighet gäller, om fastigheten tillhör de kommunala bolagen Skolfastigheter i Stockholm AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB, att investeringsutgiften ska uppgå till minst 0,5 mnkr för att räknas som investering. Beslut om detta undantag är fattat i kommunfullmäktige den 3 november 2008 och ska omfatta mindre projekt och byggåtgärder. Undantaget bedöms beloppsmässigt vara försumbart och därmed inte påverka räkenskaperna i någon väsentlig omfattning.

Omsättningstillgångar har redovisats till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde på balansdagen.

Immateriella tillgångar

Stockholms stad redovisar i dag inga immateriella tillgångar. Enligt stadens redovisningsregler för investeringar ska restriktivitet iaktas när en tillgång klassifice-



ras som immateriell för att undvika en övervärdering av tillgångssidan. Till och med tertial 2 2012 bedöms inga tillgångar uppfylla kraven på en immateriell tillgång.

Lånekostnader

Lånekostnaderna belastar den period de hänför sig till och inräknas inte i tillgångars anskaffningsvärden.

Klassificering

Kortfristiga fordringar och skulder förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen. *Långfristiga fordringar och skulder* förfaller till betalning efter mer än tolv månader efter balansdagen. Undantag är investeringsinkomster som i sin helhet redovisas som långfristiga skulder då dessa ej är likvidpåverkande.

Exploateringsfastigheter, som avses avyttras redovisas som omsättningstillgångar.

Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt ej reglerade avtalsökningar är skuldförda enligt ställning den 31 augusti 2012.

Finansverksamhet

Finansverksamheten inom kommunkoncernen grundar sig på stadens finanspolicy, som fastställs årligen av kommunfullmäktige. Utländska lån värderas enligt principer för säkringsredovisning. Staden utnyttjar ränte- och valuta-swappar i syfte att säkra positioner avseende kurs- och ränteförändringar. För staden finns framtaget finansiella redovisningsprinciper. Dessa tillämpas vid redovisning av finansiella instrument.

Rekommendation 20 Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder tillämpas från räkenskapsåret 2012.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster redovisas realisationsvinster och förluster samt poster av engångskaraktär, som inte tillhör den normala verksamheten. Räkenskapsåret 2012 redovisas återbetalning av premier för avtalsförsäkringar avseende 2007 och 2008, som jämförelsestörande. Enligt beslut i kommunfullmäktige används ett positivt resultat från försäljningar 2002 till kompetenshöjande åtgärder inom ramen för kompetensfonden, ett positivt resultat från försäljningar 2006 och 2010 till ett e-tjänstprogram och en ytterstadssatsning .



I 2011 års bokslut används positivt resultat från försäljningar för en utökad disposition avseende Vision Järva och Vision Söderort på 50 mnkr. Vidare används 550 mnkr till utökad disposition avseende verksamhetsutveckling med hjälp av it. Åtgärder enligt dessa beslut redovisas som jämförelsestörande med motiveringen att åtgärderna är ett sätt att återföra värdet till stadens tillgångar. Syftet med kommunfullmäktigebesluten är att åtgärder inom ramen för dessa inte ska påverka årets resultat enligt balanskravet, det vill säga kommunfullmäktigebesluten innefattar att synnerliga skäl föreligger vid framräknandet av balanskravet.

Staden har valt att redovisa ovanstående poster som jämförelsestörande om de uppgår till minst 0,1 mnkr. Den låga gränsen har satts med tanke på att dessa poster aldrig tillhör den ordinarie verksamheten och därmed försvårar jämförelse mellan åren om de inte särredovisas.

Avsättningar

Staden gör, utöver avsättning för pensionsskulden, avsättningar för effekter av stora omorganisationer och åtaganden inom det infrastrukturella området med mera. Rekommendation 10.2 Avsättningar och ansvarsförbindelser från september 2011 med i kraftträdande 2011 tillämpas. En av avsättningarna grundar sig på en allmän förpliktelse lämnad i budget 2012. Då det är en utfästelse mot extern part, som funnits ett antal år och det inte fanns någon tidsmarginal att frånträda den i budget 2012, måste den betraktas som legalt bindande.

Pensionsåtaganden

Stadens pensionsskuld redovisas dels som en avsättning i balansräkningen, dels som en ansvarsförbindelse. Pensioner intjänade till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. Den individuella intjänade pensionskostnaden under året redovisas i balansräkningen som en upplupen kostnad. Pensionsskulden är korrigerad med bortförsäkrade åtaganden. Chefspensioner efter 2001 redovisas enbart i balansräkningen. Pensioner enligt lokala pensionsbestämmelser utöver det kommunala pensionsavtalet, KAP-KL, ingår i pensionsskulden.

I förändringen av pensionsskulden ingår en del för värdesäkring av pensionsskulden. När förändringen av pensionsskulden kostnadsförs bokförs värdesäkringen och därtill hörande löneskatt, som en finansiell kostnad. Beräkningen av pensionsskulden är gjord enligt Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS 07). Grunden för beräkningarna är pensionsavtalet KAP-KL.

Leasing



I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 13.1 2006 "Redovisning av hyres-/leasingavtal" redovisar staden kommande kostnader för leasingavtal. Finansiell leasing redovisas i balansräkningen. En väsentlighetsbedömning har gjorts och avtal har endast tagits med där den totala utgiften överstiger 0,5 mnkr eller den årliga kostnaden överstiger 0,2 mnkr.

Försäljning och inköp av anläggningstillgångar

Vid försäljning och köp av anläggningstillgångar gäller, som huvudregel, att transaktionen bokförs vid dagen för tillträde. Principen är ändrad 2010. Till och med 2009 gällde att försäljningstransaktioner hänfördes till det räkenskapsår när avtalet tecknades, förutsatt att giltigt politiskt beslut fattades samma räkenskapsår.

Fordringar/skulder mot koncernbolagen

Staden handhar upplåning åt de kommunala bolagen. Bolagen har konto i stadens koncernstruktur med några få undantag. Beroende på saldo redovisas fordran eller skuld gentemot respektive bolag.

Fordran/skuld trygghetsfond

En premiebetalning motsvarande 0,19 procent av lönesumman har överförts från AFA Försäkring till Omställningsfonden, en trygghetsfond. I bokslutet är den innehållna premien fordringsförd. Motsvarande summa är skuldförd till trygghetsfonden. Från och med 2012 avräknas uttag ur fonden, som minskning av fordran/skuld.

Sammanställd redovisning

Allmänt

Enligt Lagen om kommunal redovisning ska Stockholms stads års- och delårsbokslut även omfatta sådan verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer inom kommunkoncernen och en sammanställd redovisning ska upprättas. Syftet med den sammanställda redovisningen, som är den kommunala motsvarigheten till koncernredovisning, är att ge en samlad bild av stadens nämnder, aktiebolag och kommunalförbunds verksamhet och ekonomiska ställning.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt RKR 8.2 (Sammanställd redovisning). Stadens nämnder har proportionellt konsoliderats med stadens direkt och indirekt hel- och samägda företag där staden minst har ett betydande inflytande.

Skillnad i redovisningsprinciper mellan bolagen och staden kan förekomma på grund av att olika lagstiftning och rekommendationer tillämpas för staden respek-



tive bolagen. I den sammanställda redovisningen har effekter av väsentlig betydelse beroende på skillnader mellan redovisningsprinciper för bolag och staden justerats utifrån kommunala redovisningsprinciper.

En sammanställd redovisning görs i samband med tertialrapport två samt årsbokslut.

Konsolideringsprinciper

Huvuddelen av stadens bolag finns samlade i koncernen Stockholms Stadshus AB som är helägd av staden. Bokslutet för koncernen Stockholms Stadshus AB används som underlag för konsolidering av den sammanställda redovisningen. I den sammanställda redovisningen har alla interna mellanhavanden samt interna vinster och förluster av väsentlig betydelse eliminerats.

Den sammanställda redovisningen har i huvudsak upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering, vilket innebär att endast ägda andelar av företagens räkenskapsposter konsolideras samt att de bokförda värdena av andelar i koncernföretagen elimineras mot förvärvad andel av dotterbolagens egna kapital. Därmed ingår i den sammanställda redovisningen enbart den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet. I de fall det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässigt övervärde. Om koncernmässiga undervärden uppstått så har dessa redovisats som negativ koncern-goodwill.

I den sammanställda redovisningen finns samägda företag som inte konsolideras proportionellt utan konsolideras med kapitalandelsmetoden. Avsteget mot att använda proportionell konsolideringsmetod har dock ingen väsentlig effekt på den sammanställda redovisningens omsättning eller omslutning.

Tillämpning av vissa redovisningsprinciper i Stockholms stad

Investeringar

Från och med 2009 redovisar i stort sett samtliga nämnders investeringar överstigande ett basbelopp över balansräkningen. Undantagna är några små nämnder som till exempel överförmyndarnämnden och äldrenämnden, vars verksamhet är av en sådan karaktär att dessa inte har några investeringar.

Exploateringsfastigheter

Exploateringsfastigheter redovisas som omsättningstillgångar vid samtliga bokslutstillfällen. Under löpande räkenskapsår redovisas exploateringsfastigheter i anläggningsregistret som anläggningstillgång.

Investeringsinkomster

Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 18, Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar tillämpas från och med 2010. Investeringsinkomster i form av bidrag och avgifter redovisas som en skuld i det externa bokslutet i enlighet med rekommendationen. På nämnds nivå aktiveras inkomsterna på tillgångssidan, det vill säga nettoredovisas. Inkomsterna återläggs och redovisas på skuldsidan i de centrala räkenskaperna.

Definitioner till årsbokslut

Anläggningstillgångar är tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Kan vara immateriella (till exempel goodwill), materiella (till exempel byggnader) eller finansiella (till exempel aktier).

Avskrivning enligt plan är den fördelade totalutgiften för en anläggningstillgång. Kostnaden fördelas över de antal år som tillgången används i verksamheten. För tilläggsinvesteringar används en saldojusterad avskrivning. Anläggningar utan ändlig nyttjandeperiod skrivs inte av.

Avsättningar är förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias och som vilar på en befintlig förpliktelse.

Balanskravet är kopplat till resultaträkningen. Enligt kommunallagen ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna (KL 8 kap. 4 §). Om det redovisade resultatet blir negativt, det vill säga om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras senast under det tredje året efter det att det negativa resultatet redovisades. Huvudprincipen är att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning med balanskravet görs. Undantag kan dock göras om det står i överenskommelse med god ekonomisk hushållning, till exempel om försäljningen är ett led i en omstrukturering.

Realisationsvinster för exploateringsfastigheter redovisade som omsättningstillgångar undantas.

Balansräkningen (BR) är en sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga redovisningsperiodens sista dag.



Certifikat kan emitteras av till exempel kommuner eller företag. Lån kan upptas genom utgivande, emission, av löpande skuldebrev med löptider upp till ett år.

Eget kapital utgör skillnaden mellan tillgångar och skulder. Visar hur stor del av tillgångarna som inte finansierats med skulder.

Eliminering innebär att interna poster tas bort, så att uppgifter om intäkter, kostnader, fordringar och skulder inte anger ”upplåsta” värden.

Euro Commercial Paper (ECP) är certifikat som emitterats på euromarknaden.

Euro Medium Term Note (EMTN) är skuldebrev i form av obligationer, med löptid över ett år. Euro Medium Term Notes emitteras på euromarknaden.

Förpliktelse – ett åtagande som härrör från kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund

Kassaflödesanalysen visar kassaflöde från olika delar av verksamheten t ex från investeringsverksamhet. Summan av kassaflöden utgör årets totala kassaflöde.

Finansnetto är skillnaden mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Medium Term Note (MTN) är lån som upptas genom utgivande, emission, av löpande skuldebrev i form av obligationer med löptider om lägst ett år.

Omsättningstillgångar är tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk, utan förbrukas i samband med framställning av produkter eller tjänster eller på annat sätt används i rörelsen.

Resultaträkningen (RR) är en sammanställning av intäkter, kostnader som utmynnar i resultat för en viss period.

Soliditeten är ett mått på betalningsförmågan på lång sikt och kan sägas visa den finansiella styrkan. Anger andelen av eget kapital av totala tillgångar.

Årets resultat visar förändringen av det egna kapitalet.



Noter till resultaträkningen

Not 1 Verksamhetens intäkter

I verksamhetens intäkter har interna poster eliminerats.

mnkr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Taxor, avgifter m m	2 916,2	2 976,1	5 196,4	4 983,7
Hyror, tomträttsavgälder	2 572,4	2 483,7	6 862,5	6 718,9
Statsbidrag	805,1	856,2	887,2	891,5
EU-bidrag	47,3	31,5	0,0	31,5
Summa verksamhetens intäkter	6 341,0	6 347,4	12 946,1	12 625,5

Not 2 Jämförelsestörande intäkter

mnkr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Återbetalning premier avtalsförsäkringar 2007 och 2008 (AGS-KL, AVBF-KL)	507,3	0,0	-	-
Realisationsvinster vid försäljningar*	570,3	211,9	1 674,4	976,3
*varav försäljning exploateringsfastigheter	272,5	106,6	272,5	106,6
Summa jämförelsestörande intäkter	1 077,5	211,9	1 674,4	976,3

Not 3 Verksamhetens kostnader

I verksamhetens kostnader har interna poster eliminerats.

mnkr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Material och köpta tjänster m m	-5 169,6	-5 763,1	-17 073,2	-18 655,8
Bostadstillägg, sociala bidrag och andra understöd varav försörjningsstöd/socialbidrag	-1 468,2	-1 413,9	-1 468,2	-1 413,9
Entreprenader och köp av verksamhet exkl husbyggnads-, anläggnings- o reparationsentreprenader	-9 898,7	-8 785,2	0,0	0,0
Löner*	-8 035,7	-7 877,6	-13 143,0	-11 659,7
Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	-2 427,8	-2 427,4	0,0	0,0
Pensionsutbetalningar** varav utbetalning av pensioner	-1 283,6	-1 258,0	0,0	0,0
varav pensionsavgifter	-528,9	-513,0	0,0	0,0
varav tjänstepensionsförsäkring	-361,3	-366,3	0,0	0,0
varav särskild löneskatt	-0,2	-7,7	0,0	0,0
varav förändring av pensionsskuld inkl. löneskatt	-217,1	-243,7	0,0	0,0
Övriga personalkostnader	-176,0	-127,2	0,0	0,0
Summa verksamhetens kostnader	-28 382,0	-27 603,3	-31 684,5	-31 729,4

*Timlöner, ersättn obekvämt arbetstid, övertid inklusive arbetsgivaravg är periodiserade.

**Ränte- och basbeloppsuppräknings av pensionsskuden inklusive löneskatt redovisas under finansiella kostnader.



Not 4 Jämförelsestörande kostnader	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
mnkr				
Realisationsförluster vid försäljningar	-0,1	-4,5	-9,7	-4,6
Kompetensfonden	-10,7	-4,0	-10,7	-4,0
Vision Järva och Vision Söderort	-49,4	-21,3	-49,4	-21,3
E-tjänstprogrammet	-48,8	-64,5	-48,8	-64,5
IT-Satsning 2011 års bokslut	-5,7	0,0	-5,7	0,0
<i>Varav effektivt inköp</i>	-5,7	0,0	-5,7	0,0
Summa jämförelsestörande kostnader	-114,6	-94,4	-124,2	-94,5
Not 5 Avskrivningar	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
mnkr				
Planenliga avskrivningar*	-530,6	-473,9	-2 160,7	-1 985,8
Nedskrivningar	-0,3	-0,7	-0,3	-0,7
Summa avskrivningar	-530,9	-474,6	-2 161,1	-1 986,6
*Immateriella anläggningstillgångar				
Hysesrätter och immateriella tillgångar (Procent 20-33)	-	-	-12,8	-14,1
Goodwill (Procent 20)	-	-	-1,5	-1,1
*Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och tekniska anläggningar (Procent 2-33)	-453,9	-406,1	-1 824,7	-1 669,4
Maskiner och inventarier (Procent 2-33)	-76,7	-67,8	-321,7	-301,3
*Summa avskrivningar	-530,6	-473,9	-2 160,7	-1 985,8
Not 6 Skatteintäkter	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
mnkr				
Årets preliminära skatteintäkter	22 431,6	21 096,5	22 431,6	21 096,5
Korrigerad prognostiserad slutavräkning 2009	5,4	-1,2	5,4	-1,2
Korrigerad slutavräkning 2010	92,2	119,2	92,2	119,2
Prognostiserad slutavräkning 2011	341,2	389,6	341,2	389,6
Begravningsavgifter	87,0	83,7	87,0	83,7
Övriga skatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	22 957,4	21 687,6	22 957,4	21 687,6



Not 7 Generella statsbidrag och utjämning mnr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Regleringsbidrag	283,1	577,1	283,1	577,1
Kostnadsutjämningsbidrag	898,2	899,3	898,2	899,3
Kommunal fastighetsavgift 2010 korr/2010 fastighetsavg prel	-0,3	0,0	-0,3	0,0
2011 prel fastighetsavg/kommunal fastighetsavg 2009 korr	711,6	733,0	711,6	733,0
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 892,6	2 209,4	1 892,6	2 209,4
Avgifter i utjämningsystemet				
Inkomstutjämningsavgift	-1 021,3	-928,1	-1 021,3	-928,1
Avgift till LSS-utjämning	-420,1	-365,8	-420,1	-365,8
Summa avgifter i utjämningsystem	-1 441,4	-1 293,9	-1 441,4	-1 293,9
Summa generella statsbidrag och utjämning	451,1	915,5	451,1	915,5

Not 8 Finansiella intäkter

Under posten övriga finansiella intäkter redovisas bland annat borgensintäkter från de kommunala bostadsbolagen.

mnr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Långfristiga räntor	148,2	57,7	0,0	57,7
Kortfristiga räntor	717,0	675,1	161,4	5,6
Övriga finansiella intäkter	17,8	17,6	18,4	21,9
Aktieutdelning övrigt	735,3	634,8	0,0	
Utdelning enligt Lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, SFS 2010:879	670,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	2 288,4	1 385,2	179,8	85,1

Not 9 Finansiella kostnader

mnr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Långfristiga räntor	-345,0	-388,4	-371,9	-207,2
Kortfristiga räntor	-248,6	-58,2	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader*	-75,5	-44,7	-76,1	-45,4
Summa finansiella kostnader	-669,2	-491,4	-448,0	-252,6

*Ränte- och basbeloppsuppräknig av pensionsskulden inklusive löneskatt redovisas under övriga finansiella kostnader.



Not 10 Avsättningar och ianspråktagande mnkr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Årets avsättningar				
Renhållningsverksamheten	0,0	-16,4	0,0	-16,4
Begravningsavgifter	-4,2	-8,0	-4,2	-8,0
Miljömiljarden	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa årets avsättningar	-4,2	-24,4	-4,2	-24,4
Inspråkta avsättningar från föregående år				
Boende äldre, funktionshindrade och psykiskt funktionshindrade	10,9	25,9	10,9	25,9
Renhållningsnämnden	0,2	0,0	0,0	0,0
Infrastrukturella kostnader	554,7	208,5	554,7	208,5
Förskoleutbyggnad	44,1	38,4	44,1	38,4
Miljömiljarden	0,0	46,9	0,0	46,9
Summa ianspråkta avsättningar från föregående år	609,9	319,7	609,9	319,7
Netto avsättningar/ianspråkta avsättningar	605,7	295,3	605,7	295,3
Not 11 Skatt				
mnkr	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Aktuell skatt	-	-	-473,1	-265,9
Uppskjuten skatt	-	-	1,4	-10,7
Summa skatt	-	-	-471,7	-276,6
Not 12 Kostnader enligt synnerliga skäl 8 kap 5b§ KL				
mnkr	2012-08-31	2011-08-31	2012-08-31	2011-08-31
Kompetensfonden*	10,7	4,0	10,7	4,0
Vision Järva och Vision Söderort*	49,4	21,3	49,4	21,3
E-tjänstprogrammet*	48,8	64,5	48,8	64,5
IT-satsning effektivt inköp	5,7	0,0	5,7	0,0
Summa kostnader enligt synnerliga skäl 8 kap 5b§ KL	114,5	89,9	114,5	89,9

*Se not 4



Noter till kassaflödesanalysen

mnr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Not 13 Återläggning reavinst/realförluster				
From 2010 görs en återläggning av reavinst/realförluster, så att faktiskt försäljningsvärde tas upp under investeringsverksamhet.	-570,2	-780,1	-1 664,7	-1 965,8
	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Not 14 Specifikation av ej likviditetspåverkande poster	800,1	1 929,4	1 299,8	3 868,9
Justering för av- och nedskrivningar	530,9	742,5	2 161,1	3 091,6
varav 14,2 mnr 2010 avser långfristiga fordringar				
Justering för gjorda avsättningar	270,0	1 226,5	-334,5	1 214,7
Justering för återlagda inkomster	-0,8	0,0	0,0	0,0
Justering för upplöst avsättning	0,0	-39,6	0,0	0,0
Skattekostnad	-	-	-471,7	-283,7
Resultat från andelar i intresseföretag	-	-	-55,0	-153,7
Not 15 Ökning/minskning långfristiga skulder	2012-08-31	2011-12-31		
Minskning justerad med ej likvidpåverkad post	-0,8	0,0		
Not 16 Ökning/minskning kortfristiga skulder	2012-08-31	2011-12-31		
Här ingår återläggning av omklassificering av långfristig upplåning till kortfristig	1 160,0	2 532,6		
Not 17 Ökning/minskning kortfristiga skulder	2012-08-31	2011-12-31		
Här ingår omklassificering av långfristig upplåning till kortfristig	-1 160,0	-1 160,0		
	2012-08-31	2011-12-31		
Not 18 Investering i materiella anläggningstillgångar	-2 649,6	-3 852,7		
Varav byggnader och tekniska anläggningar	-2 802,2	-2 860,4		
Varav maskiner och inventarier	-64,9	-139,0		
Finansiella leasingavtal ingår i summan för maskiner och inventarier. Se not 44 för specifikation.				
Varav pågående ny-, till- och ombyggnader	217,5	-853,4		
	2012-08-31	2011-12-31		
Not 19 Likvida medel vid periodens slut	192,7	522,5		
Kassa och bank	192,7	522,5		

Uppföljning av budget 2012 - Tertiärrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2012



Utnyttjad checkräkningskredit*	0,0	0,0
--------------------------------	-----	-----

*Stockholms stad hanterar central upplåning och placering för kommunkoncernen. Upplåningen regleras i förhållande till influtna medel så att likvida medel minimeras.



Noter till balansräkningen

Noter till balansräkningen

I stadens balansräkning bruttoredovisas fordringar och skulder gentemot stadens egna bolag.

Not 20 Immateriella anläggningstillgångar	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnkr				
Ingående immateriella anläggningstillgångar 1/1	-	-	182,2	151,7
Ingående avskrivningar 1/1	-	-	-99,1	-77,1
Årets avskrivningar	-	-	-14,3	-22,0
Årets nedskrivningar	-	-	0,0	0,0
Årets nyinvesteringar	-	-	5,4	0,8
Omklassificering	-	-	22,4	29,8
Summa immateriella anläggningstillgångar	-	-	96,5	83,1
Avskrivningstider			3-10 år	3-10 år

Not 21 Mark byggnader och tekniska anläggningar	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnkr				
Ingående mark, byggnader och tekniska anläggningar 1/1	50 568,5	49 107,3	133 339,2	125 062,1
Ingående avskrivningar 1/1	-5 029,7	-4 849,8	-32 522,0	-29 460,9
Årets avskrivningar	-453,9	-614,3	-1 820,7	-2 549,8
Årets nedskrivningar	-0,3	-24,3	-0,3	-50,5
Årets nyinvesteringar	2 802,2	2 860,4	3 580,7	4 326,2
Årets investeringsbidrag	29,7	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	-79,2	-150,6	-666,2	-1 962,6
Omklassificering	-	-	2 720,2	5 457,0
Omklassificering exploateringsfastigheter	35,0	-790,0	-	-
Summa mark, byggnader och tekniska anlägg.	47 872,2	45 538,8	104 630,8	100 821,5
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-50 år	10-50 år

Investering; Ett prisbasbelopp, nyttjandeperiod 3 år eller mer.

Not 22 Maskiner och inventarier	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnkr				
Ingående maskiner och inventarier 1/1	1 202,8	1 295,5	10 868,5	10 410,4
Ingående avskrivningar	-765,9	-893,6	-4 453,1	-4 165,7
Årets avskrivningar	-76,7	-104,0	-321,7	-469,1
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	-0,1
Årets nyinvesteringar*	64,9	139,0	85,2	198,5
Försäljningar	0,0	0,0	-21,8	-16,2
Omklassificering	-	-	273,7	457,5

Uppföljning av budget 2012 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2012



Summa maskiner och inventarier*	425,1	436,9	6 430,7	6 415,4
Avskrivningstider (linjär avskrivning)	5-20 år	5-20 år	5-20 år	5-20 år

Investering; Ett prisbasbelopp, nyttjandeperiod 3 år eller mer.

*För staden ingår finansiella leasingavtal i summan av maskiner och inventarier, se not 44 för specifikation. Stockholms Stadhus AB koncernen har inga finansiella leasingavtal.

Not 23 Pågående ny-, till- och ombyggnader	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnkr				
Ingående pågående ny-, till- och ombyggnader 1/1	4 765,9	3 912,5	13 224,5	11 217,1
Årets nyinvesteringar	0,0	0,0	4 652,1	7 953,2
Försäljningar	0,0	0,0	41,1	-1,5
Omklassificering till mark- byggnader och tekniska anläggningar	-217,5	853,4	-3 016,3	-5 944,3
Summa pågående ny-, till- och ombyggnader	4 548,4	4 765,9	14 901,4	13 224,5

Investering; Ett prisbasbelopp, nyttjandeperiod 3 år eller mer.

Not 24 Aktier och andelar	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnkr				
Ingående aktier och andelar 1/1	3 853,7	3 832,1	2 089,0	2 083,4
Köp av bostadsrätter	0,0	21,6	0,0	21,6
Köp av aktier och andelar	0,0	0,0	156,2	0,0
Försäljning av bostadsrätter	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Försäljning av aktier och andelar	0,0	0,0	0,0	-16,0
Summa aktier och andelar	3 853,6	3 853,7	2 245,0	2 089,0

Stadens aktier i kommunala bolag m m per 2012-08-31

Bolag	Aktiekapital (tkr)	Ägarandel (%)	Bokfört värde 12-08-31(tkr)
Stockholms stadhus AB	2 850 000,0	100,0	3 483 582,0
Mässfästheter i Stockholm AB	20 000,0	50,4	10 880,0
Stockholm år 2004 AB	500,0	100,0	514,0
Svenska Teknologföreningen Fastighets AB	562,0	100,0	562,0
Stockholm Terminal AB*	1 000,0	50,0	2 300,0
AB Fortum Värme Holding	1 000,0	49,9	800,0
Summa aktier i dotterbolag/koncernföretag			3 498 638,0

*Stockholms stad ökade sin ägarandel från 20% till 50% under året.



Aktier i övriga företag			
SÖRAB	8 000,0	5,0	400,0
AB ServiData (depositionsbevis)			0,1
Övriga andelar			0,0
Summa aktier i övriga företag			400,1
Andelar kommunalförbund Storstockholms brandförsvär*			27 831,4
Summa andelar kommunalförbund			27 831,4
Andelar bostadsrätter			326 720,6
Summa andelar bostadsrätter			326 720,6
Totalt summa aktier och andelar staden			3 853 590,1

Not 25 Långfristiga fordringar	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Ingående långfristiga fordringar 1/1	1 703,5	1 681,5	2 187,3	1 706,3
Nyutlåning	0,0	0,0	0,0	0,0
Återläggning av föregående års omklassificering	0,8	23,7	0,8	23,7
Amorteringar	-0,8	-0,9	-0,8	-0,9
Upp-/Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristig del av långfristiga fordringar*	-0,8	-0,8	2,6	-0,8
Förändring uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	-1,4	458,9
Summa långfristiga fordringar	1 702,7	1 703,5	2 188,5	2 187,3

*Fordringar som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa fordringar har omförts till kortfristig utlåning.

Läntagare	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Fortum Oyj	1 667,0	1 667,0	1 667,0	1 667,0
Övriga	35,7	36,5	35,7	36,5
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	457,6	458,9
Övrigt	0,0	0,0	28,2	24,8
Summa långfristiga fordringar	1 702,7	1 703,5	2 188,5	2 187,3

Not 26 Exploateringsfastigheter*	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Exploateringsfastigheter	1 965,0	2 000,0	1 965,0	2 000,0

Uppföljning av budget 2012 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2012



Summa tomträttsmark 1 965,0 2 000,0 1 965,0 2 000,0

*Samtliga exploateringsfastigheter, som avses att avyttras redovisas som omsättningstillgångar.

Not 27 Varulager och pågående arbete

	Staden		Kommunkoncernen	
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Varulager	6,6	8,4	38,7	38,2
Pågående arbeten	0,4	0,8	7,7	9,4
Summa varulager och pågående arbeten	7,0	9,2	46,4	47,6

Förråd värderas till det lägsta värdet av anskaffningsvärde och verkligt värde.

Not 28 Kortfristiga fordringar

	Staden		Kommunkoncernen	
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Skatte-/momsfordringar	377,1	648,8	604,8	835,8
Statsbidragsfordringar	215,6	194,2	215,6	194,2
Kortfristiga fordringar stadens concernföretag*	37 427,3	33 348,1	0,0	0,0
Övriga kortfristiga fordringar	9,9	21,7	1,0	1,0
Förtutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 857,6	3 166,4	3 197,0	2 684,9
Kundfordringar	849,5	804,5	1 326,5	1 335,5
Summa kortfristiga fordringar	41 736,9	38 183,7	5 344,9	5 051,4

*Staden administrerar upplåning för stadens bolag. Bolagen lånar efter behov av staden.

Not 29 Kortfristig utlåning

	Staden		Kommunkoncernen	
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Kortfristig utlåning	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristig del av långfristiga fordringar*	0,8	0,8	0,8	0,8
Summa kortfristig utlåning	0,8	0,8	0,8	0,8

*Långfristiga fordringar som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa fordringar har omförts till kortfristig utlåning.

Not 30 Kortfristiga placeringar

	Staden		Kommunkoncernen	
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Kompetenskonto	44,1	48,8	44,1	48,8
Summa kortfristiga placeringar	44,1	48,8	44,1	48,8

Not 31 Kassa och bank

	Staden		Kommunkoncernen	
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Förskötskassor mm	6,1	5,9	6,1	5,9



Kassa, bank- och postgiro	186,7	516,6	346,2	695,9
Summa kassa och bank	192,7	522,5	352,3	696,0

Not 32 Eget kapital	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnr	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Ingående eget kapital 1/1	50 151,1	49 269,9	89 881,3	88 409,3
<i>varav disposition av 2002, 2006, 2010, 2011 års förändring*</i>	-114,5	-147,3	-	-
Förändring av eget kapital enligt resultaträkningen	4 024,4	881,3	3 962,8	1 473,6
Utdelning	0,0	0,0	-3,0	-1,6
Summa eget kapital	54 175,6	50 151,1	93 841,1	89 881,3

*	IB 2007	Avgått hittills	Avgår 20120831	UB 20120831
Kompetensfonden	121,1	-50,9	-10,7	59,5
<i>Varav KF mm</i>	1,3	-0,9	0,0	0,4
<i>Varav socialnämnden</i>	11,5	-9,5	0,0	1,9
<i>Varav äldre- och barnnämnden</i>	28,1	-28,1	0,0	0,0
<i>Varav utbildningsnämnden</i>	80,2	-12,3	-10,7	57,2
E-tjänstprogrammet	650,0	-455,8	-48,8	145,4
	IB 2007/2011	Avgått hittills	Avgår 20120831	UB 20120831
Vision Järva och Vision Söderort*	450,0	-209,7	-49,4	190,9
	IB 2012	Avgått hittills	Avgår 20120831	UB 20120831
IT-satsningar**	550,0	0,0	-5,7	544,3
Total disposition 2002, 2006, 2010, 2011 års förändring			-114,5	

*2010 beslöt KF om disposition på 200 mnr av 2010 års resultat till satsningar inom vision Söderort och vision Järva 2011 utökades satsningen 50 mnr

**2011 beslöt KF om disposition på 550 mnr för IT-satsningar

Not 33 Pensioner och liknande förpliktelser	Staden	
	2012-08-31	2011-12-31
mnr	2012-08-31	2011-12-31
Ingående avsatta pensioner 1/1	3 891,6	3 285,1
Nyintjänande o skuldförändr arbetstagare	137,8	257,0
Avgiftsbestämd chefspension	4,9	-13,6
Pensionärer skuldförändring	67,7	226,6
Förtroendevalda visstids- och ålderspensioner, avgångsersättningar*	3,3	15,3
Skuld avseende Skafab 2010/Överfört SSBF 2009	0,3	2,8
Avsatt till löneskatt	51,9	118,4
<i>Varav ränte- och basbeloppsuppräknings</i>	66,5	391,9
Summa avsatt till pensioner	4 157,4	3 891,6
<i>därav avgiftsbestämd chefspension</i>	147,4	98,6
<i>därav garantipensioner inkl löneskatt</i>	3,7	6,0
<i>därav särskild avtalspension enl överenskommelse inkl löneskatt</i>	291,6	171,5
<i>därav pensionsersättningar förtroendevalda inkl löneskatt</i>	207,2	203,2

Uppföljning av budget 2012 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2012



*Förtroendevalda ingår från och med 2010 i balansräkningen.

Aktualiseringsgrad i procent	78,4	78,4
Aktualiseringsgrad anställning Stockholms stad i procent	99,0	99,0

Antal visstidsförordnade tjänstemän; Stadens visstidsförordnade tjänstemän har samtliga en tillsvidaranställning i botten, varför stadens pensionsåtagande inte förändras på grund av visstidsförordnandet.	0,0	0,0
omfattar förvaltningschef, bitr. förvaltningschef, rektorer och områdeschefer		
Skulden har minskats med bortförsäkrat via tjänstepensionsförsäkring omfattande förvaltningschefer m fl med särskilda avtal	0,2	0,6

Not 34 Övriga avsättningar mnkr	Staden	
	2012-08-31	2011-12-31
Omstruktureringskostnader*		
Ingående balans 1/1	329,1	329,1
Anspråktaget	0,0	0,0
Utgående balans	329,1	329,1

Boende äldre, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och stöd och service till personer med psykisk funktionsnedsättning**		
Ingående balans 1/1	261,0	303,1
Anspråktaget	-10,9	-42,1
Utgående balans	250,1	261,0

Renhållningsverksamheten		
Ingående balans 1/1	73,0	60,3
Anspråktaget	-0,2	0,0
Årets avsättning	0,0	12,7
Utgående balans	72,8	73,0

Begravningsavgifter		
Ingående balans 1/1	19,2	16,1
Årets avsättning	4,2	3,0
Utgående balans	23,4	19,2



Infrastrukturella avgifter***		
Ingående balans 1/1	7 910,6	7 521,8
Ianspråktaget	-554,7	-215,5
Årets avsättning	0,0	604,3
Utgående balans	7 355,9	7 910,6
Förskoleutbyggnad**		
Ingående balans 1/1	199,2	199,2
Ianspråktaget	-44,1	0,0
Utgående balans	155,2	199,2
Miljömiljarden**		
Ingående balans 1/1	0,0	86,7
Ianspråktaget	0,0	-47,2
Upplöst avsättning	0,0	-39,4
Utgående balans	0,0	0,0
Miljömiljarden underhållsåtgärder**		
Ingående balans 1/1	0,0	0,2
Upplöst avsättning	0,0	-0,2
Utgående balans	0,0	0,0
Science for Life Laboratory****		
Ingående balans 1/1	280,0	300,0
Ianspråktaget	0,0	-20,0
Årets avsättning	0,0	0,0
Utgående balans	280,0	280,0
Summa ingående balans	9 072,1	8 816,6
Summa Ianspråktaget	-609,9	-324,8
Summa upplöst avsättning	0,0	-39,6
Summa årets avsättningar	4,2	620,0
Summa utgående balans	8 466,4	9 072,1

*Avser kostnader vid omstrukturering av fastighetsinnehav; idrottsanläggningar till fastighetsnämnden, mark för avyttring till exploateringsnämnden, förändrad förvaltningsstruktur, omläggning IT-verksamhet.

**Dessa avsättningar har inte nuvärdesberäknats, då de är av karaktären stimulansmedel för att snabbast möjligt genomföra utfästelser gentemot kommuninvånarna. När medlen är förbrukade, vidtages åtgärder efter övriga tillgängliga resurser. För samtliga övriga avsättningar gäller att en stor del beräknas förbrukas under perioden 2012-2014. För infrastrukturella åtgärder utgår ca 800 mnkr per år 2012-2015 och övrigt därefter.



***Avsättning till E18, Norra länken, Citybanan, Tvärbanor och Nationalstadsparken mm. Osäkerhet om belopp föreligger, då en stor del av investeringarna genomförs efter 2013. Staden tillämpar direkt resultatförföring av beslut om bidrag till statlig infrastruktur. Beloppen är nuvärdesberäknade.

****Avsättning Science for Life Laboratory mm; Stockholms stads åtagande avseende resurscentrum forskning molekylär biovetenskap och medicin. Betalas ut 2015 och framåt.

Not 35 Obligationslån	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnkr				
Ingående obligationslåneskuld	7 193,9	498,1	7 193,9	498,1
Nyupplåning	5 750,7	6 691,5	5 750,7	6 691,5
Periodisering över- och underkurser	1,8	4,2	1,8	4,2
Återläggning av föregående års omklassificering	0,0	2 500,0	0,0	2 500,0
Amorteringar	0,0	-2 500,0	0,0	-2 500,0
Kortfristig del av långfristiga lån*	-1 000,0	0,0	-1 000,0	0,0
Summa obligationslån	11 946,4	7 193,9	11 946,4	7 193,9

*Skulder som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförts till kortfristiga lån.

mnkr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Utländska obligationslån	8 046,4	5 193,9	8 046,4	5 193,9
Svenska obligationslån	3 900,0	2 000,0	3 900,0	2 000,0
Summa obligationslån	11 946,4	7 193,9	11 946,4	7 193,9

Not 36 Reverslån	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnkr				
Ingående reverslåneskuld	0,0	1 009,7	0,0	1 009,7
Nyupplåning	1 150,0	150,0	1 150,0	150,0
Återläggning av föregående års omklassificering	1 159,7	32,4	1 159,7	32,4
Amorteringar	-1 150,0	-32,4	-1 150,0	-32,4
Kortfristig del av långfristiga lån*	-159,7	-1 159,7	-159,7	-1 159,7
Summa reverslån	1 000,0	0,0	1 000,0	0,0

*Skulder som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförts till kortfristiga lån.

mnkr	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
Utländska reverslån	1 000,0	0,0	1 000,0	0,0
Svenska reverslån	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplåning från majoritetsägda bolag	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa reverslån	1 000,0	0,0	1 000,0	0,0



Not 37 Övriga långfristiga skulder	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnr				
Ingående låneskuld leasing	0,9	0,3	0,9	0,3
Ny låneskuld leasing	0,0	1,1	0,0	1,1
Återläggning av föregående års omklassificering	0,3	0,2	0,3	0,2
Amorteringar	-0,2	-0,4	-0,2	-0,4
Omklassificering	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Summa långfristig skuld leasing	0,7	0,9	0,7	0,9
Förmedlade medel	0,6	0,6	0,6	0,6
Skuldfonder	43,5	21,5	43,5	21,5
Periodiserade investeringsinkomster**	33,7	4,8	33,7	4,8
(Varav investeringsbidrag)	19,2	4,8	19,2	4,8
(Varav anslutningsavgifter)	14,5	0,0	14,5	0,0
(Återstående antal år vägt snitt)	27,8	18,9	27,8	18,9
Övriga långfristiga skulder*	892,0	892,0	1,3	1 368,1
Utnyttjad checkräkningskredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa övriga långfristiga skulder	970,6	919,8	1 421,2	1 395,8

*Avtal med affärsverket svenska kraftnät angående Stockholms ström

**Investeringsbidragen periodiseras som motsvarande tillgång.

Not 38 Kortfristiga skulder	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnr				
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 413,2	2 908,4	5 217,2	4 772,1
Skatteskulder/moms	153,8	73,5	47,7	131,5
Leverantörsskulder	1 331,3	3 192,2	2 520,6	5 375,8
Förmedlade medel	3,4	2,8	0,0	2,8
Deponerade medel	8,4	4,0	0,0	4,0
Skuldfonder	3,9	0,0	0,0	0,0
Personalskatter	234,9	229,1	258,6	266,1
Kortfristiga skulder till koncernföretag*	11 756,4	12 304,3	0,0	0,0
Övrigt**	728,9	723,9	2 173,9	5 541,6
Summa kortfristiga skulder	17 634,1	19 438,0	10 218,1	16 093,7

*Staden administrerar upplåning för stadens bolag. Bolagen lånar efter behov av staden.

**För kommunkoncernen år 2011 och 2012 ingår Certifikatslån.

Not 39 Kortfristiga lån	Staden		Kommunkoncernen	
	2012-08-31	2011-12-31	2012-08-31	2011-12-31
mnr				
Certifikatslån	2 192,1	4 514,7	0,0	0,0
Utnyttjad kredit i koncernkontot	0,0	0,0	0,0	0,0



Kortfristig del av långfristiga lån*	1 159,7	1 159,7	2 705,5	1 010,9
Summa kortfristiga lån	3 351,8	5 674,4	2 705,5	1 010,9

*Långfristiga lån som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförd till kortfristiga lån.

Not 40 Stadens skuld för semesterlöner och okompenserad övertid

mnr	2012-08-31	2011-12-31
Ingående skuld	722,9	739,1
<i>Varav semesterlöner</i>	<i>669,1</i>	<i>684,8</i>
<i>Varav okompenserad övertid</i>	<i>53,8</i>	<i>54,2</i>
Förändring semesterlöneskuld	-70,1	-15,7
Förändring okompenserad övertid	-6,5	-0,4
Summa skuld för semesterlöner o okomp övertid	646,3	722,9
<i>Varav semesterlöner</i>	<i>599,0</i>	<i>669,1</i>
<i>Varav okompenserad övertid</i>	<i>47,3</i>	<i>53,8</i>

Not 41 Ansvars- och borgensförbindelser

mnr	2012-08-31	2011-12-31
Stadens majoritetsägda bolag		
Borgen för lån	0,0	0,0
Pensionsutfästelser	26,3	26,3
Summa ansvars- och borgensförbindelser för majoritetsägda bolag	26,3	26,3

Övriga juridiska-/privatpersoner

Borgen för lån	772,7	1 059,4
<i>varav</i>		
<i>Stiftelsen Stockholms Studentbostäder</i>	<i>66,4</i>	<i>66,9</i>
<i>Stockholms Kooperativa Bostadsförening</i>	<i>363,0</i>	<i>443,0</i>
<i>Fortum</i>	<i>99,9</i>	<i>226,6</i>
<i>Stockholms Stadsmission</i>	<i>84,1</i>	<i>86,6</i>
<i>SYVAB</i>	<i>131,6</i>	<i>131,6</i>
<i>övriga juridiska personer</i>	<i>27,7</i>	<i>29,5</i>
Pensionsutfästelser	80,4	72,3
Kommunalt förlustansvar för småhus	2,5	2,9
Summa	855,6	1 134,6
Totalt ansvars- och borgensförbindelser	881,9	1 160,9



Not 42 Stadens pensionsskuld	2012-08-31	2011-12-31
mnr		
Ingående pensionsskuld 1/1	13 754,9	12 186,8
Korrigerig IB	0,0	0,0
Nyintjänade och skuldförändring arbetstagare*	102,5	331,2
Skuldförändring pensionärer	27,1	1 237,0
Summa pensionsskuld	13 884,5	13 754,9
Tillkommer löneskatt	3 368,4	3 336,9
Summa pensionsskuld inklusive löneskatt	17 252,9	17 091,9

*Pensioner för chefer, som sorterar under nytt chefsavtal, är lyft till balansräkningen 0,4 mnr 2011

Aktualiseringsgrad (%)	78,3	78,3
Aktualiseringsgrad anställning Stockholms stad (%)	99,0	99,0

Not 43 Derivatinstrument

mnr

	Nominellt värde, tillgångar	Nominellt värde, skulder	Netto	Marknadsvärde netto
Valuta- swappar	3 553,2	-3 653,8	-100,7	-140,4
Ränte-swappar	5 300,0	-5 300,0	0,0	-114,4
Summa	8 853,2	-8 953,8	-100,7	-254,7

Staden utnyttjar ränte- och valutaswappar i syfte att säkra positioner avseende kurs- och ränteförändringar. Staden marknadsvärderade fordran på swapmotparterna understeg på balansdagen motsvarande skuld med 254,7 mnr.

Not 44 Leasingavtal

mnr

	Nuvärdesberäknade minimileaseavgifter				Summa minimi- leaseavgift
	Redovisat värde 12-08-31	Förfallodag < = 1 år	Förfallodag 2-5 år	Förfallodag < 5 år	
Finansiell leasing	1,0	0,3	0,6	0,1	1,0

	Minimileaseavgifter			
	Redovisat värde 12-08-31	Förfallodag < = 1 år	Förfallodag 2-5 år	Förfallodag < 5 år
Operationell leasing	542,2	89,3	281,1	171,8

Leasingavtal med ett sammanlagt värde understigande 500 000 kronor eller en årlig kostnad motsvarande max 150 000 kronor är ej medtagna. Leasingavtal avseende operationell leasing redovisas endast om avtalets längd överstiger 3 år och om avtalet inte är uppsägningsbart. Hyresavtal, som uppfyller dessa villkor ingår. Finansiell leasing ingår i balansräkningen från 2008 på tillgångssidan under "maskiner och inventarier" samt under lång- och kortfristiga skulder. Inga avtal om finansiell leasing omfattar variabla avgifter

